

Debreceni Deák Ferenc Tehetségfejlesztő Középiskolai Szakkollégium

OM azonosító: 040556

4024 Debrecen, Tímár u. 1. Tel.: 52-534-949

www.deakkoli.edu.hu, e-mail: deakkoli@deakkoli.edu.hu

Iktató szám: klik040556001/00688-1/2024

Ügyintéző neve: Posta László, igazgató

Ügyintézés helye: Debrecen Deák Ferenc
Tehetségfejlesztő Középiskolai
Szakkollégium

4024 Debrecen, Tímár utca 1.

Ügyintézés ideje: 2024. augusztus 22.

Debreceni Deák Ferenc Tehetségfejlesztő Középiskolai Szakkollégium

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

2024

Posta László
igazgató

Fenntartó:

Debreceni Tankerületi Központ

székhely: 4026 Debrecen, Kálvin tér 11.

telefonszám: 06-52-550-205

e-mail cím: debrecen@kk.gov.hu

Intézményegység:

Debreceni Deák Ferenc Tehetségfejlesztő Középiskolai Szakkollégium

cím: 4024 Debrecen, Tímár utca 1.

telefonszám: 06-52-534-949

e-mail cím: deakkoli@deakkoli.edu.hu

honlap: www.deakkoli.edu.hu

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés	1
2. Visszatekintés	2
3. A nevelőmunka feltételei	4
3.1. A nevelőtestület összetétele és szakképzettsége	4
3.2. A tanulói összetétel	4
3.3. Tanulmányi eredmények, továbbtanulási mutatók	5
4. Tárgyi feltételek	7
4.1. Az épület	7
4.2. A nevelőmunkát segítő tárgyi feltételek	8
5. A szakkollégiumi nevelés-oktatás legfontosabb alapelvei, értékei, célkitűzései	10
5.1. A megvalósítás alapelvei	13
6. Esélyegyenlőség a Debreceni Deák Ferenc Tehetségfejlesztő Középiskolai Szakkollégiumban	15
7. A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal való foglalkozás	17
8. A szakkollégiumi tehetséggondozás	18
9. A tanulók kollégiumi tevékenységének komplex értékelése	19
10. A kollégiumi élet megszervezése	22
10.1. Általános alapelvek	22
10.2. A tanulócsoportok szervezésének alapelvei	24
11. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei	25
11.1. Az általános kollégiumi foglalkozások szervezésének alapelvei	25
12. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének alapelvei	30
13. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve	33
14. Szakkollégiumi foglalkozások	34
15. Az egészségnevelés és a környezeti nevelés alapelvei, tevékenységei, programjai	42
16. Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok	44
17. A kollégium kapcsolatrendszere	47
18. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység	50
1. számú melléklet	52
A tantárgyi és a nem tantárgyi fakultációs foglalkozások tematikája a Debreceni Deák Ferenc Tehetségfejlesztő Középiskolai Szakkollégiumban	52
2. számú melléklet	109
Kollégiumi tematikus csoportfoglalkozások a Debreceni Deák Ferenc Tehetségfejlesztő Középiskolai Szakkollégiumban	109
Függelék	127
A nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről	127
Függelék	130
A nevelőtestület szakos összetétele 2024. szeptember 1-től	130

1. Bevezetés

A Debreceni Deák Ferenc Tehetségfejlesztő Középiskolai Szakkollégium pedagógiai programját a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény, a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról szóló 229/2012. (VIII.28.) Kormányrendelet, a nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI.4.) Kormányrendelet, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet és a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja előírásaiban foglaltak alapján készítettük el.

A programalkotás során az intézmény korábban jóváhagyott Pedagógiai programjára támaszkodtunk, megőrizve mindazokat az értékeket, melyeket a program tartalmaz és tevékenységünk során felhalmoztunk. Az e témában publikált szakirodalom, szakmai tapasztalataink, a szülők és tanulók visszajelzései meggyőztek bennünket arról, hogy helyes úton járunk, szakmai programalkotásunk sikeres volt, ezért – élve az NKT-ban rögzített lehetőséggel – méltó a továbbfejlesztésre, kiteljesítésre, ugyanakkor irányváltatásra, koncepcióváltásra nincs szükség. Jelen szakmai koncepciónk annak a meggyőződésünknek a jegyében került megalkotásra, hogy intézményünk méltó az elismerő „Szakkollégium szakmai cím” viselésére. A program koncepcionálisan visszavezethető az intézmény igazgatója által készített vezetői programokra, valamint a kollégium 1994-ben kidolgozott szakmai fejlesztési koncepciójára, amely azóta alapvetően meghatározza nevelési tevékenységünket.

A célok és feladatok kijelölésekor természetesen társadalmi igényként vettük figyelembe azokat a szülői, tanulói elvárásokat, amelyek folyamatosan megfogalmazódtak intézményünk működésével kapcsolatban. Szándékaink szerint programunknak szervesen kell illeszkednie a kapcsolatos iskolák hasonló dokumentumaihoz, valamint nevelési tevékenységükhöz.

A pedagógiai programunk koncepciója az intézmény önálló arculatának megteremtése érdekében eddig végzett tevékenységre épül, valamint terveink és célkitűzéseink szintetizáló dokumentuma, amelynek tartalmi elemei kellő alapot és garanciát biztosítanak nevelő – oktató munkánk színvonalas végzéséhez.

2. Visszatekintés

Az intézmény és jogelődjei évtizedek óta biztosítanak kollégiumi ellátást középiskolás tanulóknak. 1990-ben Debrecen Megyei Jogú Város Közgyűlése kollégiumunkat újból önálló intézménnyé nyilvánította Péchy Mihály Középiskolai Kollégium néven.

1993 őszén intézményünk tanulmányi épülete a Római Katolikus Egyház tulajdonába került. Kollégiumunk a megmaradt épületrészben folytathatta tovább munkáját. Ebben az évben az elhelyezési körülmények változása miatt mintegy 70 fős tanulói létszámcsökkentés vált szükségessé.

Intézményünk nevelőtestülete és vezetése kezdeményezésére 1994 őszén a kollégium elnevezése Deák Ferenc Középiskolai Kollégiumra változott. Eredményként könyvelhetjük el, hogy az egyházi visszaigénylés miatt az intézmény léte nem kérdőjeleződött meg. Fokozatosan kialakításra kerültek azok az elengedhetetlen tárgyi feltételek (Tímár u. felőli bejárat, bekötő út, porta, tanári szoba, tanulószobák, stb), amelyek a folyamatos működést biztosították. Ezen túlmenően javultak az elhelyezés és munkavégzés körülményei, valamint megkezdődött egy tartalmi, szakmai programalkotás és annak következetes megvalósítása. Az e téren elért eredményeink alapján Debrecen Megyei Jogú Város Közgyűlése az intézményt 1998 januárjában Szakkollégiummá nyilvánította, ezzel is deklarálva munkánk során elért eredményeket.

Bár 2004 tavaszán a szakkollégiumi elnevezés újból kikerült intézményünk nevéből, belső szakkollégiumi rendszerünket azóta is tovább működtetjük. 2007/2008-as tanévtől kollégiumunk koedukált lett, megteremtettük középiskolás lányok kollégiumi elhelyezésének feltételrendszerét is.

Folyamatosan, az újonnan belépő kihívásokra választ adó módon fejlesztjük tovább szakmai tevékenységünket, sok területen országos szinten is úttörő munkát végzünk, ugyanakkor mindig is szem előtt tartottuk azt, hogy minden megújulás sikerének alapja és záloga az intézményünk tradícióit és hagyományait megőrző az azokra szervesen építkező szakmai tevékenység.

Tehetségpontunk szakmailag hiteles és kompetens tagjává vált a Tehetségpontok országos hálózatának és az Európai Tehetségsegítő Hálózatnak (ETSN).

2011. augusztus 1-től kollégiumunk tagintézménye lett beolvadással a megszűnt Móricz Zsigmond Középiskolai Kollégium Újkerti Tagintézménye. 2023. szeptember 1-től az Újkerti

Tagintézmény fenntartója a Debreceni Szakképzési Centrum.

2012-től a Debreceni Egyetem Partnerintézménye címmel a birtokunkban bekapcsolódtunk a tanár szakos egyetemi hallgatók gyakorlati felkészítésébe.

2014. szeptember 1-től büszkén viseljük a Debreceni Deák Ferenc Tehetségfejlesztő Középiskolai Szakkollégium címet, amelyet eddigi munkánk és távlatos szakkollégiumi programunk elismeréseként kaptunk és alapvetően határozza meg mindennapi tevékenységünket. 2014 októberében a „Mentoráló Intézmény” címet is nekünk ítelték. 2016-tól kezdődően, immár harmadik alkalommal az Oktatási Hivatal Bázisintézménye megtisztelő címet kapta az intézmény.

3. A nevelőmunka feltételei

3.1. A nevelőtestület összetétele és szakképzettsége

A pedagógus munkakörben foglalkoztatottak száma a székhelyintézményben igazgatóval és a helyettesekkel együtt 14 fő, akik valamennyien szakirányú egyetemi végzettséggel, a törvényi előírásoknak megfelelő szakképesítéssel rendelkeznek. A testület szakos összetétele jól szolgálja kiemelt feladatunkat, a tehetséggondozást, de a mindennapi felzárkóztatás színvonalát is garantálja.

A nevelőtestület továbbképzése

A nevelőtestület pedagógusainak továbbképzése teljes összhangban áll alaptevékenységünkkel és kiemelt feladatunkkal, a tehetséggondozással. Külön ki kell emelnünk, hogy pedagógusaink többsége nemcsak egy tanfolyam elvégzését, hanem egy újabb egyetemi diploma megszerzését tűzte ki célul a továbbképzés keretein belül. A megjelölt szakok mindegyike szervesen illeszkedik fakultációs rendszerünkbe, és jól szolgálja felzárkóztató munkánk színvonalas végzését is.

Pedagógiai munkát közvetlenül segítők, egyéb dolgozók

Az intézmény pedagógiai munkát közvetlenül segítő dolgozóinak létszáma az intézményben 2 fő, kollégiumi titkár és ápolónő.

Az egyéb dolgozók létszáma az intézményben összesen 8 fő (1 fő házgondnok, 3 fő portás és 4 fő takarító).

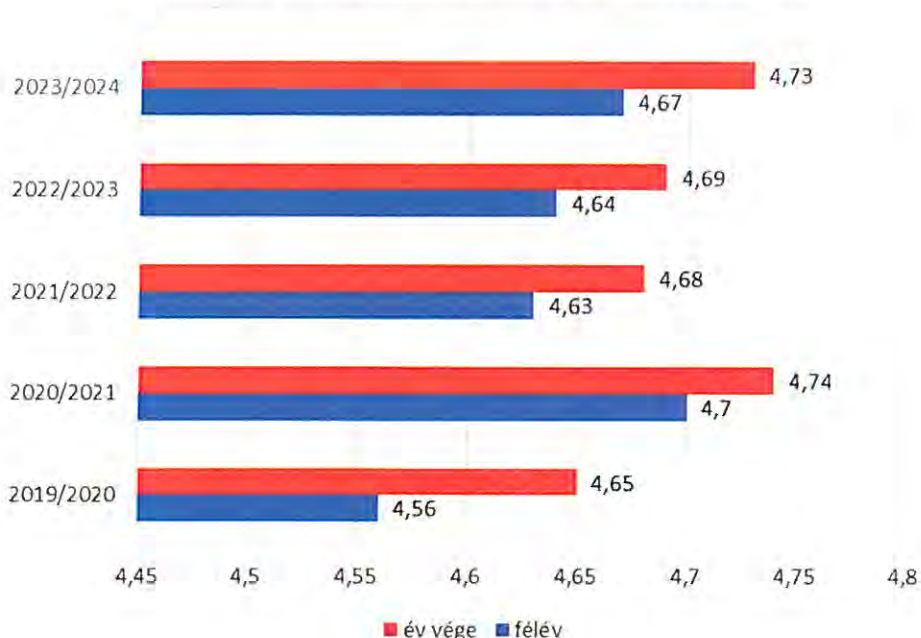
3.2. A tanulói összetétel

Az intézményben 258 középiskolás tanuló elhelyezésére van lehetőség. Kihasználsági mutatónk évek óta 100%-os. Évről évre magas a gimnazista tanulók aránya, jelenleg a kollégiumba járó diákok több mint 80 %-a tanul valamelyik debreceni gimnáziumban. A gimnazista tanulóink jelentős része Debrecen meghatározó és kiemelkedő eredménnyel bíró intézményeinek tanulója. Tanulóinkat erőteljesen jellemzi a felsőfokú továbbtanulási szándék.

3.3. Tanulmányi eredmények, továbbtanulási mutatók

A tanulóközösség fegyelmi helyzete kiegyensúlyozott. A tanulóközösség tanulmányi munkájának színvonala – szoros összefüggésben a szakkollégiumi foglalkozások bevezetésével – az évek során folyamatosan magas. Ezt szemlélteti az alábbi kimutatás.

A tanulmányi átlagok alakulása az elmúlt öt tanévben

A fenti eredmények elérésében nagy szerepet játszott a szakkollégiumi fakultációs rendszer, a felzárkóztatás, az egyéni foglalkozások tartása személyre szóló technikák alkalmazásával. A tanulók kollégiumi tanulmányi átlaga eléri, de általában meghaladja azon iskolák átlagait, ahová járnak. Az elmúlt 5 év tekintetében a tanulmányi átlag növekedést mutat illetve egy bizonyos szint felett állandóan magas.

Az évek során jelentős mértékben nőtt a 4,0 fölötti átlagot elérő tanulók száma.

A kitűnő tanulók és a nagyjeles (4,70 fölötti eredmény) tanulók száma magas. Az elmúlt tanév végén (2023/2024) a tanulók 35 %-a volt kitűnő, 31 %-a nagyjeles, 96 %-a pedig szabadszilenciumos, azaz 4,0 feletti tanulmányi eredménnyel rendelkezett.

A bukások száma alacsony. Örvendetes tény, hogy sikerült a bukások számát csökkenteni, évek óta bukásmentes tanéveket zárunk. A bukások alacsony aránya (tartósan 3% alatt) a város közoktatási intézményei közt is kiemelkedő.

A diákok közül sokan és szép eredménnyel vesznek részt az országos tanulmányi versenyeken, szereznek közép- és felsőfokú nyelvvizsga bizonyítványt.

A tanulmányi munka területén legfőbb feladatunk a tanulmányi átlag megőrzése, lehetőség szerinti növelése, a bukások számának továbbra is alacsonyan tartása.

A kollégium továbbtanulási mutatója kiemelkedő. Az utóbbi évek átlagában méréseink alapján 90-100 % között mozog az érettségit követő első évben eredményes felvétellel rendelkező és felsőfokú tanulmányokat folytató gimnazista illetve szakgimnazista tanulók aránya. Gimnazista tanulóink évek óta felsőfokú tanulmányokba kezdenek. A szakgimnáziumi tanulók közül ugyan nem mindenki célozza meg a felsőoktatást, de szinte valamennyien tovább tanulnak, az iskolájuk által biztosított szakmai képzésekben vesznek részt.

4. Tárgyi feltételek

4.1. Az épület

Épületünk 1962-ben épült és az utóbbi 10 év több lépcsőben végrehajtott külső-belső felújítási munkálatainak köszönhetően magas szinten megfelel a kollégiumi szakmai tevékenység követelményeinek. Folyamatosan zajlanak az épület felújítási munkálatai, illetve a tanulók elhelyezési körülményeinek javítása, komfortosabbá tétele, szépítése. Kiemelkedőnek tartjuk a beltéri ajtók cseréjét, valamennyi tanulói hálósobába a hűtőszekrények beszerzését, továbbá a tanulói hálósobákban, a társalgókban és a tanulószobákban a megújuló függönyöket és falvédőket. Természetesen további felújítási munkák elvégzése – nyílászárók teljeskörű cseréje, energetikai felújítás – továbbra is szükséges, reméljük, hogy ezek végrehajtására a közeljövőben lehetőség nyílik. Az épületben 61 darab 4 fős, 1 db 2 fős, és 2 db 6 fős hálósoba szolgál a tanulók elhelyezésére. A hálósobákban zárható beépített szekrények, cipős szekrények, éjjeli szekrények, tanuló-, étkező asztal, székek, emeletes ágyak, 2 db polc, ruhafogas, hűtőszekrény, helyi megvilágítás, hideg és meleg vizes mosdó helyiség áll a tanulók rendelkezésére. A vizes helyiségek /WC, zuhanyzó/ szintenkénti száma az előírásoknak megfelel, műszaki állapotuk jó.

Kollégiumunk a belvárosban jól megközelíthető helyen fekszik a középiskolák nagy része a közelünkben található. Az épület háromemeletes. Az első és a második emeleti ajtó kialakításával biztosítottuk a fiúk és a lányok szintjeinek elválasztását. A fiúk elhelyezését a földszinten és az első emeleten biztosítjuk, a lányokét a 2. és 3. emeleten. Külön-külön tanulószobák, számítástechnika teremek, és társalgók állnak rendelkezésre. Az épület földszintjén található egy nagy tanulószoba, a kollégiumi könyvtár, a tanári szoba, az igazgatói és igazgatóhelyettesi irodák. A második emeleti folyosó végén került kialakításra a teakonyha és a hozzá kapcsolódó multifunkcionális terem.

A „Tehetségért a Kollégiumban Alapítvány” támogatásával a társalgókban egy-egy „smart” tévé került felszerelésre, melyek a kollégiumi foglalkozások szemléltetésében és a szabadidő hasznos eltöltésében is szerepet kapnak.

Közvetlenül a bejárat mellett található a kollégiumi könyvtár. Folyamatosan bővülő könyvvállománya minden munkanapon használható, felkereshető. Kötelező olvasmányok, szépirodalmi könyvek, szakirodalmi kézikönyvek és lexikonok állnak rendelkezésre. A

könyvtárat tanulószobai foglalkozásra, csoportfoglalkozásra, fakultációs foglalkozásra és egyéb rendezvényekre is szoktuk használni, benne internet elérhetőséget is biztosítottunk.

Ebédlőnk 120 férőhelyes, melyet az étkezéseken túlmenően tv nézésre, kollégiumi közgyűlések, nagyrendezvények lebonyolítására is használunk. Itt került elhelyezésre a zenei oktatásban résztvevő tanulók által közkedvelt pianínó. Az étteremben a tanulók részére társalgósarkot alakítottunk ki. Ebben az épületrészben egy teljesen új társalgót alakítottunk ki, mely egyben a zeneklubnak is helyet biztosít.

Az intézmény különálló kis épületében került kialakításra két darab konditerem, egy a fiúk, egy pedig a lányok részére.

Az épület teljes területén vezeték nélküli hálózat biztosítja a korlátlan internet elérést azok számára, akik rendelkeznek saját számítógéppel.

4.2. A nevelőmunkát segítő tárgyi feltételek

IKT eszközök

Kollégiumunk rendelkezik a pedagógiai munkát kiegészítő korszerű taneszközökkel, számítógépekkel, laptopokkal, projektorokkal. Tanáraink a meglévő eszközparkkal hatékonyabb oktatási környezetben, változatos pedagógiai tartalmakkal és módszerekkel ismertetik meg diákjainkat, mely során a foglalkozások tartalmi érdekesek, könnyebben érthetőek és jól feldolgozhatóak. Olyan foglalkozások és kollégiumi rendezvények valósulnak meg, amelyek jellemzően IKT eszközökkel támogatottak.

A tanulók önálló ismeretszerzésére, egyéni tanulására és a szabadidős tevékenységekre a számítógéptermeink biztosítanak lehetőséget. Intézményünkben három aktív panel áll a pedagógusok rendelkezésére ezzel is garantálva a modern kor elvárásainak megfelelő oktatás színvonalát. Eduroam intézményként működünk, a kollégium valamennyi helyiségében, melyet oktatási céllal használunk, foglalkozást tartunk, biztosított az ez általi internet-elérés. Valamennyi pedagógus rendelkezik intézményi lappal, továbbá pedagógusaink 5 darab asztali számítógépet, 8 projektort, 1 multifunkciós fénymásoló gépet, 2 nyomtatót és egy fénymásoló gépet használnak. Diákjaink számára 43 darab számítógép biztosított.

Igazgatói szoba, nevelőtestületi szoba és az ügyviteli helyiségben a jogszabályban előírt eszközök és felszerelések az előírt mértékben rendelkezésre állnak.

A kötelezően előírt eszközökön túlmenően minden szobában van hűtőszekrény, továbbá automata mosógép, mikrohullámú sütők, a konditeremben futópad, szobabicikli, lábtológép,

mellgép, hasprés, kombinált hátgép, multifunkciós kondigép, súlyzókészletek, stb. szolgálják a tanulók mindennapos foglalkoztatását és igényeit.

Pedagógiai program megvalósításához szükséges meglévő és hiányzó helyiségek listája – a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet 2. számú melléklete szerint, mely a Pedagógiai Programunk függelékében található.

5. A szakkollégiumi nevelés-oktatás legfontosabb alapelvei, értékei, célkitűzései

A középiskolai kollégiumokra vonatkozó törvényi és jogszabályi előírások az alábbi követelményeket, feladatokat határozzák meg az intézmény működésével kapcsolatban:

A Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 17. § 3. bekezdése alapján a kollégium – „a részben, vagy egészben jogszabályban meghatározottak szerint – szakkollégiumként is működhet. A szakkollégium célja, hogy saját pedagógiai program kidolgozásával személyközpontú tehetséggondozást végezzen”. A törvény ezen előírását a szakkollégium működéséről az 59/2013. (VIII.9.) EMMI rendelet a Kollégiumi nevelés országos alapprogramjának kiadásáról szóló jogszabály tartalmazta. Pedagógiai programunk ennek figyelembe vételével került kialakításra, a jogszabály hatályon kívül helyezését követően a Kollégiumi nevelés országos alapprogramja tartalmi szabályozóként határozza meg munkánkat, pedagógiai programunkat. Ezen változás lehetővé tette számunkra programunk minden fontos elemének megőrzését, ugyanakkor nagyobb rugalmasságot, a foglalkozási időkeret hatékonyabb felhasználását, ezáltal a tanulók terhelésének csökkenését eredményezte. Lehetővé vált, hogy a szakkollégiumi foglalkozások a tanulók számára nem plusz teherként, hanem a felkészítő foglalkozások időkeretében kerüljenek megtartásra. A tematikusan szervezett intézményi programok is beilleszkednek a tematikus csoportfoglalkozások keretprogramtervébe.

Középiskolai szakkollégiumunk

- a) a köznevelés rendszerében a kollégiumi nevelés országos szerepét és a köznevelési kollégiumok feladatait kiegészítő, sajátos többletfeladatot ellátó kollégium,
- b) társadalompolitikai szempontból megfelelő közösségi környezet megteremtésével biztosítja a teljes ember nevelését, ezáltal részt vállalva a tudásalapú képzés értékorientált megalapozásában, ennek részeként vállalja a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű középiskolai szakkollégiumi tanulók tehetséggondozását lehetővé tevő, személyre szabott támogatását,
- c) a határon túli magyarság szellemi műhelyeivel való lehetőség szerinti kapcsolattartás révén elősegíti a tanulók magyarságtudatának komplex fejlesztését,

- d) nemzetközi perspektívák beépítése révén segíti a kultúrák közötti párbeszédre való készség kialakítását, idegen nyelvi partnerkapcsolatok révén külön hangsúlyt helyez a magyar kultúra értékeinek terjesztésére, népszerűsítésére,
- e) a csoportok önszerveződésének előmozdításával, rendszeres közösségépítő foglalkozásokkal elősegíti a társadalmi szerepek tanulását,
- f) a köznevelési rendszer más intézményeivel szoros együttműködésben felsőoktatási tanulmányokra való hatékony felkészítést vállal,
- g) bevonja a tanulóit
 - ga) a rendszeres sportéletbe,
 - gb) a művészeti képzésbe és önismereti, valamint közösségi programokba.

Középiskolai szakkollégiumunk célja, hogy saját pedagógiai program kidolgozásával olyan többletkínálatot nyújtson, amely

- a) a tehetséggondozást,
- b) az értelmiségi feladatokra történő magas szintű, komplex felkészítést, annak értékalapú megalapozását,
- c) a társadalmi problémák iránti érzékenység elmélyítését,
- d) az önálló, a kollégiumban tanuló középiskolai - elsősorban gimnáziumi - tanulók nevelés-oktatáshoz kapcsolódó magas színvonalon működtetett, a gimnáziumok számára az emberi erőforrások minisztere (a továbbiakban: miniszter) által kiadott gimnáziumi kerettantervekben meghatározott tudáselemekre is épülő személyiségfejlesztést,
- e) a pedagógiai programjában a 3. § (2) bekezdése szerinti csoport keretei között kiscsoportos - vagy egyéni - oktatási forma keretei között a több tudományterületet érintő ismeretszerzést,
- f) a könyvtárának keretei között a korszerű információkeresési ismeretek elsajátítását és alkalmazását,
- g) a kultúráközvetítő tevékenységének részeként a magyar és a nemzetközi tudományos és művészeti élet kiemelkedő képviselőivel való rendszeres találkozásokat segíti.

Középiskolai szakkollégiumunk a nevelési és oktatási feladatainak teljesítéséhez a tanulók részére szakkollégiumi foglalkozásokat is szervez.

A tanuló a szakkollégium által biztosított, szabadon választható lehetőségek közül választott heti három óra szakkollégiumi foglalkozáson köteles részt venni a felkészítő foglalkozások terhére.

Középiskolai szakkollégiumunk a tanítási év során komplex tehetséggondozó programokat szervez.

A Nemzeti Köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény 17. §-ban foglaltak alapján a kollégium feladata megteremteni a feltételeket az iskolai tanulmányok folytatásához, azoknak, akiknek a tanuláshoz, a szabad iskolaválasztáshoz való joguk érvényesítéséhez a lakóhelyükön nincs lehetőségük, illetve akiknek a tanuláshoz megfelelő feltételeket a szülő nem tudja biztosítani vagy a tanuló testi-lelki egészségét veszélyeztető, tanulását akadályozó otthoni körülmények miatt szükséges. A kollégiumban externátusi ellátás biztosítható, annak a tanulónak, akinek férőhely hiányában nem lehet kollégiumi elhelyezést biztosítani. A kollégium feladata a tanuló humánus légkörben folyó nevelése, személyiségének fejlesztése, képességeinek és érdeklődésének megfelelően tehetségének kibontakoztatása, iskolai tanulmányainak segítése. Lehetőséget biztosítunk a sportolásra, művelődésre és önképzésre. Fontos feladatunk a tanulók aktivitásának, érdeklődésének fejlesztése, az öntevékeny, önszerveződő kezdeményezések fejlesztése, felhasználása, integrált nevelés megvalósítása. A kollégium részben, vagy egészben szakkollégiumként is működhet a személyközpontú tehetséggondozás érdekében. A tehetséggondozásban eddig elért eredményeink arra predesztinálnak bennünket, hogy tevékenységünket ennek a lehetőségnek a szem előtt tartásával fejlesszük tovább.

A kollégium, mint intézmény az oktatási-nevelési-képzési tevékenység, a gyermeki szocializáció sajátos, mással nem helyettesíthető terepe, az oktatási intézményhálózat integráns, szakmailag önálló része. Szocializációs, pedagógiai, szociális és kulturális funkciói mellett fontos feladata a településszerkezetből fakadó hátrány csökkentése, esélyteremtés, a szabad iskolaválasztás joga gyakorlásának elősegítése. Tanulóinknak segítséget nyújtunk, pályaválasztásukhoz, önálló életkezdésükhöz, életcéljaik realizálásához.

Az intézmény stratégiai céljai

Kollégiumunk, mintegy két évtizede pontosan megfogalmazott, az eredmények, a gyakorlat által visszaigazolt és megerősített célrendszer által vezérelten végzi szakmai-pedagógiai tevékenységét.

Ezek az alábbiakban összegezhetők:

- A tartalmi pedagógiai tevékenység fejlesztése, új elemek „beemelése” és meghatározóvá tétele az intézményi tevékenységbe.

- Kiemelt feladatunk a tehetséggondozás intenzív formáinak kiteljesítése a kollégiumi fakultációs rendszer működtetésével.
- Belső szakkollégiumi rendszer működtetése.
- A szakmai munka minőségi színvonalának biztosítása intenzív humánerőforrás fejlesztéssel.
- A nevelést – oktatást szolgáló eszközrendszer fejlesztése, teljes megújítása.
- Az elhelyezés körülményeinek jelentős mértékű javítása.
- Az épület, az infrastruktúra fejlesztése.
- Az intézmény külső kapcsolatainak új elemekkel történő gazdagítása, a meglévő kapcsolatok tartalmasabbá tétele.
- Kiemelkedő tantárgyi tehetséggondozással felsőfokú felvételi mutatók szinten tartása, lehetőség szerinti további javítása. Cél: gimnazisták 85 %, szakközépiskolások 75 %.
- Kollégiumi keretekben a fakultációs rendszer működtetésével a tanulók képességeinek megfelelő tanulmányi átlag elérése, intenzív felzárkóztatással a bukások 5 % alatt tartása.
- A fenti kiemelkedő eredmények eléréséhez szükséges tárgyi feltételrendszer folyamatos megújítása.

5.1. A megvalósítás alapelvei

A fenti célrendszer megvalósítása során jogszabályi alapokon nyugvó, pedagógiai szempontból megalapozott nevelési elveket követünk. Ezek az intézmény vezetése által megfogalmazott, az alapidokumentumokban rögzített és a nevelőtestület tagjai részéről bevett, a gyakorlatba átültetett elvek határozzák meg a nevelői tevékenységünk egészét.

Nevelési alapelvek:

- komplexitás elve
- egyenrangúság elve
- tapasztalatszerzés elve
- következetesség elve
- motiváció elve
- koncentráció elve

Didaktikai alapelvek:

- rendszeresség és fokozatosság elve
- tudatosság és szakszerűség elve
- életkori sajátosságok figyelembevételének elve
- személyes tapasztalatszerzés és tanulói öntevékenység elve
- azonos életkorú gyermekek különbözőségének elve
- konkrétumok és absztrakciók egységének elve

A Nemzeti Köznevelésről szóló törvényből és az Alapprogramból fakadó érvényesítendő alapelvek:

- felelősség
- szakmai önállóság
- a gyermek mindenképp felett álló érdeke
- az alapvető emberi és szabadságjogok, valamint a gyermekeket megillető jogok érvényesítése
- hátrányos megkülönböztetés tilalma
- demokratikus, humanista, nemzeti és európai nevelési elvek alkalmazása
- a tanulók és közösségeik iránti felelősség, a bizalom, a szeretet, a segítőkészség
- szakmai és intellektuális igényesség, kulturált stílus a pedagógus tevékenységében
- az alapvető erkölcsi normák érvényesítése
- erkölcsösség, lelkiismereti és vallási szabadság
- vallási-világnézeti semlegesség
- az egyéni és életkori sajátosságok, valamint az SNI tanulók szükségleteinek figyelembevétele
- építkezés a tanulók aktivitására, öntevékenységére, önszerveződő képességére
- az integrált nevelés, az integrációt elősegítő pedagógiai módszerek alkalmazása
- a szülőkkel, a kollégiumhoz kapcsolódó iskolákkal, a társadalmi környezettel való konstruktív együttműködés
- a nemzeti hagyományok megőrzése, a nemzeti azonosságtudat fejlesztése
- a nemzetiségi azonosságtudat tiszteletben tartása, ápolása

Ezen alapelveket érvényre kell juttatni az intézményi tevékenységrendszer egészében, különösen a kötelező, és a választható kollégiumi foglalkozások során. A megfogalmazott célok és alapelvek az eddigi tevékenység során is jó hatékonysággal kerültek megvalósításra. Elérendő cél a folyamatok kiteljesítése, aktualizálása, az új kihívásokra történő rugalmas reagálás.

6. Esélyegyenlőség a Debreceni Deák Ferenc Tehetségfejlesztő Középiskolai Szakkollégiumban

Esélyegyenlőség biztosítása érdekében végzett tevékenységünk összhangban áll az 2011. évi CXC. törvény, valamint a gyermekvédelmi jogszabályok előírásaival.

A kollégium felvételi elvei biztosítják a Köznevelési törvényben megfogalmazott esélyegyenlőség érvényesülését, és biztosítaniuk kell Korábbi fenntartónk minőségirányítási programjában intézményünk számára feladatként megfogalmazott kiemelkedő tantárgyi tehetséggondozás megvalósítását. A kollégiumi felvétel során törekszünk az egyes iskolákból érkező tanulók már kialakult létszamarányainak állandósítására, ezen belül a földrajzilag hozzánk közel lévő bázisiskoláink tanulóinak felvételére. Intézményünkbe a tanuló és a szülő együttes kérelme alapján nyerhet felvételt a tanuló, felvételi vizsgát nem tartunk.

Intézményünk folyamatosan követi a halmozottan hátrányos helyzetű, rendszeres gyermekvédelmi támogatásban részesülő tanulók számát. Kollégiumunk befogadó intézmény, semmilyen formában nem szegregál. Kollégiumunk minden tanuló számára egyenlő mértékkel biztosítja a kollégiumi kötelező és nem kötelező foglalkozások igénybevétele, a kollégium helyiségeinek és eszközeinek használati lehetőségét (szilenciumi foglalkozás, fakultációs foglalkozás, csoportfoglalkozás, egyéni törődést biztosító foglalkozás, internet, informatika terem, konditerem, sporteszközök, stb). A hátrányos és esetlegesen halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink részvételi adatai a különböző foglalkozásokon megegyeznek más tanulók adataival. A tanulók részére szociális helyzetüktől függetlenül, egyenlő mértékben biztosítjuk a tehetséggondozó és a felzárkóztató egyéni foglalkozások igénybevétele, részükre önismereti és tanulásmódszertani foglalkozásokat szervezünk kötelező jelleggel, a felzárkóztatásra szoruló tanulókról havonta kimutatást készítünk. Részükre kötelező egyéni felzárkóztató foglalkozást szervezünk. Kollégiumi csoport és szobabeosztás elve teljességgel mellőzik a tanulók igazságtalan megkülönböztetését.

A kollégium, mint intézmény lényegéből fakadóan is a hátrányos helyzetű gyerekek felzárkóztatásának intézményes formája. Pedagógiai Programunk, Házi rendünk biztosítja a tanulók számára az esélyegyenlőséget, eszközrendszerünk, pedagógiai, módszertani kultúránk alkalmas az esélyek kiegyenlítésére. Az intézmény igazgatóje személyre szóló felelősséggel biztosítja a hátrányos helyzetű tanulókkal való külön foglalkozást. Demokratikus módon

odaítelt pénzbeli támogatásban részesítjük minden évben a szociálisan rászoruló tanulókat. Saját, intézményi mérőeszkőzzel (kollégiumi értékelő pontrendszer) objektíven mérjük a tanulók komplex kollégiumi teljesítményét, ezt megküldjük a szülőknek is. A mérési eredmények biztosítják az újrafelvételi kérelmek elbírálásának objektív alapját.

A kollégium minden tanulója kiterjedően havi rendszerességgel mérjük a tanulók tanulmányi eredményét, és a kudarchelyzet közelébe kerülő tanulók számára biztosítjuk az egyéni foglalkozáson történő felzárkóztatás kötelező igénybevételét. A tanulói bukások száma intézményi szinten az utolsó öt év átlagában nem éri el az 2 %-ot.

A fenti esélyegyenlőségi követelményrendszer minden előírását érvényre kell juttatni a szakkollégiumi feladatellátási tevékenység során is. Szakkollégiumunknak minden tekintetben nyitottnak, mindenki számára képességei szerint elérhetőnek kell lennie. Ez jelent egyfajta belső nyitottságot, átjárhatóságot, de jelenti társadalmi, kulturális, oktatási környezetünk felé való nyitottságot egyaránt.

7. A különleges bánásmódot igénylő tanulókkal való foglalkozás

Alapító okiratunk szerint feladatunk a diákotthoni, kollégiumi szálláshelynyújtás sajátos nevelési igényű gyerekek, tanulók számára (a megismerő funkció, vagy a viselkedés fejlődésének organikus okra visszavezethető vagy vissza nem vezethető tartós és súlyos rendellenességével küzdő tanulók). A tanulók ezen körébe azok tartoznak, akik rendelkeznek az illetékes bizottság ilyen tartalmú szakvéleményével. Az intézmény a rendelkezésére álló minden eszközzel igyekszik szolgálni ezen tanulók sajátos nevelési igényű igényéből fakadó fejlesztési szükségleteit. Ezen tevékenységünk során lehetőség szerint külső szakemberek bevonását is kezdeményezzük. Ezen tanulókkal való foglalkozás lehetőség szerint integrált nevelés-oktatás keretében és egyéni foglalkozások keretében történik.

8. A szakkollégiumi tehetséggondozás

Szakkollégiumunk rendelkezik minden eszközzel ahhoz, hogy a kiemelten tehetséges tanulók nevelésével-oktatásával kapcsolatos kihívásoknak megfeleljen. Ennek keretében közreműködik azok megtalálásában, fejlesztésében, motivációjuk, elkötelezettségük erősítésében.

Intézményünket a Magyar Tehetségsegítő Szervezetek Szövetsége 2009. 07. 01-én Tehetségpontként regisztrálta, amellyel a másfél évtizede folyó, elsősorban az intézményi fakultációs foglalkozások keretében megvalósuló tanulói tehetséggondozás érdekében kifejtett munkánkat is elismerték. A kollégium tehetséggondozó tevékenységét a Magyar Tehetséggondozó Társaság „Tehetségekért” díjával elismert vezetője Posta László irányítja. Kollégiumunkban 1 fő tehetségfejlesztő szakértő pedagógus szakvizsgával rendelkező pedagógus látja el az egyes tehetségterületek feladatainak koordinálását a nevelőtestület tagjainak közreműködésével. Több stratégiai területen, a közismereti tárgyak, a sport és a művészetek területén igyekszünk szakmailag korrekt tehetségazonosító, tehetséggondozó, és tehetség-tanácsadó tevékenységet végezni. A nevelőtestület valamennyi tagja szerzett már továbbképzés keretében tehetségterületen ismereteket. Négy tehetségterületen végzünk szakmailag korrekt tehetségfejlesztő tevékenységet: matematika, angol nyelv, sakk, környezet- és természetvédelem.

Tehetségfejlesztő munkánk során igyekszünk fejleszteni a tanulók asszertivitását, differenciált egyéni és csoportos fejlesztésre törekszünk. Alapeszközünk a gazdagítás, dúsítás. Komplex módon igyekszünk megvalósítani az erős oldali fejlesztést, a gyenge oldali fejlesztést, megfelelő „légkört” teremtünk és biztosítjuk a lazítást, feltöltődést is.

9. A tanulók kollégiumi tevékenységének komplex értékelése

A kollégisták tanulmányi előmenetelét, szorgalmát, a tanulócsoportok tanulmányi eredményeit havonta értékeljük. Félévkor és év végén a tanulók tevékenységének értékelése az alábbi szempontok figyelembevételével, pontrendszer alkalmazásával történik:

- magatartás
- szorgalom
- fakultációkon való részvétel
- tanulmányi munka, tanulmányi versenyeken való részvétel és eredményesség,
- sport és közösségi tevékenység
- sport és tanulmányi versenyeken való részvétel, esetleges kiemelkedő helyezés
- közösségi rendezvények szervezése, lebonyolítása.

Az értékelést az alkalmazott pontrendszer alapján úgy végezzük, hogy a tanuló magatartása, fakultációkon való részvétele és tevékenysége, valamint tanulmányi munkája kapja a legnagyobb szerepet, ugyanakkor a közösségi tevékenység és a sport terén végzett munka is elismerésre kerül. Ezen túlmenően figyelembe vesszük a nevelőtanári, ügyeletes tanári, igazgatói - nevelői intézkedéseket és dicséreteket is. A pontrendszer alapján az értékelést félévkor és év végén végezzük el, erről tájékoztatjuk a szülőt is. Értékelő rendszerünk szolgál a kollégiumi felvételek elbírálásának alapjául.

A tanulók tevékenységének folyamatos értékelésére, intézményünk nevelőtestülete az alábbi pontrendszert alkalmazza:

Szempontok	Adható pontok
A tanuló magatartása	36-50 pont
A tanuló szorgalma	0-40 pont
1. Fakultáción való részvétel	0-25 pont
2. Fakultáción való részvétel	0-25 pont
Szabadidős szakkollégiumi foglalkozáson való részvétel	0-25 pont
Szakkollégiumi rendezvényeken való részvétel	0-25 pont
Tanulmányi átlageredmény (tanulmányi átlag x 10)	0-50 pont
Országos tanulmányi versenyen elért helyezés esetén	0-30 pont

Középfokú nyelvvizsga, illetve ECDL vizsga sikeres letétele	+ 30 pont
Sporttevékenység	0-30 pont
Közösségi tevékenység	0-30 pont
Igazgatói dicséret	+ 30 pont
Nevelőtanári dicséret	+ 15 pont
Igazgatói figyelmeztetés	- 30 pont
Nevelőtanári figyelmeztetés	- 15 pont
Ügyeletes tanári figyelmeztetés	- 5 pont

Egyes tevékenységterületek értékelésének fő szempontjai:

A tanuló magatartása: a tanuló nevelőihez, társaihoz való viszonya, Házi rend, Napirend szabályainak betartása, szobarend betartása, hálószooba díszítése, az alapvető erkölcsi normák elsajátítása, követése.

A tanuló szorgalma: tanulmányi eredmény javítása érdekében tett tanulói erőfeszítések nagysága, tartóssága. A mindennapos felkészülés rendszeressége, a tanári segítség igénybevételének rendszeressége, gyakorisága. A tanulmányi eredmény jelentős javítása esetén 1-10 pont adható, jelentős rontás esetén 1-10 pont levonható. Jelentős javítás és rontás minimum: 0,4-0,5. Reális önértékelő képesség, folyamatos megújulás szándéka és képessége.

Szakkollégiumi foglalkozásokon, szakkollégiumi rendezvényeken való részvétel: a szakkollégiumi foglalkozásokon, rendezvényeken való részvétel aktivitása, kezdeményező képessége, a versenyképes tudás megszerzésére irányuló tevékenysége, nemzetünk történelmi hagyományainak ismerete, az európai értékek tiszteletben tartása, az értelmiségi feladatokra való felkészülés, a művészeti és tudományos élettel kapcsolatos viszony, az azokban való részvétel. Egészséges és kulturált életmód, sokoldalú műveltség. Valamilyen területen kiemelkedő tehetségjegyek megléte.

Fakultáción való részvétel: foglalkozásokon való részvétel rendszeressége, tanuló aktivitása, felkészülése, ismereteinek szintje.

Tanulmányi eredmény: tanulmányi átlag x 10, középfokú nyelvvizsga, ECDL vizsga + 30 pont, országos tanulmányi versenyen első tizenötbe kerülés esetén: 0-30 pont.

Sporttevékenység: rendszeresen végzett testedzés, háziversenyeken való részvétel, kollégium képviselője külső versenyeken, eredményesség, versenysportban végzett tevékenység.

Közösségi tevékenység: diákönkormányzati tevékenység, a hálósza rendjében való közreműködés, a kollégium érdekében végzett munka, a nevelők munkájának segítése, tanuló-társak segítése, rendezvények lebonyolításában való részvétel, a kollégium képviselője külső rendezvényeken. Társaival való együttműködési képesség, képesség az emberi kapcsolatok kialakítására, és továbbépítésére, reális társadalomszemlélet, szolidaritás, empátia.

A figyelmeztetések és a dicséretek vonatkozásában a Házi rend tartalmaz szabályokat.

A tanulók egyéni értékelését nevelőtanárok végzik a fenti szempontok figyelembevételével, tanévenként két alkalommal félévkor illetve év végén. Az értékelés eredményéről a szülőt írásban tájékoztatjuk, az elért pontszámot a kollégiumi felvétel elbírálásakor figyelembe vesszük. Értékelő rendszerünk alapját képezi a tanulók jutalmazásának, kitüntetésének.

A kiemelkedő teljesítményt nyújtó szakkollégistáinknak minden tanév végén anyagi elismeréssel járó díjat adunk át, valamint azon diákoknak, akik a szakkollégiumi tevékenységbe bekapcsolódtak, az intézmény tanúsítványt állít ki, melyet a ballagás alkalmával ad át.

10. A kollégiumi élet megszervezése

10.1. Általános alapelvek

Kollégiumunk biztosítja a tanulók optimális testi-lelki fejlődésének feltételeit, beleértve a rendszeres étkezést, a tisztálkodást és az előírásoknak megfelelő egészségügyi ellátást. A tanulók életrendje, mindennapi tevékenységeik rendszere az intézmény házirendjében, napirendjében, Szervezeti és Működési Szabályzatában rögzítettek alapján úgy van megszervezve, hogy egyaránt szolgálja a tanulók életkori sajátosságainak, testi és szellemi fejlődésük követelményeinek, az iskola és a szülő elvárásainak érvényesülését.

Kollégiumunk tevékenységrendszere minden kollégistára kiterjedően, a szakkollégiumi feladatellátás pedig kiemelten szolgálja azt az elsődleges célunkat, ami a diákok minél jobb tanulmányi előmenetelének biztosítása, egyetemi, főiskolai továbbtanulásuk megalapozása, a tehetséggondozás, és felzárkóztatás korszerű pedagógiai eszközrendszerével.

A kollégiumi élet rendjének kialakításakor törekedtünk, és folyamatosan törekszünk a tanulók önszerveződésére, a diákönkormányzatiság gyakorlati érvényesítésére, a spontán egyéni kezdeményezések számára is igyekszünk teret biztosítani. Fontos, hogy a tanulók otthonosan érezzék magukat az intézményben. Ugyanakkor a reánk háruló felelősségből fakadóan a konszenzusosan normatív rend és fegyelem betartásával biztosítjuk a tanuló mindennapi iskolai felkészüléséhez, tehetségük fejlesztéséhez, felzárkóztatásukhoz szükséges körülményeket. Az intézmény szellemisége, a nevelők támogató-segítő munkája, a tanulók egymáshoz fűződő barátságos viszonya biztosítja, az eredményes tanuláshoz szükséges nyugodt, és kiegyensúlyozott légkört.

Biztosítjuk a tanulók rendszeres hazalátogatását, de lehetőség van a hétfélig bennmaradásra is. A tanulók az intézményből való távozás, visszaérkezése a napi rendszeres kimenőn túlmenően nevelői engedélyhez kötött és dokumentált. A kötelező foglalkozások alóli felmentés tanulmányi eredménytől függő, vagy eseti engedélyhez kötött. Fontos, hogy este 22 óra és reggel 6 óra között minden tanulónk nyugalma biztosított legyen, az éjszakai tanulást a tanulószobákban 23 óráig engedélyezzük. Naponta kétszer ellenőrizzük a hálószobák rendjét, a tapasztalatokat dokumentáljuk. Következetes pedagógiai munkával szoktatjuk növendékeinket a környezetükkel szembeni igényességre, az értékek megőrzésére, társaik tiszteletére.

A kollégiumi nevelés-oktatás területei a NAT-ban meghatározott kulcskompetenciákkal kollerálnak. Ezek a következők:

1. A tanulás kompetenciái
2. A kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi)
3. A digitális kompetenciák
4. A matematikai, gondolkodási kompetenciák
5. A személyes és társas kapcsolati kompetenciák
6. A kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái
7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák

Nevelőmunkánk eredményességét általánosságban tükrözi az, hogy tanulóink a kollégiumi nevelési folyamat során elsajátítják a társadalomba való beilleszkedéshez és a családi életben, a hivatás gyakorlásában, az állampolgári létben az önálló életvitelhez szükséges alapvető ismereteket, képességeket, értékeket:

- elsajátítják és követik az alapvető erkölcsi normákat;
- képesek az egészséges és kulturált életmód kialakítására;
- ismerik nemzetünk, nemzetiségeink kulturális, történelmi hagyományait;
- sokoldalú képzettségük, műveltségük párosul az új ismeretek befogadásának és a folyamatos megújulásnak a képességével;
- reális társadalomképük alakul ki;
- rendelkeznek az önszerveződéshez, a demokratikus érdekérvényesítéshez szükséges képességekkel;
- tudásuk versenyképes, önértékelő képességre, szakmai felkészültségre alapozva választ tudnak adni a szakmai kihívásokra;
- képesek az együttműködésre, az emberi kapcsolatok kialakítására és tovább építésére;
- másokhoz való viszonyukban toleránsak, empátikusak, társadalmi szemléletükre a szolidaritás jellemző.

Fontos számunkra, hogy kollégistáinkban kialakuljon és egy életre szólóan működjön a „Deákos-identitás” és szolidaritás. A szakkollégiumi feladatellátás nem veszélyeztetheti a kollégium „belső integritását”, egységét. A differenciált tevékenységrendszer egyfajta impulzív környezetet kell, hogy biztosítson azon tanulók számára is, akik nem kötelező jelleggel vesznek részt a szakkollégiumi foglalkozásokon, hanem személyiségüket a hagyományos kollégiumi feladatellátással fejlesztjük, és a szakkollégiumi rendezvényeken való részvétel számukra egy intellektuális lehetőség. Ebben a vonatkozásban különösen

érvényes, hogy az eddig végzett tevékenységünk tartalma és struktúrája megőrzésre kerül, csak az eddiginél konkrétan, céltudatosabban lesz a tanulók számára differenciálva, de a legkisebb mértékben sem okozhatja a tanulóközösség meglévő egységének bármilyen megbontását.

10.2. A tanulócsoportok szervezésének alapelvei

Kollégiumunkban 10 kollégiumi tanulócsoport működik, átlagléttségük 25,8 fő.

A csoportokat egy-egy csoportvezető tanár irányítja. Elsősorban azonos iskolába, iskolatípusba, osztályba járó tanulók kerülnek egy csoportba. A tanulócsoportokon belül meghatározó jelentőséggel bírnak, mint informális elemek, a szobaközösségek. Ezek kialakításánál egyrészt a tanulócsoportok szervezésénél érvényesített elvek, illetve a tanulók egyéni kérései, személyes kötődései, baráti kapcsolatok is szerepet játszanak. Törekszünk mind a tanulócsoportok és a csoportvezetők, mind a szobaközösségek állandóságára.

A kollégiumi foglalkozások foglalkozási csoportokban vagy egyénileg szervezhetők meg. Az egyéni érdeklődés, értékválasztás határozza meg a fakultációs csoportok kialakítását. Itt lehetőség kínálkozik arra, hogy a tanulók a hozzájuk legközelebb álló értékeket képviselő nevelő köré csoportosuljanak. Ugyancsak az egyéni érdeklődés vezérli a szabadidős foglalkozások csoportszerveződését is. A kollégium közössége tehát a fentiekből következően a formális és az egyéni közösségválasztás szerves hálózata. A nevelőknek pontosan ismerniük kell az egyes tanulók helyét a társas mezőben és a szociometria technikáival, a centrális és marginális helyzetnek megfelelően kell a tanulókhöz közelíteniük.

11. A tanulók fejlődését, tehetséggondozását, felzárkóztatását, pályaválasztását, az önálló életkezdést elősegítő tevékenység elvei

11.1. Az általános kollégiumi foglalkozások szervezésének alapelvei

A kollégium a nevelési folyamat során a tanulói tevékenységeket kollégiumi programok, csoportos és egyéni foglalkozások keretében szervezi. Külön figyelmet fordít a nemzeti és etnikai sajátosságokra, és a sajátos nevelési igényű tanulók egyéni szükségleteire. A kollégium a foglalkozások formáját és tartalmát úgy határozza meg, hogy azok hozzájáruljanak a tanulók erkölcsi gyarapodásához, személyiségük gazdagodásához, kompetenciáik fejlesztéséhez, a közösség fejlődéséhez.

Törvényi kötelezettségünkből fakadóan a tanulók részére felzárkóztató, tehetség kibontakoztató, speciális ismereteket nyújtó felkészítő foglalkozásokat, továbbá a szabadidő eltöltését szolgáló és egyéni törődést biztosító foglalkozásokat szervezünk. A kollégiumi felkészítő foglalkozások száma nem lehet kevesebb kollégiumi csoportonként heti 14 óránál, a többi kollégiumi foglalkozás ideje heti 10 óránál. Általános pedagógiai alapelveink és célkitűzéseink megvalósításának színterei a kollégiumi foglalkozások. Ezek a következők:

Felkészítő foglalkozások

Tanulást segítő foglalkozás

- rendszeres iskolai felkészülést biztosító foglalkozás
- differenciált képességfejlesztő, tehetség-kibontakoztató foglalkozás
- felzárkóztató, hátránykompenzáló foglalkozás
- tantárgyi ismeretek bővítését szolgáló és a pályaválasztást segítő foglalkozás
- tematikus csoportfoglalkozás

Egyéni és közösségi fejlesztést megvalósító foglalkozások

- csoportvezetői foglalkozás
- kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozás
- a tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozás

A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozások

- irodalmi, képzőművészeti, zenei, tánc, vizuális képességeket fejlesztő művészeti foglalkozás
- természettudományos, műszaki, vállalkozói, gazdasági ismereteket bővítő szakmai foglalkozás
- egészséges életmódra nevelést, a rendszeres testedzést szolgáló sportcélú foglalkozás
- a hasznos gyakorlati ismeretek megszerzését, az önellátás képességének fejlesztését célzó foglalkozás
- a pályaorientáció szempontjából is fontos tartalmakat hordozó foglalkozás
- szakkörök, szakmai, művészeti foglalkozások, kollégiumi sportkörök, rendezvények, versenyek, vetélkedők.

Témanapok, témahetek, projektek

Kollégiumunk bekapcsolódik a központilag kezdeményezett központi témahetek (Digitális Témahét, Fenntarthatóság Témahét) megvalósításába, ezen kívül Egészségnevelési Napokat rendez. A témahetek keretében szervezett programoknak, foglalkozásoknak nemcsak az ismeretek bővítése a célja, hanem a figyelem felkeltése és ráirányítása ezek kiemelkedő fontosságára. A programok keretében feldolgozott témák szerves egységet képeznek a csoportfoglalkozások tematikájával.

Szilenciumi foglalkozás: A szilenciumi foglalkozások alapvető feladata, hogy pedagógiaileg ellenőrzötten lehetőséget teremtsenek a mindennapos iskolai felkészüléshez, biztosítsák a tanulók képességei szerinti tanulmányi előmenetelét, szükség szerint a felzárkóztatást.

A szilenciumi foglalkozáson kötelezően részt kell vennie minden elsős tanulónak a tanév első félévében és minden kollégistának, akinek a legutolsó félévi illetve év végi átlageredménye 4,0 alatti vagy e fölött van ugyan, de csoportvezetője a havi értékelés alapján szükségesnek látta, hogy felügyelet mellett tanuljon. A szilenciumi foglalkozások időtartama 3 x 45 perc, 5 illetve 10 perces szünettel. A részvételi kötelezettség konkrét szabályait a házirend tartalmazza.

A szilenciumi csoportokat az azonos iskolatípusba és osztályba járókból szervezzük úgy, hogy létszámuk közel azonos legyen. Átlagléttségük 26 fő. A szilenciumi foglalkozások felügyeletét felváltva az a két nevelő látja el, akinek a diákjai a csoportot alkotják. Amíg egyikük ellátja a foglalkozási teendőket, társa fakultációs és egyéni foglalkozásokat tart,

ellenőrzi a szilenciumra nem kötelezett tanulók felkészülését, a szabad szilenciumosokat. A szabad szilenciumos tanulók a szilenciumi foglalkozási idejüket maguk osztják be, lehetőségük van a szobájukban való felkészülésre. Ezen tanulók köre évről-évre bővül, és elérte a tanulók létszámának 90 %-át. A mindennapos felkészítés, és tehetséggondozás igényli és lehetővé teszi a szakkollégiumi keretekben való foglalkozást.

Fakultációs foglalkozás: A fakultációs foglalkozások a differenciált képességfejlesztést, szakkollégiumi keretben a tehetség-kibontakoztatást, az egyetemi felvételi előkészítést szolgálják. Az általános foglalkozások keretében a felzárkóztatást, a hátránykompenzálást valamint a tantárgyi ismeretek bővítését és gazdagítását szolgáló foglalkozásokat jelentik.

A kollégium önálló arculatának megteremtésében a tanulói tehetséggondozás intenzív formáinak kialakításában jelentős mérföldkőnek számít a szakmai fejlesztési koncepció 1994-ben történt bevezetése. Az ebben foglaltak megvalósításának meghatározó formái a választható fakultációs foglalkozások. A fakultációs foglalkozás megszervezésénél alapvető fontossággal bír az a tény, hogy az intézmény tanulói összetételében a továbbtanulni szándékozók egyre jelentősebb arányra tesznek szert, ennek elősegítése a kollégium számára egyrészt érdekes szakmai feladat, másrészt teljesítendő kötelezettség.

A tehetséggondozást szem előtt tartó, hatékony és megalapozott nevelőmunka két aspektusból is feltételezi a tanulók differenciált foglalkoztatását. Egyrészt egyéni érdeklődés és életcélok által meghatározottan, másrészt egyéni képességek figyelembevételével a felzárkóztatás és a tehetséggondozás igényei szerint. Az iskolai oktatást kiegészítő különórák a tanulók számára jelentős költséggel járnak, emiatt nem mindenki tudja igénybe venni, másrészt fizikailag, pszichikailag megterhelő és egyes esetekben kétes értékűek.

A mindennapos iskolai felkészüléssel párhuzamosan a fakultációk megteremtik a felzárkóztatás és tehetséggondozás intenzív formáit, egyben új dimenziókat nyitnak a kollégiumi nevelő-tanuló kapcsolatrendszerben. 1994-től kezdődően humán, nyelvi, természettudományi, informatikai fakultációk működnek az intézményben. A fakultációk választható kötelező foglalkozások. A fakultációkra való jelentkezés a tanév megkezdése előtt a szülő és a tanuló együttes nyilatkozatával írásban történik. A fakultációváltást ugyancsak kérelemre engedélyezzük.

A fakultációs foglalkozások lehetővé teszik a komplex, több tudományterületet érintő ismeretszerzést. Az egyes fakultációk helyi foglalkozási terveit a Pedagógiai Programunk 1. számú melléklete tartalmazza.

A fakultációk csoportjai:

Humánfakultáció: célja a magyar nyelvi ismeretek elmélyítése, a beszédkultúra fejlesztése a nyelvápolás és nyelvművelés igényének alkalmazásával. A humán érdeklődés felkeltése, motiváció megteremtése, az általános műveltség szélesítése.

Alaptantárgyai: magyar nyelv és irodalom, történelem, kommunikáció, valamint integrálható tudományok területe.

Természettudományi fakultáció: célja a természettudományos ismeretek elsajátítása, a logikus gondolkodás és problémamegoldó készség fejlesztése, valamint a modern kutatási eredmények integrálása a tananyagba és a környezet megértéséhez szükséges ismeretek és szemléletmód hangsúlyozása.

Alaptantárgyai: matematika, fizika, kémia, biológia, földrajz, környezet- és természetvédelem, természettudomány.

Nyelvi fakultáció: célja a nyelvi alapok megteremtése, megszilárdítása, nyelvvizsgára való felkészítés. Az idegen nyelvi készségek, alapképességek fejlesztése, az idegen nyelv használata, az idegen nyelvű irodalmi kultúra befogadására.

Alaptantárgyai: angol, német.

Informatika fakultáció: célja az informatikai eszközök használatának és a korszerű alkalmazói ismeretek (szövegszerkesztés, táblázatkezelés, adatbáziskezelés) elsajátítása, felkészítés az információs társadalom változásainak befogadására valamint az élethosszig tartó tanulásra.

Sakk fakultáció: célja a sakk kód-, jel- és szimbólum rendszerén keresztül a sakkjáték törvényszerűségeinek megismerése és felfedezése. Olyan képességek és készségek fejlesztése, amelyek elősegítik az iskolai tanulási folyamatok hatékonyabbá válását. A vizuális információkra épülő gondolkodás térmérsével háttérbe szoruló logikai–elemző gondolkodás készesszintű fejlesztése.

A fakultációk helyi foglalkozási terveit úgy kellett kidolgozni és folyamatosan karbantartani, hogy az iskolai tananyagban foglaltakat, a tanulók ismereteit vertikálisan és horizontálisan egészítse ki. A foglalkozások struktúrája alapvetően kétszintű, egy alapozó, felzárkóztató szakaszt egy fejlesztő, gazdagító szakasz követ. Az alapozó szakasz a korábbi oktatási folyamatban keletkezett tudásszint felmérése esetleges korrigálása érdekében szükséges, a fejlesztő tehetséggondozó szakasz elsődleges célja, a képességek teljes körű kibontakoztatása, pályaaorientáció.

Tematikus csoportfoglalkozás: A csoportfoglalkozások a Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramjában meghatározott tematikus rend és óraszám alapján megszervezett foglalkozások az Éves foglalkozási tervben rögzítetten, a „Kollégiumi csoportfoglalkozások a Debreceni Deák Ferenc Tehetségfejlesztő Középiskolai Szakkollégiumban” című fejezetében foglaltak alapján kerülnek megtartásra.

A csoportfoglalkozások rendje és tartalma az alábbi tematikus egységekre oszlik:

- A tanulás tanítása
- Az erkölcsi nevelés
- Nemzeti öntudat, hazafias nevelés
- Állampolgárságra, demokráciára nevelés
- Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése
- A családi életre nevelés
- A testi és a lelki egészségre nevelés
- Felelősség másokért, önkéntesség
- Fenntarthatóság, környezettudatosság
- Pályaorientáció
- Gazdasági és pénzügyi nevelés
- Médiatudatosságra nevelés

A csoportfoglalkozások részletes tematikáját a Pedagógiai Programunk 2. számú mellékletében összegeztük.

12. A kollégiumi közösségi élet fejlesztésének módszerei, eszközei, a művelődési és sportolási tevékenység szervezésének alapelvei

Közösségi fejlesztést megvalósító csoportvezetői foglalkozások: A kollégium tanulóit 10 tanulócsoporthba szervezzük. Szándékoltan nem szervezünk külön szakkollégiumi és nem szakkollégiumi csoportokat. A csoportok kialakításánál alapelvünk, hogy lehetőség szerint azonos iskola illetve iskola típus azonos évfolyamába tartozó diákjai alkossák. Minden csoport élén egy csoportvezető tanár áll, aki köteles heti rendszerességgel ugyanabban az időben egy csoportfoglalkozást tartani. Ennek keretében elsősorban a csoport életével kapcsolatos események, tevékenységek, feladatok, problémák megbeszélése, értékelése történik.

Kollégiumi közösségek szervezésével összefüggő foglalkozás: Ezek a csoportos foglalkozások a kollégiumi élet - és tevékenységrendszer azon elemeihez kötődnek, amelyek az iskolai órákon, illetve a kötelező foglalkozásokon kívül esnek, a tanulók pedagógiai felügyeletével, testi egészségük megőrzésével, erkölcsi védelmével, az intézményi Házirend és Napirend betartatásával, az önkiszolgáló rendszer működtetésével kapcsolatosak. Ezen tevékenységrendszerben is lehetőség van a tanulók személyiségének alakítására, fejlesztésre, elsősorban a tanuló környezete rendjének, fegyelmezetttségüknek, étkezési kultúrájuknak, munkához, tanuláshoz való viszonyuknak ellenőrzésére, fejlesztésre. Ezen foglalkozások során valósul meg egy-egy kollégiumi szervezeti egység folyamatos működésének irányítása, az intézmény biztonságos működtetése, a folyamatos pedagógiai felügyelet.

Diákönkormányzati tevékenység: Kollégiumi közösségi életünk szervezésének egyik alappillére a kollégiumi diákönkormányzat, illetve a diákönkormányzatiság elve. A Diákönkormányzat működését a vonatkozó jogszabályok alapján elkészített dokumentum a „Diákönkormányzat Szervezeti és Működési Szabályzata” szabályozza, a testület munkáját erre a célra felkért nevelő segíti. Ezen túlmenően vezetői és nevelői szinten is támogatjuk a tanulói kezdeményezéseket a vélemények képviselőjére fórumot biztosítunk. Kollégiumi közéletünk fontos eseményei a közgyűlések, ahol a kollégiumi élettel kapcsolatos minden kérdés napirendre kerülhet. A diákönkormányzati tevékenységet a felnőtté válás folyamatának fontos részeként kezeljük, a tanulók önmaguk és társaik iránt érzett felelősségét erősíti, a

közösséget érintő döntések aktív részesévé teszi a kollégistát.

Házirendünk és egyéb belső dokumentumaink tartalma, szellemisége összhangban van az Országos Diákszékház ajánlásaival.

A tanulókkal való egyéni törődést biztosító foglalkozás: Az egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások keretében egyrészt lehetőség nyílik az egyén vagy egy kisebb csoport, szobaközösség mindennapos problémáinak megbeszélésére, a nevelői-tanulói viszony személyes, interperszonális aktualizálására, kötetlen beszélgetésekre. Ezen foglalkozások lehetőséget teremtenek a tanulói személyiségjegyek feltárására, azok intenzív továbbfejlesztésére. Tisztában kell lennünk minden tanuló családi, szociális háttérével, problémáival, vágyaival. Így ismerkedhetünk meg a világról alkotott képével, szokásaival. A tanulóval való közvetlen kapcsolat kialakításában a nevelőknek felelősségteljes, kezdeményező szerepet kell vállalni.

Az egyéni foglalkozások lehetnek felzárkóztató, tehetség-kibontakoztató, speciális ismerteket adó, felkészítő egyéni foglalkozások. Az egyéni foglalkozás célozhatja az egyes tantárgyakból történő felzárkóztatást vagy tehetséggondozást is. Az egyéni foglalkozás a tanulás tanításának, a pályaválasztás segítésének is fontos terepe. Célunk az, hogy megtaláljuk és tudatosítsuk az egyénre szabott tanulási módszereket, ha kell, korrigáljuk azokat. Közösén dolgozzunk ki technikákat az értő olvasás fejlesztésére, az emlékezet erősítésére, célszerű rögzítési módszerek kialakítására. Segítséget nyújtunk a tanulóknak a pályaválasztásban, megalapozzuk az élethosszig tartó tanulást, a sikeres életpályára való felkészülést.

A szabadidő eltöltését szolgáló foglalkozás: Szabadidős tevékenység nem célozhatja csak a rekreációt – bár ezt is szolgálnia kell – hanem a személyiségfejlesztés részeként kapcsolódik a felzárkóztatáshoz, illetve a tehetséggondozáshoz. A felzárkóztatás esélye nem csupán a tanulmányi munka fokozottabb számonkérésében, hanem azoknak a személyiségjegyeknek, az egyéni érdeklődésen keresztül történő megismerésében rejlik, amelyek sikerrel fejleszthetőek, sikerélményhez juttatják a tanulót. Ennek kerete a gazdagon szervezett szabadidős tevékenység, módszere a személyiséghez komplex módon viszonyuló nevelői magatartás. Amennyiben a szabadidős tevékenység kellően szolgálja a tanulók személyiségének fejlesztését, a kollégiumi lét nem marad a lakóhely távolságából fakadó szükséges rossz, hanem előnyt jelentő, intellektuális többletet nyújtó lehetőséggé válik. Kollégiumunk az éves tanulói foglalkozási terv elkészítéséhez felméri, hogy hány tanuló és milyen szabadon választható foglalkozáson kíván részt venni.

A szabadidős tevékenységek főbb területei az intézményben:

- zeneklub
- filmklub
- könyvtár
- színház
- sport és játék
- teakonyha
- mentálhigiénés programok
- internet, számítógépes programok
- előadások
- szakkörök
- önképzés

A tevékenységek szintjei:

- egyéni, kiscsoportos
- tanulócsoporthoz tartozó szintű
- kollégiumi szintű
- külső intézmény által szervezett

13. A kollégium hagyományai és továbbfejlesztésének terve

A kollégium múltja, jogelődjei által meglehetősen szép, ápolásra méltó hagyományrendszert örökített a jelenkori generációra. A hagyományrendszer őrzése, egyrészt az intézmény szellemiségében, az íratlan szabályokban, szokásokban, másrészt deklarált céljainkban, dokumentumainkban kitapinthatók. A hagyományörzés egyik legjobb formája az elődeinkhez méltó teljesítmények elérése, azok meghaladása. A kimagasló tanulmányi eredmény, a példamutató emberi magatartás, egyben a legméltóbb hagyományápolás és hagyományteremtés is. Az ilyen tanulói magatartás mintaként történő középpontba állítása értékteremtő tevékenységünk legfontosabb eleme, és elsőrendű kötelezettségünk is. A lelkiismeretes munka mellett méltó módon meg kell jeleníteni eredményeinket és megünnepelni jeles napjainkat. Hagyományrendszerünk továbbfejlesztése nem annak kiszélesítésében, hanem értékeink megbecsülésében, tudatosításában, és elmélyítésében kell, hogy megtörténjen. A jövőben törekednünk kell a tanulók életpálya-követésének kidolgozására.

Hagyományos rendezvényeink:

- megemlékezéseink nemzeti ünnepeinkről, jeles napokról
- Kollégiumi Egészségnevelési Napok
- Deák-napok
- elsősavató
- fenyőfaállítás
- karácsonyi vásár, teaház
- farsangi Ki mit tud?
- Digitális Témahét
- Fenntarthatósági témahét
- kollégiumi ballagás
- Deák-emléklap átadása kiváló kollégisták számára
- sportolóink, kiváló tanulóink köszöntése
- főzőverseny
- tanár-diák olimpia
- Deák kollégiumi pólók tanulói megrendelése (önkéntes)

14. Szakkollégiumi foglalkozások

A szakkollégiumi nevelőmunka a társadalmi beilleszkedéshez szükséges képességek fejlesztését szolgálja. Ennek során jelentős szerepet kap az egyéni bánásmód, a személyre szabott nevelési eljárások, az egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs tevékenységformák alkalmazása.

A szakkollégiumi foglalkozások szervezésekor kiemelt szerepet kap:

- a szocializációt segítő képességek (együttműködés, alkalmazkodás, normakövetés, önállóság, önellátás, önkifejezés, pozitív önértékelés) fejlesztése,
- az egyéni tanulási és ismeretszerzési technikák megtanulása, alkalmazása,
- az egészséges életmódra nevelés - a tanuló speciális igényeihez igazítva az egészség megőrzéséhez szükséges technikák, képességek megszerzése, megőrzése,
- a környezeti nevelés, az egyéni igények alapján a saját környezet megfelelő kialakítása,
- a szabadidős program, önkiszolgálás, munka, tehetséggondozás, felzárkóztatás, társas kapcsolatok, közösségi tevékenységek alkalmazása, amelyek a tanuló eredményes társadalmi beilleszkedését segítik elő.

A tanulók heti tizenhárom órában kötelesek rész venni a kollégiumi felzárkóztató, tehetségkibontakoztató, speciális ismereteket adó felkészítő foglalkozásokon, mely foglalkozások egyéni vagy csoportos formában szerveződnek. Ezen foglalkozások keretében kerülnek megszervezésre a szakkollégiumi foglalkozások is. A foglalkozások látogatása alól a tanuló – a kollégium házirendjében meghatározott elvek szerint, részben vagy egészben, kivéve az ebben a keretben szervezett tematikus csoportfoglalkozásokat – felmentést kaphat, illetve egyéni időbeosztás szerint vesz részt a felkészítő foglalkozásokon.

A tanulók heti egy órában kötelesek rész venni a közösségi fejlesztést megvalósító csoportos foglalkozásokon, továbbá heti egy órában a kollégium által biztosított szabadon választott foglalkozásokon.

A kötetlen tanulási kedvezményrel rendelkező tanulók (4,00 tanulmányi átlag feletti) az általános kollégiumi foglalkozásokon túl a szakkollégium által biztosított, szabadon választható lehetőségek közül az általa megjelölt szakkollégiumi foglalkozáson köteles részt venni heti három órában. A 4,00 tanulmányi átlag alatti tanulók számára nem kötelezettség,

hanem lehetőség a részvétel a szakkollégiumi foglalkozásokon, az általános foglalkozásokon túlmenően.

A szakkollégiumi választható lehetőségeket foglalja össze a következő táblázat:

Kötelezően választható foglalkozások

1.blokk tantárgyi fakultáció	2.blokk nem tantárgyi fakultáció	3.blokk szabadidős tevékenység
magyar nyelv és irodalom	általános informatikai és	„DÁMA” általános műveltség-fejlesztés
történelem	digitális kultúra	„DEAK” dekorációs alkotókör
angol	jogi- és társadalmi ismeretek	„DE-FILM” német feliratos filmek klubja
német	kommunikáció-fejlesztés	„DELTA” testedző foglalkozás
olasz	környezet-és természetvédelem	„DESZKÁK” mozgáskultúra és színjátszó szakkör
matematika	önismeret, személyiségfejlesztés	„FIKUSZ” filmkultúra szakkör
matematika tehetségfejlesztő	sakk	„GASZTRO KOLI” főzőiskola
fizika	tanulásmódszertan	„HANG-FAL” zeneklub
kémia	természettudomány	„KÖNYVJELZŐ” olvasó- és médiaklub
biológia		ORIGAMI
földrajz		„TÜKÖR-REFLEX” fotó szakkör
érettségi felkészítő	érettségi felkészítő	VERSENYSPORT
<i>szint: közép / emelt</i>	<i>szint: közép / emelt</i>	
történelem	informatika és digitális kultúra	
matematika		
kémia		
földrajz		

(A tantárgyi fakultációk az intézményi szakos ellátottságnak megfelelően tanévenként változhatnak. A változásokat az éves munkatervben tervben rögzítjük.)

Tantárgyi fakultációink általános illetve szakkollégiumi keretben szervezethetők, összhangban vannak az emberi erőforrások minisztere által kiadott gimnáziumi kerettantervekkel, és hatékony színterei a felsőoktatási tanulmányokra való felkészítésnek, valamint a tehetséggondozásnak és a felzárkóztatásnak. A fakultációs foglalkozások részt

vállalnak a tudásalapú képzés értékorientált megalapozásában, ennek részeként segítik a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű középiskolai szakkollégiumi tanulók tehetséggondozását illetve személyre szabott segítségét. A tantárgyi fakultációk elősegítik az értelmiségi feladatokra történő magas szintű komplex felkészítést, annak értékalapú megalapozását, a több tudományterületet érintő ismeretszerzést.

A tantárgyi fakultációk tematikáját a Pedagógiai Programunk 1. számú melléklete tartalmazza.

Szakkollégiumi foglalkozásaink kollerálnak azon tehetségterületekkel (idegen nyelv, matematika, sakk, környezettudatosságra nevelés), amelyekben a kiváló tehetségpont akkreditációt értünk el. Ezen foglalkozások intenzíven szolgálják a tehetséges tanulók erős oldali fejlesztését – elsősorban az elmélyülést segítve. A tantárgyi fakultációk tartami szempontból legfőbb alapelve a gazdagítás (dúsítás).

Nem tantárgyi fakultációink eredményesen támogatják az iskolai tanórákra való felkészülést, a tehetséggondozást, az értelmiségi feladatokra történő magas szintű komplex felkészítést, a társadalmi problémák iránti érzékenység elmélyítését. Közvetlen és közvetett módon biztosítják a tanulók iskolai tevékenységének segítségét, a teljes ember nevelését.

Az *informatikai és digitális kultúra* fakultáció célja, hogy a tanulók gyakorlatot szerezzenek a különböző kommunikációs technológiák használatában annak érdekében, hogy a dinamikus változó kommunikációs környezetben eligazodjanak, tudatosan és felelősen éljenek az információszerzési és interaktív lehetőségekkel. Az *informatika érettségi felkészítő* foglalkozás a sikeres közép- illetve emelt szintű vizsgára való felkészülést biztosítja a diákok számára.

A *jogi- és társadalmi ismeretek* fakultáció elsődleges célja az, hogy a diákok könnyebben elsajátítsák a társadalmi normákat, hogy a későbbiekben könnyebben be tudjanak illeszkedni a társadalomba. Kifejlessze a diákokban a készséget és a hajlandóságot, hogy életük további részében tudatosan és kritikusan foglalkozzanak társadalmi kérdésekkel. A fakultáció interdiszciplináris jellegű, nagyon sokféle tudományterület elemeit ötvözi: pl. szociológia, közgazdaságtudomány, politológia, jogtudomány, szociálpszichológia, filozófia.

A *kommunikáció-fejlesztés* fakultáció célkitűzése a sikeres anyanyelvi kommunikáció megalapozásához szükséges képességek kialakítása és fejlesztése. Ezen képességek meghatározó módon befolyásolják az iskolai, majd később a munkaerő-piaci és társadalmi érvényesülést, a sikerességet, a gyermek elégedettségét és önbecsülését. Befolyásolják a

tanuláshoz való általános viszonyt, a motivációt, az értékválasztást és a kortárscsoport-hoz tartozást, valamint a pályaválasztást.

A *környezet- és természetvédelem* fakultáció átfogó célja, hogy elősegítse a tanulók környezettudatos szemléletének, magatartásának, életvitelének kialakulását. A foglalkozások szerves részét képezi a fenntartható fejlődéssel, a fenntarthatósággal kapcsolatos ismeretek átadása. A fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata feltételezi az egész életen át tartó tanulást, amelynek segítségével olyan tájékozott és tevékeny állampolgárok nőnek fel, akik kreatív, problémamegoldó gondolkodásmóddal rendelkeznek, eligazodnak a természet és a környezet, a társadalom, a jog és a gazdaság ügyeiben, és vállalják a felelősséget egyéni és közös tetteikért.

Az *önismeret és személyiségfejlesztés* fakultáció feladata az önismeret fokozása, segítése az önmegértésben, valamint a tanulók érzelmi és kommunikációs készségeinek, képességeinek fejlesztése. Cél, hogy a tanuló tisztában legyen személyisége összetevőiről, határaitól és lehetőségeiről, ismerje viselkedésének mozgatórugóit, motívumrendszerét és képes legyen arra, hogy helyesen ítélje meg szerepét, hatását az emberi kapcsolataiban. E feladat ellátásában hatékony segítséget nyújt számunkra tanácsaival Dr. Szolnoki Andrea pszichiáter, pszichoterapeuta szakember, akivel évek óta eredményesen működünk együtt.

A *sakk* fakultáció alapját a sakk oktatása képezi. A sakk sokoldalúan fejleszti a gondolkodást, személyiségfejlesztő hatása pedig vitathatatlan. Pozitív motivációs szint mellett fejlesztjük a türelmet, az akaraterőt, a kitartást, a fegyelmet. A tanulók megtanulják a szabályok és az ellenfél tiszteletét. Gyors helyzetfelismerést, helyzetértékelést sajátítanak el, szervező, vezető, irányító készségük nő. A sakk nagyban hozzájárul, hogy a tanulók képesek a kudarcokat kezelni. A játék javítja az új helyzetekhez való alkalmazkodást, és erősíti az önbizalmat. Diákjaink képesek lesznek magas szintű koncentrációra, ennek tudatos és hosszú távú fenntartására.

A *tanulásmódszertan* fakultáció feladata azoknak a tanulási módszereknek és annak a szemléletmódnak a megtanítása, amelyek bármely tantárgy eredményes tanulásához felhasználhatók, és tanulóink további tanulmányainak sikeres teljesítéséhez is biztos alapot adnak. Ösztönözzük a tanulókat arra is, hogy a tanulással kapcsolatos problémáikkal szembenézzenek, azokra megoldást keressenek, a megismeréssel pozitív, örömteli viszonyt alakítsanak ki. Mindennapi életük ritmusának megfelelően és célszerűen alakítsák ki tanulásuk szokásrendszerét.

A komplex *természettudomány* fakultáció célja, hogy a tanórákon túl, tantárgyaktól függetlenül, egészében, összefüggésében ismertessük fel a diákokkal a természet összefüggéseit, a világegyetem működését. Felkelteni a tanulók érdeklődését, kíváncsiságát a természettudományok iránt, kérdezzenek, keressék a megoldásokat. Ismerjenek fel, fogalmazzanak meg összefüggéseket. Vegyék észre, hogy a tudomány sem tudja mindenre a választ, de a megismerés lehetőségei határtalanok. Érezzenek személyes felelősséget saját sorsuk alakulásáért, ill. Földünk közvetlen jövőjéért.

A nem tantárgyi fakultációk komplexitásukkal hozzájárulnak tanulóink iskolai sikereihez, elősegítik a társadalmi szerepek tanulását, szerepet vállalnak az élethosszig tartó tanulás megalapozásában.

A kollégium változatos és széleskörű tevékenységeket kínál a szabadidő hasznos eltöltésére.

A **szabadidős tevékenységek** kínálatának feladata, hogy bevonjuk tanulóinkat a rendszeres sportéletbe, a művészeti képzésbe valamint a közösségi programokba. A szabadidő eltöltése nemcsak a rekreációt szolgálja, hanem a felzárkóztatásnak, a tehetséggondozásnak, az általános műveltség szélesítésnek is színtere, valamint a közösségépítést és a társadalmi problémák iránti érzékenység elmélyítését is célozza.

„DÁMA” – diákjaink általános műveltségének alakítása: a tanulók tájékozottságának növelése, látókörének szélesítése a foglalkozás célkitűzése. A témák megválasztásával (irodalom-, művészet-, zene-, film-, tudomány- és kultúrtörténet, mitológiai és filozófiai érdekességek, történelmi rejtélyek, a technikai-informatikai fejlődés, az életmód változása) a diákok ismeretszerzése mellett a tanulók személyiségének komplex fejlesztése, értelmiségivé válásuknak segítése a célja.

„DeAK” – dekorációs alkotókör: Az alkotómunka folyamatának, összetevőinek gyakorlati elsajátításával az alkotás örömeinek átélése, a munka megbecsülése, végső során a pozitív alkotó magatartás kialakítása a cél. A vizuális és motoros kreativitás fejlesztése fontos feladat, valamint a kreatív klíma létrehozása és fenntartása. Az alkotóköri foglalkozások részét képezi az origami. Az origami a papírhajtogatás művészete és tudománya. Ezen foglalkozások során a tradicionális figuráktól kezdve a szerteágazó technikákkal készült modern figurákig betekintést nyerhetnek a jelentkezők, mialatt fegyelmeztségük, igényességük, türelemük és ügyességük fejlődik. Alkotókörünk a rekreációs tevékenységek közé tartozik a kollégiumunkban, mely hozzájárul a tehetséggondozás egyensúlyához.

„DE-FILM” – német feliratos filmek klubja: Adott tematika és gondolkör alapján összegyűjtött német nyelvű filmek, dokumentumfilmek alkotások megtekintése, megvitatása. Célja az idegen nyelvi készségek, alapképességek fejlesztése, az idegen nyelv használata, az idegen nyelvű irodalmi kultúra befogadása.

„DELTA” – testedző foglalkozás: A sport javítja a kitartást és az állóképességet, erősíti az immunrendszert. A testedzés növeli az önbizalmat, valamint csökkenti az érzelmi problémák és a kortársakkal való kapcsolatteremtési nehézségek kialakulását.

„DESZKÁK” – mozgáskultúra és színjátszó szakkör: A tanulók esztétikai fogékonyságának, kreatív fantáziájának fejlesztése interaktív keretek közt. A drámatörténet korszakainak alapművei által megismerteti a tanulókat az emberiség alapkérdéseivel. A tánc és a színjátszás iránt fogékony diákok részére bemutatkozási lehetőség.

„FIKUSZ” – filmkultúra szakkör: Adott tematika és gondolkör alapján összegyűjtött filmtörténeti jelentőségű magyar és külföldi alkotások megtekintése, megvitatása.

„GASZTRO KOLI” – főzőiskola: A magyar gasztronómiai hagyományok ápolása, továbbélése, a korszerű és egészséges konyhaművészet, „mindannak intelligens ismerete, ami összefügg a táplálkozással”.

„HANG-FAL” – zeneklub: A komolyzene és a progresszív könnyűzene jeles képviselőinek megismerése, zenei életművek bemutatása. Hangszeren játszó illetve énekesi tevékenységet is folytató diákok részére gyakorlási és fellépési lehetőség.

„KÖNYV-JELZŐ” – olvasó- és médiaklub: Az olvasni szerető, könyvbarát diákok számára biztosít lehetőséget eszmecserére, továbbá az aktuális hírek, információk kritikus elemzésére, az események mögött rejlő összefüggések felkutatására és felismerésére buzdít. Honlapunkon lehetőséget biztosítunk a tudósítói (hírek szerkesztése, beszámolók, interjúk) tevékenységre.

ORIGAMI: Kiváló rekreációs lehetőség azon tanulóink számára, akik érdeklődnek a papírhajtogatás művészetére és az origami gyakorlása és tanulmányozása során különböző matematikai és geometriai problémák megoldására is választ kaphatnak.

„TÜKÖR-REFLEX” – fotó szakkör: Tematikusan társadalmi, az épített és a természeti környezetet értékelő látásmód kialakítása szabadidős tevékenység keretében. Pályázatokon való irányított részvétel, kiállítások rendezése kollégiumi szinten.

VERSENYSPORT: A tehetséggondozás színtere. Hozzájárul az egészség megőrzéséhez,

fejleszti a társas kapcsolatok iránti érzéket. Becsületességre, önuralomra, helyzetértékelésre, felelősségérzetre, versenyszellemre, a versenytárs tiszteletére, kitartásra, önbizalomra, a kudarcok elviselésére, barátságra, rendszeres és pontos munkavégzésre, fegyelmezett viselkedésre, a szabályok, normák és törvények tiszteletben tartására nevel.

Ezen foglalkozások kiegészülnek a tanulók részére a fakultációs foglalkozásra való felkészülésre fordított idővel, illetve esetenként az egyéni mentorálást biztosító foglalkozásokkal.

Az általános kollégiumi és szakkollégiumi foglalkozások terhére beszámítható az iskolában, sportegyesületben zajló művészeti- illetve sporttevékenység. Feltétele, hogy a tanuló azt a tevékenységét a kollégium különböző programjain jelenítse meg. Ennek keretei a különböző előadások, hagyományos rendezvények, az adott sportágnak megfelelő kollégiumok közti- illetve háziversenyek.

(A tanulók ilyen irányú tevékenységét egyéni napirend és tanulási rend biztosításával, valamint az iskolai tanórákra való felkészítés fokozott tanári támogatásával segítjük.)

A tanítási év során komplex tehetséggondozó programokat szervezünk diákjaink számára. Ezen programokat foglalja össze a következő táblázat:

Program	Leírás	Komplexitás
Kirándulás	Évente két alkalommal kerül megszervezésre. A belföldi kirándulásaink úti céljai a Nemzeti Emlékhelyek, az országos jelentőségű kulturális központok és a természetvédelem kiemelt területei. A külföldi kirándulásokon a magyarok lakta területek szellemi műhelyeit keressük fel.	hon- és népismeret környezeti nevelés művészeti nevelés közösségfejlesztés
Szabadulószoba (tanévenként változó tematika)	A digitális lehetőségek kreatív kihasználásával és a gamifikáció által nyújtott élményszerű tanulásmódszertani alapokkal megalkotott tematikus szabadulószobáink kihívással járó helyzeteket teremtenek diákjaink számára.	általános műveltség problémamegoldás kreativitásfejlesztés közösségfejlesztés érzékenyítés motiváció

Egészségnevelési Napok	Egész hetes komplex program a kollégiumi egészségfejlesztéssel összefüggő feladatokkal összhangban megszervezve. (Külön fejezetben.)	testi és lelki egészség egészséges táplálkozás mozgáskultúra (sport) önismeret prevenció szociális érzékenyítés kreativitásfejlesztés közösségfejlesztés szemléletformálás
Ki mit tud?	Bemutatók lehetősége egyben verseny az előadóművészetekben tehetséges tanulóink számára különböző kategóriákban, mint például ének, zene, vers, próza, tánc, humor, paródia.	hon- és népismeret gasztronómia mozgáskultúra (néptánc) kreativitásfejlesztés közösségfejlesztés
Deák-napok	Kollégiumok közti sportversenyek és műveltségi vetélkedők keretében lehetőséget biztosít a tehetséges tanulók számára a megmérettetésre.	versenysport önismeret testi és lelki egészség általános műveltség közösségfejlesztés
Digitális Témahét	Az egész hetes komplex program célja a digitális eszközökkel támogatott projektpedagógia és innovatív pedagógiai módszerek terjesztésén keresztül a tanulók digitális kompetenciájának fejlesztése.	digitális kompetencia problémamegoldás kreativitásfejlesztés közösségfejlesztés
Fenntarthatósági Témahét	Az egész hetes komplex program célja a központi ajánlás alapján megadott témákhoz illeszkedő, innovatív pedagógiai módszerekkel megvalósított ismeretbővítés és a környezettudatos gondolkodás elsajátíttatása.	szemléletformálás felelősségvállalás problémamegoldás kreativitásfejlesztés közösségfejlesztés

15. Az egészségnevelés és a környezeti nevelés alapelvei, tevékenységei, programjai

A környezeti nevelés egyik meghatározó területe a szakkollégiumi tevékenységrendszerünknek.

Környezeti nevelés:

A környezettudatosságra való nevelés a hosszú távú környezetvédelmi gondolkodás alapköve. A kollégiumban folyó környezeti nevelés célja, hogy felkészítse a diákokat a fenntartható fejlődés fontosságának a felismerésére, a környezettel harmonikus életvezetésre. A környezeti nevelés a természet s benne az emberi társadalom harmóniájának megőrzését, fenntartását célozza. Célja a természetet, az épített és a társadalmi környezetet, az embert tisztelő szokásrendszer érzelmi, értelmi, esztétikai és erkölcsi megalapozása.

A környezeti nevelés pedagógiai célkitűzései:

- szemléletformálás és ezzel együtt a környezettudatos gondolkodás kialakítása
- ismeretközvetítés és ezzel együtt az aktív állampolgárrá nevelés
- helyi környezeti problémák megismertetése, megoldása, illetve a helyi környezeti értékek megismertetése és az aktív megóvás
- fenntartható fejlődés előmozdítása.

A környezeti nevelés alapelvei:

- Legyen az egész életen át (élethosszig) tartó!
- Intézményes és nem-intézményes formában egyaránt megvalósuljon!
- Legyen interdiszciplináris (tudomány- és tantárgyközi megközelítés)!
- Legyen egyszerre „lokális” és „globális”!
- Legyen egyszerre „aktuális” és „jövő orientált”!
- Legyen rendszerszemléletű!
- Neveljen együttműködésre!
- Neveljen problémamegoldásra!
- Neveljen új értékrendszerre!
- Legyen multikulturális!

A kollégiumi környezeti nevelés színterei, tevékenységei:

- A kollégiumi mindennapok (anyag- és energiatakarékosság, vízhasználat, hulladékgyűjtés stb.).
- Kollégiumi foglalkozások – Különös tekintettel a „Fenntarthatóság, környezettudatosság” tematikus foglalkozásokra, a „Környezet- és természetvédelmi fakultáció” tevékenységére és a Fenntarthatósági Témahét programjaira.
- Jeles napok alkalmából vetélkedők szervezése, a faliújságon környezetvédelmi témák megjelenítése.

A kollégiumi környezeti neveléshez szervesen kapcsolódó programok:

- kollégiumi kirándulás kiemelt természeti értékkel bíró területekre
- Fenntarthatósági Témahét

Fontos hangsúlyoznunk, hogy környezetünk használata életvezetésünk meghatározó része, a környezetünkkel való kapcsolatunk jelentősen befolyásolja közérzetünket, életünk kilátásait, minőségét.

16. Teljeskörű egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

Mint minden közoktatási intézménynek, a kollégiumnak is feladata, hogy a diákok teljes testi, lelki és szellemi fejlődését elősegítse. Ennek alapja kell, hogy legyen az egészség. Fontos, hogy tanulóink felismerjék az egészség érték-jellegét.

Az egészséges, harmonikus életvitelt megalapozó szokások a tanulók cselekvő, tevékeny részvételével alakíthatók ki. A kollégiumi környezet, mint élettér fontos szerepet játszik az egészséges testi, lelki, szociális fejlődés biztosításában. Ebben a pedagógusok életvitelének, személyes példamutatásának is jelentős szerepe van.

Az egészségfejlesztés magában foglalja az egészségmegőrzést (promóciót), a betegségek megelőzését (prevenciót), és a betegség mihamarabbi gyógyításához szükséges nevelést, oktatást, így tehát az egészségnevelést is.

A kollégiumi egészségnevelés célja, hogy példával, ráutaló magatartással, közös ténykedéssel megtanítsa a diákokat, hogyan kell az egészség értékét megszerezniük, megőrizniük, védeniük és fejleszteniük.

Az egészségnevelésnek a tanulók életkorához és tanulmányaihoz igazodva a következő témakörökkel kell foglalkoznia:

- Személyi higiéné
- Egészséges táplálkozás
- Rendszeres testmozgás, testedzés
- Szexuális felvilágosítás, családtervezés; AIDS-prevenció
- Stressz-tűrés, stressz-kezelés.
- Baleset megelőzés, személyes biztonság
- A betegség és a gyógyulást segítő magatartás
- Egészségkárosító magatartásmódok megelőzése
- Környezeti ártalmak, megelőzésük, megszüntetésük

A fent említett feladatok elősegítik az egészségfejlesztési célok elérését:

- alakuljon ki a tanulóknak az egészséges életmód igénye,
- sajátítsák el a testi-lelki egészséget megőrző életviteli technikákat, módszereket,
- lássák meg az egészség és a környezet összefüggéseit,

- ismerjék meg a környezet-egészségügyi problémákat,
- legyenek képesek az egészségügyi problémák megelőzésére, mérséklésére.

Az egészségnevelés a kollégium egész életébe, mindennapjaiba beépülő tevékenység kell, hogy legyen, a nevelői-oktatói tevékenységben a személyközpontú megközelítést alkalmazva a tanulók személyiségfejlesztése érdekében. Az egészségnevelési tevékenység igen összetett személyiségformáló, személyiségfejlesztő munka, így nem lehet csak egyetlen területre korlátozni a megelőzési folyamatot. Az egészségnevelés nem csak a kötelező kollégiumi foglalkozásokon, hanem más szabadidős tevékenységek során illetve különböző programok formájában valósulhat meg.

Az egészségnevelés szinterei:

- Kötelező foglalkozások
 - Csoportfoglalkozások – Különös tekintettel a „Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése”; „A családi életre nevelés”; „A testi és lelki egészségre nevelés” és az „Pályaorientáció” tematikus foglalkozásokra
 - Fakultációs foglalkozások – Különös tekintettel a biológia, a kémia és a környezet- és természetvédelmi fakultációkra
- Szakkollégiumi foglalkozások
- Prevenációs foglalkozások (külső szakember segítségével)
 - Drogprevenációs foglalkozások a 9. évfolyam számára
 - Személyiségfejlesztő foglalkozások a 10. évfolyam számára
- Kollégiumi programok, rendezvények
 - Kollégiumi Egészségnevelési Napok
 - Deák-hét
 - Tanár-diák olimpia
- Szabadidős tevékenységek, háziversenyek

A szabadidő eltöltésében - tekintettel a tanulók életkorából fakadó mozgásigényére - a sportnak, a napi testedzésnek meghatározó szerepe lehet. Egyaránt szolgálja a rekreációt és az egészséges életmódra nevelést. Lehetőségeink szerint biztosítjuk a szükséges eszközök, felszerelések beszerzését, díjmentes használatát a következő sportágakban:

- labdarúgás

- kosárlabda
- kézilabda
- röplabda
- tollaslabda
- asztalitenisz
- testépítés, fitness-kultúra
- sakk

Az intézmény a rendelkezésére álló minden eszköz mozgósításával kiemelt feladatának tekinti a mindennapos testmozgás, a tömeg- és versenysport, valamint az egészséges életmód népszerűsítését, az ebben élenjáró tanulók jutalmazását. Intézményünk hagyományai között szerepel a „Jó tanuló, jó sportoló” cím odaítélése, a tanulók jutalmazása.

Más intézmények és iskolák által szervezett rendezvényeken való részvételt csak a tanuló érdekeit szem előtt tartva engedélyezünk. Nem támogatjuk az egyes iskolák által szervezett, kimondottan "olcsó szórakozást" biztosító rendezvényeken való részvételt, különösen, ha az a kollégium számára indokolatlan plusz feladatot vagy költséget jelent.

17. A kollégium kapcsolatrendszer

Intézményünk napi feladatainak ellátása során a folyamatos kapcsolatot tart fenntartójával a Debreceni Tankerületi Központtal.

Az intézmény kapcsolataiban interaktív és szervező szerepre törekszik egyrészt a szülő-kollégium-iskola rendszerben, másrészt egyedi értékeket megjelenítő tagja kíván lenni a kollégiumi hálózatnak. Kapcsolatainkban törekednünk kell arra, hogy partnereink megismerjék az intézményben folyó nevelőmunkát, törekvéseinket, eredményeinket, és támogassák működésünket.

A kapcsolatos iskolákkal történő együttműködés vezetői szinten megfelelő, a kölcsönös megbecsülés és segítő attitűd jellemzi. Az alsóbb szinteken az együttműködés azonban javításra szorul. Több információra, rendszeresebb kapcsolattartásra van szükség ahhoz, hogy közös felelősségünknek jobban eleget tudjunk tenni. Ennek érdekében erősítjük a csoportvezetők és az osztályfőnökök, szaktanárok közötti kapcsolatokat, megismerjük egymás működését, nevelési törekvéseinket összehangoljuk, részt veszünk egymás rendezvényein. Törekszünk arra, hogy az együttműködésnek különböző lehetőségeit, színtereit kihasználjuk, fejlesszük. A telefonos és e-mailes kapcsolattartás mellett fontosnak ítéljük a személyes találkozást, beszélgetést, eszmecserét. Az együttműködés kiváló lehetősége lenne az iskolai tanórák, kollégiumi foglalkozások kölcsönös látogatása.

A város kollégiumaival kapcsolattartásunk mind vezetői, mind tanulói szinten rendszeres és tartalmas.

A szülőkkel való kapcsolattartás nem korlátozódik a szülői értekezletekre, hanem a személyes megbeszélések, írásos és telefonértesítések egészítik ki. Alapvetően támaszkodni kívánunk az intézményi Szülői Szervezetre, a kötelezően előírt egyeztetésen túlmenően is kérjük és várjuk észrevételeiket, véleményüket, javaslataikat, amelyeket munkánk során hasznosítunk, beépítjük azokat tevékenységrendszerünkbe. Évente általában három szülői értekezletet tartunk, amelyek látogatottságával nem vagyunk elégedettek. Ezek közül a legjelentősebb a tanévnyitó szülői értekezlet, ahol legalább az elsős tanulók szülei teljes létszámban megjelennek.

Intézményünkben kollégiumi szék nem működik, mert ezt sem a szülők, sem a Diákönkormányzat, sem a Nevelőtestület nem kezdeményezte.

2011-ben együttműködési keretmegállapodás jött létre a Debreceni Egyetem Tudományegyetemi Karok és kollégiumunk között, melynek célja az együttműködő felek már létező és jövőbeli együttműködésének fejlesztése és képzési együttműködés megvalósítása tanárjelölt hallgatók összefüggő egy féléves szakmai gyakorlatának iskolán kívüli tevékenységeire vonatkozóan. Évente körülbelül 10-15 hallgató végzi gyakorlatát kollégiumunkban. Ennek értelmében intézményünk a debreceni tanárképzés szerves részévé vált. Kollégiumunk a „Debreceni Egyetem Partnerintézménye” cím használatára jogosult. Ez a partnerség ki kell, hogy terjedjen a diákjaink pályaeorientációt segítő tevékenységünkre.

Az EFOP 3.2.6-16-2016-00001 „A tanulók képesség-kibontakoztatásának elősegítése a köznevelési intézményekben” című projekt keretében, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem partnerintézményeként az átvett szakmai programok tananyagát, módszertanát alkalmazzuk a tanórai tevékenységekben (beleértve a fakultációkat, a projekt alapú és az epochális tanulásszervezési formákat is), valamint a tanórán kívüli egyéb nevelő-oktató munkában, a ehlyi tantervi és tantárgyi programoknak megfelelően a szakkörökben, a szabadidős tevékenységek során, nyári táborokban”. A partner egyetem az átadott tananyagokhoz és módszertani támogató dokumentumokhoz a projekt futam idejében és annak fenntartási szakaszában korlátlan elektronikus hozzáférést biztosít.

Külső kapcsolatainkat Együttműködési megállapodások (Városi Pedagógiai Szakszolgálat, Fazekas Mihály Gimnázium) és Keretszerződések (Kocka Kör Tehetséggondozó Kulturális Egyesület, Debreceni Egyetem Pszichológiai Intézet Pedagógiai Pszichológiai Tanszék) gazdagítják.

Nevelési feladataink eredményes megoldása érdekében rendszeres kapcsolatot tartunk a város kulturális intézményeivel (Csokonai Nemzeti Színház, Debreceni Művelődési Központ, Kölcsey Központ) és egyes civil szervezetekkel. A Tehetségért a Kollégiumban Alapítvány évente jelentős összeggel támogatja a színházbérletek vásárlását. Így tanulóink több mint fele vesz részt színházi előadáson.

Meghatározott esetekben kapcsolatot tartunk a Gyermekjóléti Szolgálattal, illetve a tanulók állandó lakóhelye szerinti önkormányzatokkal.

Külső kapcsolatrendszerünket a későbbiekben fejleszteni, bővíteni kívánjuk. Az új kapcsolatok kiépítése során elsődleges szempont azokkal a határon túli szellemi műhelyekkel (pl. Nagyvárad Állami Színház – Szigligeti Társulat) rendszeresíteni a kapcsolattartást, melyek elősegítik a tanulók magyarságtudatának komplex fejlesztését.

A nemzetközi kapcsolatok kiépítésének megalapozására sor került: kollégiumunk rendszeresen biztosít férőhelyet és elhelyezést határon túli magyar diákok számára. Gimnazista és szakközépiskolai tanulóink cserediákjai is rendszeres vendégei a kollégiumunknak, akik az itt tartózkodásuk idején bekapcsolódnak a kollégiumi foglalkozásokba és részt vesznek programjainkon, rendezvényeinken.

A kapcsolatépítés során előtérbe helyezük azon külföldi intézményeket, melyek partneriskoláinkkal ápolnak szoros kapcsolatot.

A matematika tehetséggondozás területén kapcsolatot kívánunk építeni a marosvásárhelyi Bolyai Farkas Elméleti Líceummal, melynek kezdő lépéseit megtettük, tehetségpontként ismerjük egymás munkáját.

18. A gyermek- és ifjúságvédelemmel összefüggő tevékenység

A kollégium ifjúságvédelmi munkáját munkaközösség-vezető pedagógus koordinálásával valósítja meg. Az ifjúságvédelmi munka hatékonyságáért az intézmény igazgatója a felelős, de abban valamennyi pedagógusnak közreműködnie kell. Kiemelt feladatunknak tekintjük a halmozottan hátrányos helyzetű, veszélyeztetett tanulók felderítését, családi hátterük megismerését. Az éves munkatervben rögzített ütemterv szerint végezzük drogprevenációs, egészségnevelési, mentálhigiénés tevékenységünket. Külső szakember bevonásával megbízás alapján heti rendszerességgel vesznek részt tanulóink ebben a tevékenységben. Tevékenységünk főbb formái: előadások, nevelőtestületi továbbképzések, kiscsoportos foglalkozások, egyéni foglalkozások, filmvetítések, felvilágosítás. Minden lehetséges pedagógiai eszközzel fellépünk a káros szenvedélyek ellen. Kapcsolatot tartunk a Gyermekjóléti Szolgálat, a Nevelési Tanácsadó és egyéb e területen tevékenykedő szervezet munkatársaival, szükség esetén közreműködésüket kérjük. A tanulók állandó lakóhelye szerinti települési önkormányzat Polgármesteri Hivatalánál a rászoruló tanulók esetében gyermekvédelmi támogatás megállapítását kezdeményezzük. Fellépünk minden olyan a tanulók személyiségét negatívan befolyásoló tényező ellen, amelyek közvetve vagy közvetlenül károsan hatnak a tanulók egészséges fejlődésére.

Záradék

A Debreceni Deák Ferenc Tehetségfejlesztő Középiskolai Szakkollégium Pedagógiai Programját a jogszabályokban foglaltaknak megfelelően az intézmény igazgatója a nevelőtestület bevonásával készítette el.

A véleményezési jogával élve a szakmai munkaközösségek (pedagógiai munkaközösség, tehetséggondozó munkaközösség), a Szülői Szervezet és a Diákönkormányzat a Pedagógiai Programot véleményezte.

A Pedagógiai Program a Fenntartó jóváhagyásával válik érvényessé.

Hatályba lépésének időpontja: 2024. szeptember 1.

Érvényes határozatlan ideig. Felülvizsgálata 2 évenként esedékes.

Csibi Gabriella Rita

a nevelőtestület tagja

Posta László

igazgató

Az intézmény igazgatójaként nyilatkozom, hogy a Pedagógiai Programban foglaltak miatt az intézmény Fenntartójára többletkötelezettség nem hárul.

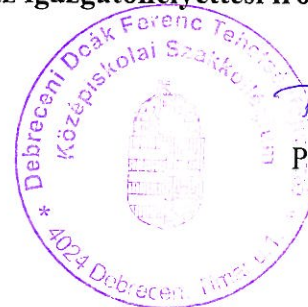

Posta László

igazgató

Közzétételre vonatkozó rendelkezés:

A Pedagógiai Program közzététele a helyben szokásos módon az intézmény hivatalos honlapján teljes terjedelemben, az intézmény könyvtárában minden érintett számára hozzáférhetően bekötve, illetve az igazgatói irodában, az igazgatóhelyettesi irodában és a kollégium tanári szobájában történik.

Posta László

igazgató

1. számú melléklet

**A tantárgyi és a nem tantárgyi fakultációs
foglalkozások tematikája a Debreceni Deák Ferenc
Tehetségfejlesztő Középiskolai Szakkollégiumban**

Magyar nyelv és irodalom fakultációk

A magyar nyelv és irodalom tantárgyhoz kapcsolódóan három fakultáció közül választhatnak a kollégista tanulók: magyar nyelv és irodalom általános fakultációt a 9-12. évfolyamos diákok, 11-12. évfolyamon pedig középszintű érettségire, valamint emelt szintű érettségire felkészítő fakultációt. Mindemellett a beérkező 9. évfolyamos tanulók helyesírási képességeit szintfelmérő segítségével térképezzük föl a tanév elején, az átlagon alul teljesítők számára a helyesírás fakultáción való részvétel kötelező.

Magyar nyelv és irodalom – általános fakultáció:

1. Célok, feladatok:

A NAT megkülönböztetett hangsúlyt helyez a magyar nyelvi ismeretek elmélyítésére. Tekintettel a kérdés fontosságára, az ezzel kapcsolatos korosztályi gondokra, a 9 - 12. osztályos kollégista tanulók közös tematika alapján, a nyelvtani alapok megszilárdítása, a beszédkultúra, a helyesírási és stilisztikai (szóbeli és írásbeli kifejező) készség fejlesztése érdekében fakultatív oktatásban vehetnek részt.

Alapvetően a "nyelvápolás" és "nyelvművelés" igényével szervezett fakultáció órakerete heti 1 (évi 30) óra. A fakultáció célja a műelemző, irodalmi véleményalkotó készség kialakítása a diákokban, a még ismeretlen művek önálló elemzésének képessége a tanult módszerek alapján.

2. Módszerek:

Az alkalmazott módszer komplex jellegű, döntően az elméleti ismeretek gyakorlati – szóbeli és írásbeli – alkalmazásán alapul, olykor játékos elemekkel tarkítva. A foglalkozások során előnyben részesülnek továbbá az irányított beszélgetések, a szemléltetés, szövegértési és szövegalkotási feladatok megoldása, valamint a differenciálás a tanulók képességeihez, érdeklődéséhez igazodva.

3. Követelmények:

A foglalkozás követelményrendszeréhez tartozik egyrészt a helyesírási szabályok ismerete, gyakorlatban való alkalmazása, másrészt a nyelvhelyességi és stilisztikai ismereteik bővítésével tudatosabb nyelvhasználat elérése, anyanyelvi kompetenciájuk fejlesztése.

Mindemellett pedig irodalomelméleti alapismereteik megszilárdítására, szövegalkotási képességeik fejlesztése, nyelvészeti és irodalomelméleti ismereteik összekapcsolása.

4. Tematika:

A tematika jórészt a gimnáziumi tantervi követelményrendszer figyelembevételével készült, de sajátos, nyelvápoló, készségfejlesztő jellege miatt jelentősen el is tér attól.

I. A magyar helyesírás szabályainak (12. kiadás) megismerése, feldolgozása és gyakorlati alkalmazása

- A betűk
- Helyesírási alapelveink (kiejtés szerinti, szóelemző, hagyományos és egyszerűsítő írásmód)
- A különírás és az egybeírás
- A tulajdonnevek írása
- Az idegen közsavak és tulajdonnevek írása
- Az elválasztás esetei
- Az írásjelek használata
- A rövidítések és mozaikszavak írása
- Egyéb tudnivalók (a számok, a keltezés stb.)

II. Helyesírási, nyelvhelyességi, stilisztikai gyakorlatok

- Helyesírási készségszint rendszeres felmérése és elmélyítése tollbamondással, feladatlapokkal, játékos nyelvi tesztekkel
- "A stílus maga az ember" - A kulturált és szép beszéd hangtani és stiláris összefüggései, a helyes kiejtés fonetikája
- Gondolatközlés társaságban
- Írásbeli stílusgyakorlatok, az írásbeliség nyelvhelyességi kérdései
- A nyelvművelés és nyelvápolás kérdései
- A stílusrétegek fő jellemzői, gyakori műfajai

III. A nyelvtani, nyelvi, helyesírási ismeretek irodalmi kapcsolódási területei, az irodalom foglalkozások tematikája

- Műnemek (epika, líra, dráma) és azok műfajainak jellemző jegyei; a keverékműfajok jellegzetességei
- A műértelmezés és az összehasonlítás szabályai, gyakorlatai: epikus, lírai és drámai művek, műrészletek, keverékműfajok (ballada, elbeszélő költemény, verses regény, drámai költemény) elemzése, összehasonlítása

- Verstani ismeretek felfrissítése: ütemhangsúlyos, időmértékes és bimetrikus/szimultán verselés
- A kötelező és szabadon választott irodalmi művek olvasása és feldolgozása, olvasónapló készítése
- Irodalmi jelképek és jelképrendszerek szerepe a műalkotás folyamatában
- Stílusok és stílusirányzatok áttekintése, stílusjegyeik vizsgálata
- Irányított fogalmazás készítése

Középszintű érettségire felkészítő fakultáció magyar nyelv és irodalomból

1. Célok, feladatok:

Magyar nyelv és irodalomból a kötelező tananyag elsajátítása mellett viszonylag kevés idő jut arra az iskolában, hogy az érettségi típusfeladatokat a tanulók kellő mértékben gyakorolhassák. Emiatt tizenegyedik évfolyamtól kezdődően a középszintű magyar nyelv és irodalom érettségi írásbeli részére való felkészítést segíti a foglalkozás fakultatív jelleggel, amely lehetőséget biztosít arra, hogy a diákok felkészültebben, nagyobb rutinnal kezdhessék meg vizsgájukat. A cél a foglalkozásokon, hogy szövegértésük és szövegalkotásuk javuljon szóban és írásban egyaránt, képessé váljanak önálló műértelemező fogalmazás, összehasonlító elemzés létrehozására, valamint érvelő és gyakorlati szövegek megírására.

2. Módszerek:

A módszerek közül elsősorban szövegértési, szövegalkotási feladatok megoldása, szövegátalakítás, irányított fogalmazások készítése a meghatározó az elméleti ismeretek áttekintését követően. Szemléltetéssel, megfigyeléssel, irányított beszélgetéssel, rögzítéssel, rövid tanári magyarázattal, valamint a tanulók teljesítményétől függően differenciált feladatokkal tesszük színesebbé a foglalkozásokat.

3. Követelmények:

A tanulók szövegértése fejlődjön, a rendelkezésükre álló időt be tudják osztani. Véleményüket logikus gondolatmenet szerint, választékosan tudják megfogalmazni írásban az érvelési feladatok megoldása során, képesek legyenek gyakorlati szövegek elkészítésére. Műértelemező szövegalkotás alkalmával a feladatban megjelölt szempontokat megértésük, azokat kellő mértékben kifejtésük fogalmásukban, képessé váljanak egy mű értelemezésére, illetve két szépirodalmi alkotás alapos összehasonlítására írásban.

1. **Tematika:**

- Az érettségi követelményrendszere, vizsgarészek, általános tudnivalók

Felkészülés az írásbeli feladatsorra:

- Szövegértés és nyelvi feladatok
- Irodalmi ismeretek áttekintése
- Műértelmező szöveg alkotása (egy adott mű, műrészlet)
- Témakifejtő dolgozat/esszé írása irodalmi művekhez kötődően

Felkészülés a szóbeli témakörökből – Magyar nyelv:

- Kommunikáció
- A magyar nyelv története
- Ember és nyelvhasználat
- A nyelvi rendszer
- A szöveg
- A retorika alapjai
- Stílus és jelentés
- Digitális kommunikáció

Felkészülés a szóbeli témakörökből – Irodalom:

- Életművek. Művek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők
- Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból, a 16-18. századból. Választható szerzők
- Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők
- Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki, kárpátaljai irodalomból
- Művek a kortárs magyar irodalomból
- Művek a világirodalomból
- Színház és dráma
- Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

Emelt szintű érettségire felkészítő fakultáció magyar nyelv és irodalomból

1. **Célok, feladatok:**

Az emelt szintű érettségire felkészítő fakultáció magyar nyelv és irodalom tantárgyból a tizenegyedik, tizenkettedik évfolyamosok számára nyújt lehetőséget arra fakultatív jelleggel, hogy a szóbeli és írásbeli vizsgára való felkészülésüket segítse. Az elméleti tudásanyag

átadása mellett elsősorban a gyakorlati feladatmegoldásra helyezzük a hangsúlyt az írásbeli vizsgarészre való gyakorlással. A szóbeli vizsgára való felkészülés alapját pedig a megadott témakörökön belül az Oktatási Hivatal által közzétett aktuális tanév tételsora képezi, arra építjük a foglalkozásokat.

2. Módszerek:

A felkészítő foglalkozások során elsősorban a következő módszerek részesülnek előnyben: tanári magyarázat, közlés, szituációs játékok, irányított beszélgetések, szövegértési, szövegalkotási feladatok megoldása szóban és írásban, megfigyelés, tanulói előadás, szemléltetés, rögzítés.

3. Követelmények:

A tanulók képesek legyenek véleményük, gondolataik szabatos kifejezésére nyelvészeti és irodalmi témában egyaránt. Az emelt szintű érettségi vizsga követelményrendszerét képességeiknek megfelelően elsajátítsák.

4. Tematika:

- Szövegértés és nyelvi-műveltségi feladatok

- Szövegalkotás

- Műértelemző szöveg alkotása
- Reflektáló szöveg alkotása

- Magyar nyelvi témakörök

- Kommunikáció
- A magyar nyelv története
- Ember és nyelvhasználat
- A nyelvi rendszer
- A szöveg
- A retorika alapjai
- Stílus és jelentés
- Digitális kommunikáció

- Irodalmi témakörök:

- Életművek. Művek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők.
- Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból, a 16-18. századból. Választható szerzők.
- Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából. Választható szerzők.
- Metszetek a 20. századi erdélyi, délvidéki, felvidéki, kárpátaljai irodalomból.

- Művek a kortárs magyar irodalomból
- Művek a világirodalomból
- Színház és dráma
- Az irodalom határterületei VAGY Regionális irodalom

Helyesírás fakultáció

1. Célok, feladatok:

A helyesírás témaköre a gimnáziumi és szakgimnáziumi tananyagban rendkívül kevés szerephez jut. Ugyanakkor közép és emelt szinten az érettségi írásbeli részében külön értékelt terület. Napjainkban a fiatalok egyre több időt töltenek digitális felületeken, az információs társadalom hatása pedig nemcsak nyelvhasználatukban mutatkozik meg negatívan, hanem a helyesírásukban is.

Az említett okok miatt a beérkező kilencedikes tanulók helyesírását tanév elején felmérjük. A helyesírás-fakultáción azok a diákok vesznek részt, akik teljesítménye átlag alatti a kitöltött szintfelmérő alapján. A foglalkozásokon a cél helyesírási készségük fejlesztése, meglévő tudásuk bővítése, megszilárdítása, elméleti ismereteik gyakorlatban való alkalmazása, a helyesírási szabályzat tudatos használata.

2. Módszerek:

A foglalkozások során előnyt élveznek a játékos feladatmegoldások, a rövid tanári közlés és magyarázat, az irányított beszélgetések, a rögzítés, a szemléltetés, a differenciálás, a rendszeres visszajelzés a tanulók teljesítményéről. Szükség esetén az oktatási módszerek tovább bővülnek az adott tanulócsoport igényeihez igazítva.

3. Követelmények:

A résztvevő tanulók helyesírási készsége javuljon, a helyesírási szabályokat tudatosabban alkalmazzák, igényesség jellemezze őket írott szöveg alkotása során (önellenőrzés), hibáikat felismerjék és azokat korrigálni tudják, ismerjék és alkalmazzák a helyesírási tudnivalók hiteles forrásait (szabályzatok, digitális források).

4. Tematika:

Helyesírási alapelvek I.: a kiejtés és az egyszerűsítés elve

Helyesírási alapelvek II.: a szóelemzés és a hagyomány elve

Szóösszetételek: mellérendelő és alárendelő szóösszetételek írása

A köznevek kis és nagy kezdőbetűi: közsavak, megszólítások, feliratok

Tulajdonnevek I.: személynév, állatnév, földrajzi név

Tulajdonnevek II.: csillagászati elnevezések, intézmények, márkák, kitüntetések, díjak és címek neve

Idegen szavak: köznevek és tulajdonnevek írása

Az elválasztás: szótagolás, többjegyű betűk, hagyományos helyesírású családnevek, idegen szavak, összetett szavak

Az írásjelek I.: mondatvégi és mondatok, tagmondatok közötti írásjelek

Az írásjelek II.: mondatrészek, szavak és szórészek közötti írásjelek

Rövidítések, mozaikszavak, betűszavak

A számok és a keltezés

Szövegírás

Gyakorlás

Történelem fakultáció

Célok, feladatok

A szakkollégiumi fakultációs foglalkozás célja az iskolai tananyag elmélyítése, gazdagítása, valamint az adott témákhoz kapcsolódó különböző háttérismeretek bemutatása (történelmi folyamatok összetettsége, ok-okozati összefüggések fontossága, párhuzamok és különbségek megállapítása). Fontos cél a tanulók önálló olvasásra, tájékozódásra történő nevelése, a megszerzett és feldolgozott ismeretanyag rendszerezése, a forráskritikán is alapuló logikus gondolkodás előmozdítása, illetve a szóbeli kommunikáció fejlesztése, formálása. Nagy hangsúlyt kap a nemzeti identitás megerősítése is.

Érettségire felkészítő foglalkozás: Az eseménytörténet tárgyalása, az ok-okozatok feltárásával, következtetések levonásával a logikai készségeket és a stratégiai gondolkodást fejleszti. A foglalkozások keretében teszt és esszé feladatok sokaságának megoldásával és ellenőrzésével készülhetnek a tanulók a közép- és az emelt szintű érettségire.

Módszerek

A foglalkozásokon jelentős szerep jut a digitális eszközök használatának, az adott témákhoz rendelkezésre álló multimédiás anyagok feldolgozása, hagyományos és digitális formátumú történelmi világtalasz használata, különféle korszakokra vonatkozó (papír alapon megjelent és online felületen elérhető) források bemutatása, elemzése. Az alkalmazott módszertani elemek: a tanári magyarázat, irányított beszélgetés, szemléltetés, érvelés, s a tanulók munkáltatása, projektmunka és önálló kutatómunka segítése. Alapvető fontosságú a szakmai tartalmak formálása az egyes tanulók életkori sajátosságainak és érdeklődési körének megfelelően.

A témakörök egyes tartalmi elemeinek igény szerinti részletesebben történő tárgyalása, figyelembe véve, hogy a tanulók különböző iskolákba, illetve több évfolyamra járnak.

Követelmények:

A foglalkozásokon való rendszeres és aktív részvétel a tanulók részéről, s együttműködő, nyitott hozzáállás a diáktársakkal és a pedagógussal. Legyenek képesek felismerni a történelmi folyamatok alapvető összefüggéseit, elhelyezni az eseményeket térben és időben, megérteni híres történelmi személyek cselekedeteinek „mozgatórugóit”, megkeresni alapvető vagy részleteket feltáró tartalmi elemeket online felületeken (önálló kutatómunka), illetve részt venni projektmunkában. Ismerjék meg a nemzeti identitásunkat alakító tényezőket, s tudják alkalmazni a megszerzett ismeretanyagra épülő tudásukat a különféle típusú feladatok (egyéni és csoportmunkában végzett) megoldása során.

Tematika

- A történelem fogalma, segédtudományai, a történeti kutatások lehetőségei. Források jelentősége, forráskritika
- Nevezetes csaták és háborúk az ókorban. Híres ókori uralkodók, hadvezérek tettei
- Érdekességek a korabeli görög történelemből, athéni és spártai viszonyok, olimpiák, poliszok hétköznapijai
- Híres római császárok nevezetes cselekedetei, és a birodalom működtetése. Róma öröksége. A kereszténység elterjedése
- A Szent Korona és a koronázási jelvények szerepe a magyar történelemben
- A honfoglalás és a kalandozások. A magyar államalapítás jelentősége
- Az Árpád-ház híres uralkodói, érdekességek és rejtélyek a korszakból
- A vegyesházi királyok idősze Magyarországon, a lovagi kultúra megjelenése
- A Hunyadiak kora, a reneszánsz és humanizmus kiteljesedése.
- Az ország három részre szakadásához vezető út, hatások és következmények
- A középkori városok jellemzői. Életszemlélet, járványok és egészségügyi viszonyok.
- A nagy földrajzi felfedezések körülményei és jelentőségük
- Az első és második ipari forradalom technikai találmányai, gazdasági, társadalmi, demográfiai hatásai
- Magyar nemzeti függetlenségi törekvések, küzdelmek
- Mária Terézia és II. József kora, felvilágosult eszmék és intézkedések
- Napóleon életútja, katonai és politikai tevékenysége és hatása
- A reformkor Magyarországon, haladó eszmék, gondolatok a polgári átalakulásért
- 1848. március 15. jelentősége és hatása, a szabadságharc néhány jellegzetes vonása
- A dualizmus korának viszonyai, érdekességek az udvari életből és a hétköznapiakból
- Személyek Magyarország történetéből a XX. század első felében (Trianon hatása, Klebelsberg szerepe, világháborús katasztrófák, stb.)
- A két világháború közti totális rendszerek főbb jellemzői. A diktatúrák áldozatai
- A hidegháború kialakulása és jellemzői (a fultoni beszéd a vasfüggöny lebontásáig)
- Az 1956. október 23-i események jelentősége. A szovjet katonai beavatkozás
- Tanulói kutatómunka alapján készült beszámolók a magyar és egyetemes történelem egyes eseményeiről, időszakairól

Idegen nyelvi fakultációk

Célok, feladatok

Az idegen nyelv oktatásának alapvető célja a tanulók idegen nyelvi kommunikatív kompetenciájának megalapozása és fejlesztése. A kompetenciafejlesztése figyelembe veszi a gimnáziumi követelményrendszert, ám semmi esetre sem ismételve és "leképezve" az iskolai keretek közti nyelvoktatást. A tanulók az idegen nyelv oktatása révén készségeket, ismereteket és attitűdöket sajátítanak el. A négy alapkészség (beszédértési és olvasási készség ill. a beszéd- és írásbeli készség) fejlesztése a cél.

Kommunikációs ismeretek és szociokulturális ismeretek a célnyelvi országokról és azok kultúrájáról, illetve ezek felhasználása az idegen nyelvi kommunikáció során, továbbá tanulási stratégiák és technikák, ill. ezek ismerete és alkalmazása. A tanuló legyen képes nyitottan az idegen felé fordulni, tanulja meg önmagát nagyobb összefüggésben, az idegen szemével látni. Az idegen nyelv tanítását úgy kell alakítani, hogy a tanulónak alkalma legyen megtapasztalni, miként zajlik a sikeres kommunikáció. El kell sajátítania az odafigyelő hallgatás képességét, meg kell tanulnia önálló véleményt formálni és azt kulturált módon kifejezésre juttatni.

Módszerek

A korszerű idegen nyelv-oktatás a nyelvhasználó valós szükségleteire épül, ezért tevékenységközpontú. Olyan helyzetekre készíti fel a tanulókat, amelyek már most vagy a későbbiek során várhatóan fontos szerepet játszanak életükben.

Hagyományos (frontális osztálymunka) és egyénre szabott, valamint páros munkaformák alkalmazása a tanulók beszéd- és vitakészségének javítására.

Konstruktivista tanulásszervezést valósítunk meg a tanulócsoport tevékenységének szervezésekor.

Differenciált tanulást biztosítunk és a differenciálást érdeklődés szerint valósítjuk meg a tananyag mennyiségének és nehézségi szintjének egyénre szabásával, a tananyag, a feladatok választási lehetőségének biztosításával.

A foglalkozásokon törekszünk a konstruktív oktatási mód (kooperatív vita, drámamódszer, számítógépes programok, videók, hangfelvételek) alkalmazására.

Gyakran alkalmazzuk a nyelvoktatásban ismert SOS-módszert (sammeln=gyűjteni, ordnen=rendezni, systematisieren=rendszerezni) a régi és új ismeretek rendszerezésekor, törvényszerűségek megállapításához.

Fejlesztési követelmények

A tanulók tudják használni az idegen nyelvet hétköznapi kommunikációs helyzetekben. A sikeres kommunikáció érdekében ismerjék és használják azokat a nyelvi eszközöket, amelyekből és amelyekkel mondanivalójukat helyesen meg tudják formálni. Alkalmazzák a nyelvi érintkezést átszövő szabályokat, amelyek a nemek, korosztályok, társadalmi csoportok között különböző alkalmakkor szabályozzák az érintkezést. Legyenek képesek új emberi kapcsolatok létesítésére, növekedjék bennük a más országok népe és kultúrája iránti megbecsülés. Legyenek képesek nyelvtudásuk továbbfejlesztésére, illetve további idegen nyelvek elsajátítására. Merjen idegen nyelven megszólalni, fokozatosan növekedjék bátorsága és önbizalma e téren. Leljék örömeiket az idegen nyelvű önkifejezésben, mert az hozzájárul személyiségük gazdagodásához és önbizalmuk növekedéséhez.

Kezdő csoportok

A foglalkozás közben a nyelvet kezdő szinten tanuló diákok a nyelv logikáját, a logikus gondolkodást sajátítják el. A témakörök, hétköznapi szituációk egymással összefüggőek és egymást kölcsönösen erősítik. A csoportos munka kreatív problémamegoldásra, idegen nyelvi produktum létrehozására és az együttműködési képességek fejlesztésére készítet. A fakultáció végére a tanulók megtanulnak alapszinten kommunikálni, magukról, családjukról, érdeklődési körükről beszélni, ismeretlen szöveget olvasni, fordítani. A kommunikatív szemlélet kerül előtérbe az órák során, életszerű szituációkkal. A fakultáció elején – kezdő csoport lévén – több a frontális tanítás, majd fokozatosan az egyéni és csoportos munkaformák szerepelnek. Szóbeli témák közé tartoznak: család, önmagam bemutatása, napi rutin, iskola stb. Mind a receptív, mind a produktív készségek fejlesztése a cél. Illetve a nyelvtani alapok és ezek megerősítése is nélkülözhetetlen.

Tehetséggondozó, haladó csoportok

A fakultáció célja a már elsajátított idegen nyelvi készségek, alapképességek fejlesztése, az angol nyelv használata igen nyelvi cikkek, irodalom, kultúra befogadására. A témakörökön belül a tanulási tevékenységek egymással összefüggőek és egymást kölcsönösen erősítik. A foglalkozás lehetőséget ad egy-egy önként választott résztéma elmélyült tanulmányozására, s a többféle választ lehetővé tévő feladatokra fókuszál. Az alapképességeket és a magasabb szintű gondolkodási képességeket integrálja. A csoportos munka kreatív problémamegoldásra, idegen nyelvi produktum létrehozására és az együttműködési képességek fejlesztésére készítet. A fakultáció végére a tanulók megtanulnak hétköznapi témákról, filmekről, művekről beszélni, elvontabb értelmezéseket angol nyelven kifejezni.

Kezdő angol fakultáció tematikája

- A létige kijelentő mondatbeli alakja egyszerű jelenben („to be” in Simple Present)
- A létige tagadó és kérdő alakja egyszerű jelenben, az angol mondat szórendje
- There is/there are szerkezet használata
- Simple Present – kijelentő mondat
- Simple Present – tagadó és kérdő mondat
- Szóbeli témák: bemutatkozás, napi rutin a Simple Present használatával
- Folyamatos jelen szerkezete kijelentő mondatban (Present Continuous)
- Present Continuous – tagadó és kérdő mondat, képleírás gyakorlása
- Simple Present és Present Continuous összehasonlítása
- Hallásértés fejlesztése angol dal és kiegészítendő szöveg meghallgatásával
- Az óra, dátumok, számok kifejezése
- Szövegértési feladat és ez alapján az egyszerű múlt használata kijelentő mondatban (Simple Past)
- Simple Past – tagadó és kérdő mondat
- Szóbeli téma: a hétvégi program vagy a nyári élmények leírása (Simple Past)
- Melléknévfokozás, összehasonlítás
- Melléknévfokozás, összehasonlítás gyakorlása képek alapján
- Módbeli segédigék 1. – can, can’t, could, couldn’t
- Módbeli segédigék 2. – have to, must, mustn’t
- Folyamatos múlt használata kijelentő mondatban (Past Continuous)
- Past Continuous – tagadó és kérdő mondat
- Simple Past és Past Continuous összehasonlítása, együttes használata
- Szövegértési feladat alapján a befejezett jelen használata és összevetése az egyszerű múlttal (Simple Past – Present Perfect)
- Present Perfect – kijelentő mondat, jellegzetes kifejezések
- Present Perfect – tagadó és kérdő mondat, jellegzetes időhatározók
- Present Perfect gyakorlása hallott és olvasott szöveg értésének fejlesztésével

Tehetséggondozó, haladó angol fakultáció tematikája

- A jelen igeidőinek ismételése keresztretjtvény és játékos feladatok által (Present Simple/Progressive/Perfect/Perfect Progressive)
- A múlt igeidőinek ismételése íráskészségre épülő feladatok által (Past Simple/Progressive/Perfect/Perfect Progressive)
- A jövő igeidőinek ismételése szövegértési feladatok által (Future Simple/Progressive/Perfect/Perfect Progressive)
- Módbeli segédigék használata (can, could, may, might, would, have to, must, mustn't)
- Módbeli segédigék másodlagos jelentései (lehetőség, bizonyosság kifejezése: may, might, could, must, can't, need)
- Feltételes mód 0. és 1. típusa (Zero and First Conditional)
- Feltételes mód 2. és 3. típusa (Second and Third Conditional)
- Szövegértési feladatok és szókincsfejlesztés
- Passzív szerkezet gyakorlása nyelvtani teszt alapján (Passive voice)
- Műveltető szerkezet (Causation)
- Kijelölő jelzői mellékmondat (Defining relative clause)
- Kijelölő jelzői mellékmondat gyakorlása szövegalkotási feladatok által
- Értelmező jelzői mellékmondat (Non-defining relative clause)
- Értelmező jelzői mellékmondat gyakorlása szókincsfejlesztő szöveg által
- Íráskészség fejlesztése – baráti levél írása (Informal letter)
- Íráskészség fejlesztése – hivatalos levél írása (Formal letter)
- Íráskészség fejlesztése – történetírás, saját kitalált történet (Story-writing)
- Független beszéd – kijelentő mondat (Reported speech)
- Független beszéd – felszólító és kérdő mondat
- Független beszéd gyakorlása szóbeli feladatok által, beszédképesség fejlesztésével
- Infinitive – Gerund szerkezetek alakja és azok használata
- Infinitive – Gerund gyakorlása
- Szövegértési feladat és a szöveg témájának megbeszélése, szóbeli vita gyakorlása, pro-kontra érvelés
- Egy angol nyelvű film megtekintése
- Beszélgetés a film témájáról, véleményalkotó vita, érvelés

Kezdő német fakultáció tematikája

- Lakóhely, lakás, berendezési tárgyak.
- Család, családi-és rokon viszonyok, életformák.
- Iskola, nyelvtanulás, nyelvtanulási szokások, hétköznapiak az iskolában.
- Időjárás, évszakok.
- Bevásárlás, bevásárlási szokások, ruhadarabok megnevezése, divat.
- Étkezési szokások, étteremben, ételek megnevezései, étlap összeállítása.
- Utazás, közlekedési eszközök.
- Kirándulás, nyaralás, utazás.
- Szabadidő eltöltése: olvasás, mozi, színház, tévézési szokások, tévéműsorok, internet, számítógép, elektronikus levelezés.
- Szolgáltatások: a postán, telefon, bankban, fodrásznál.
- Munkalehetőségek, foglalkozások.
- Sport, fitnesz, sportágak.
- Orvosnál, betegségek, gyógyszerek, orvosi ellátás.
- Magyarország földrajzi fekvése, tavak, folyók, klíma.
- Német nyelvű országok.
- Német irodalom, művészet és zene.

Tehetséggondozó, haladó német fakultáció tematikája

- Személyiségi jegyek, külső és belső tulajdonságok, tipikus női és férfi tulajdonságok
- Lakóhely, lakás, berendezési tárgyak, albérlet, háztartás.
- Család, családi- és rokoni viszonyok, életformák, egyedülállóként élni, párválasztás, szerelem és házasság, családi ünnepek.
- Iskola, nyelvtanulás, nyelvtanulási szokások, hétköznapok az iskolában, magánórák, kurzusok, tanulási szokások, a német és a magyar iskolarendszer összehasonlítása.
- Időjárás, évszakok, frontérzékenység, klímaváltozás, időjárás-jelentés, természeti katasztrófák.
- Bevásárlás, bevásárlóközpontok, bevásárlási szokások, ruhadarabok megnevezése, divat.
- Étkezési szokások, a magyar és a német konyha, étteremben, ételek megnevezései, étlap összeállítása.
- Utazás, közlekedési eszközök, városi és vidéki közlekedés összehasonlítása.
- Kirándulás, nyaralás, utazás, szálloda, strandon, tengerparton, utazási irodák, internetes jegy- ill. szállásfoglalás.
- Szabadidő eltöltése, olvasás, könyvtár-látogatási szokások, zenei stílusok, mozi, színház, tévézési szokások, tévéműsorok, internet, számítógép, elektronikus levelezés.
- Szolgáltatások, a postán, telefon, bankban, fodrásznál, kozmetikában, tisztítóban, autójavítás, szerelőműhelyben.
- Munkalehetőségek, foglalkozások, munkanélküliség, karrier vagy család?
- Sport, fitness, sportágak, olimpiai játékok, extrém sportok, dopping.
- Orvosnál, betegségek, gyógyszerek, orvosi ellátás, kórházban, fogorvosnál, egészséges életforma, természetgyógyászat.
- Környezetvédelem, üvegházhatás, szmog, őserdők fontossága.
- Magyarország földrajzi fekvése, tavak, folyók, klíma, növény- és állatvilág, politika, népesség, nemzeti ünnepek.
- Német nyelvű országok.
- Német irodalom, művészet és zene.

Matematika fakultáció

A matematika fakultáció felzárkóztató, tehetségfejlesztő, és érettségi felkészítő foglalkozások formájában valósul meg.

Célok, feladatok:

A fő célja a matematika tudásrendszerének bemutatása, az önálló rendszerezett gondolkodás fejlesztése, és alkalmazásra képes tudás létrehozása. Feladata bemutatni, hogy a matematika kulturális örökség és önálló tudomány, ugyanakkor más tudományok segítője, a mindennapi élet része, gyakorlatban alkalmazható. A tanulók ismerjék meg a matematikai gondolkodásmódot, tapasztalják meg a gondolkodás, az alkotó tevékenység, a mintákban és struktúrákban tapasztalható rend és esztétikum örömét.

A felzárkóztató jellegű foglalkozásainkon segítjük a diákokat az iskolai tananyag megértésében, elmélyítésében és a hiányosságaik pótlásában. Útmutatást adunk a házi feladataik elkészítéséhez, amennyiben ez szükséges, valamint ellenőrizzük ezen feladatok megoldásainak helyességét és a hibák javítására ösztönözzük őket. Célunk a matematikai kompetencia fejlesztése a gimnáziumi és szakgimnáziumi követelményrendszerre való tekintettel.

A tehetségfejlesztő jellegű foglalkozásainkon elsődleges céljaink a diákok kreativitásának fejlesztése és a különböző típusú matematika versenyekre való felkészülés segítése. Ugyanakkor motiválni akarjuk a tanulókat az önálló, önirányított tanulásra. Igyekszünk kialakítani bennük a kutatás igényét, és a digitális eszközök célszerű használatára tanítani. Ezen foglalkozások célja a diákok digitáliskompetenciáinak fejlesztése is. Szeretnénk elérni, hogy legyenek nyitottak az online felületeken rendelkezésre álló kiváló interaktív oktató videók használatára.

Az érettségi felkészítő jellegű foglalkozásokon támogatjuk a diákok felkészülését, a közép-, illetve emeltszintű matematika érettségire, kiegészítve, erősítve az ilyen irányú iskolai fejlesztésüket.

Módszerek:

Az alkalmazott módszerek alapja:

1. Valóságon alapuló, cselekvő tapasztalatszerzésből kiinduló tanulás.
2. Eszközök használata
3. Egységes és széles alapozás (matematikai fogalmak alapozása).

4. Életkori, és egyéni sajátosságok figyelembe vétele (folyamatos ismétlés, spirálitás, differenciálás).
5. Az absztrakció megtervezése (induktív tanulás)
6. Tévedés szabadsága, érvelés, vita.
7. Örömteli tanulás, élményszerűség, belső motiváció.

Alkalmazott módszereink a tanári előadás, magyarázat, megbeszélés, vita, szemléltetés, munkáltatás, házi feladat ellenőrzése, megfigyelés, rendszerezés, feladatlap kitöltése, tanulói kiselőadás, projektmódszer, tanulási szerződés, játék, házi feladat.

Fejlesztési követelmények:

A foglalkozások tervezése során a komplex matematikatanítási elvek mentén határozzuk meg az óra egyes részeinek célját tekintetbe véve a kompetenciafejlesztési feladatokat.

A matematikai kompetencia legfontosabb képesség- és készség komponensei

(Fábián és mtsai 2004)

Készségek	Gondolkodási képességek	Kommunikációs képességek	Tudásszerző képességek	Tanulási képességek
<ul style="list-style-type: none"> • számlálás • számolás • mennyiségi következtetés • becslés • mérés • mértékegységváltás • szöveges feladat megoldás 	<ul style="list-style-type: none"> • rendszerezés • kombinativitás • deduktív következtetés • induktív következtetés • valószínűségi következtetés • érvelés • bizonyítás 	<ul style="list-style-type: none"> • reláció szókincs • szövegértés • szövegértelmezés • térlátás, térbeli viszonyok • ábrázolás • prezentáció 	<ul style="list-style-type: none"> • problémaérzékenység • probléma reprezentáció • eredetiség, kreativitás • probléma-megoldás • metakogníció 	<ul style="list-style-type: none"> • figyelem • rész-egész észlelés • emlékezet • feladattartás • feladatmegoldási sebesség

A tanulók részéről elvárt a foglalkozásokon való rendszeres, aktív részvétel. A megfogalmazott célok elérése érdekében való építő együttműködés a diáktársakkal és a foglalkozást vezető, irányító szaktanárral. A feladatok pontos elvégzése, odafigyelve a munkák külső esztétikumára is.

A felzárkóztató fakultáció tematikája

9. osztály

Halmazok	Egyenletrendszerek
Hatványozás	Egyenletrendszerekkel megoldható feladatok
Műveletek algebrai törtekkel	Geometriai transzformációk
Függvények	Vektorok, műveletek vektorokkal
A függvény transzformációk	Az adatok ábrázolása
Háromszögek, négyszögek, sokszögek	Az adatok jellemzése
Nevezetes ponthalmazok	Mértani szerkesztések
A háromszögbe írt kört	Mértani szerkesztések csak a körzövel
A háromszög köré írt kör	Matematika az Interneten (tájékoztatás)
Thalész tételének alkalmazásai	Matematika az Interneten (Érettségi feladatok)
Egyenletek megoldásának módszerei	Matematika az Interneten (Kuriózumok)
Egyenletek megoldásának módszerei	Matematika az Interneten (Bolyai János)
Egyenlőtlenségek	
Egyenletekkel megoldható feladatok	

10. osztály

A geogebra program használata	Hasonlósági transzformáció
Racionális, irracionális számok	Háromszögek hasonlósága
Számok n-edik gyöke	Hasonló síkidomok területének aránya
A másodfokú egyenlet és függvény	Hasonló testek térfogatának aránya
A másodfokú egyenlet megoldó képlete	Hegyesszögek szögfüggvényei
A gyöktényező	Szögfüggvények alkalmazása
Magasabb fokú egyenletek	Vektorok felbontása
Másodfokú egyenlőtlenségek	Vektorok alkalmazása
Négyzetgyökös egyenletek	Vektorok a koordináta-rendszerben
A számtani és mértani közép	Szögfüggvények ábrázolása
Másodfokú egyenletre vezethető problémák	Összetett feladatok
Körrel kapcsolatos ismeretek bővítése	Geometriai alkalmazások
	Események, műveletek eseményekkel

11. osztály

Permutációk	Trigonometrikus egyenletek,
Variációk	egyenletrendszerek
Kombinációk	Trigonometrikus egyenlőtlenségek
Binomiális együtthatók	Trigonometrikus függvények
Gráfok: pontok, élek, foksám	Két pont távolsága
A kombinatorika gyakorlati alkalmazásai	Két vektor hajlásszöge
Hatványfüggvények és gyökfüggvények	Területszámítási alkalmazások
Törtkitevőjű hatvány	Szakasz osztópontjának koordinátái
Irracionális kitevőjű hatvány	A háromszög súlypontjának koordinátái
Exponenciális függvény	Az egyenes egyenletei
A logaritmus fogalma	Két egyenes metszéspontja, távolsága, hajlásszöge
A logaritmusfüggvény	A kör egyenlete
A logaritmus azonosságai	A kör és az egyenes kölcsönös helyzete; két kör közös pontjai
Logaritmus egyenletek, egyenletrendszerek, egyenlőtlenségek	A parabola
A skaláris szorzat	Klasszikus valószínűségi modell
A szinusz tétel	Visszatevéses mintavétel
A koszinusz tétel	Valóság és statisztika
Trigonometrikus összefüggések alkalmazásai	
Az összegezési képletek alkalmazásai	

A tehetséggondozó matematika fakultáció tematikája

A következő kritériumokat tartottuk szem előtt a tematika megalkotásánál:

- A témaköre legyen átfogó, több tudományterületet integráló.
- Adjon lehetőséget egy-egy önként választott résztéma elmélyült tanulmányozására.
- Adjon lehetőséget a diákok önálló, illetve az önirányított tanulási képességének fejlesztésére.
- A többféle választ lehetővé tevő feladatokra fókuszáljon.

- Segítse elő a kutatáshoz szükséges képességek fejlesztését (választás, saját munkájuk értékelése, munkájuk eredményének megosztása társaikkal).
- Produktum létrehozására késztesse.
- Tegye lehetővé az együttműködési képességek fejlesztését.
- Adjon lehetőséget önismeretük fejlesztésére.
- Adjon lehetőséget az önértékelésre, a produktumok minőségén alapuló értékelésre.

1. Matematika honlap fejlesztése (matematikával kapcsolatos linkek, írások gyűjteménye)
2. A matematika alkalmazásai a múltban
3. Problémamegoldó képesség fejlesztését szolgáló, kreativitást fejlesztő feladatok, fejtörők megoldása (felkészülés matematika versenyekre)
4. Bemutatók készítése a matematika alkalmazásai témakörben
5. „Deák-Matek” – matematika verseny szervezése, lebonyolítása a kollégiumban
6. Érdekességek a matematika világából
7. „Matematika fa” készítése
8. A matematika alkalmazásai a biológia, kémia, fizika, történelem, informatika stb. területén
9. A matematika gyakorlati alkalmazásai a gazdasági életben
10. Megoldásra váró matematikai problémák

Fizika fakultáció

Célok, feladatok

A fakultáció célja, hogy segítse a diákok felkészülését a tanórákra, dolgozatokra, az emelt-és középszintű érettségire. Fontos feladat még a tehetséggondozás, a versenyekre való felkészülés, valamint a felzárkóztatás, az egyéni segítségnyújtás is. Felmérjük a diákok képességeit, tudását, nyomon követjük jegyeiket, fejlődésüket.

Módszerek

Lehetőség szerint minél több egyéni vagy kiscsoportos foglalkozást tartunk, ösztönözzük a diákokat a szóbeli megnyilvánulásokra, hogy fejlődjék kifejezőképességük. Hacsak lehet, nem kész feladatmegoldásokat kapnak, hanem csak tippeket, ötleteket, hogy tovább lendítsük őket, ha elakadnak. Kísérleteket végzünk, és ösztönözzük a diákokat, hogy ők is kísérletezzenek, figyeljék meg tudatosan környezetüket.

Fejlesztési követelmények

Elvárjuk a diákoktól, hogy aktívan vegyenek részt a foglalkozásokon, és saját képességükhöz mérten, az iskolájuk követelmény szintjét figyelembe véve jó eredményt érjenek el.

A fakultációs foglalkozás tervezett tematikája

A fakultáció tematikája a gimnáziumi kerettantervhez, a jelentkezők diákok iskolájának, osztályának tematikájához igazodik. Figyelembe vesszük, hogy valaki éppen emelt szintű érettségire, műszaki pályára készül, vagy éppen humán érdeklődésű, és csak a felzárkóztatás, szinten tartás a cél.

Gyakorlati tapasztalatokkal, praktikus, hasznos ismeretekkel valósul meg a tananyag feldolgozása. Rá kell vezetni a diákokat arra, hogy a fizika hasznos, az élet minden fontos területén megjelenik, ismerete gyakorlati előnyökkel jár. Mindez nem azt jelenti, hogy a tanítási-tanulási folyamatból kikerülnének az absztrakt ismeretek, illetve az ezekhez rendelhető készség- és képességelemek. A cél a problémaközpontúság, a gyakorlatiasság és az ismeretek egyensúlyának megteremtése a motiváció folyamatos fenntartásának és minden diák eredményes tanulásának érdekében.

Kémia fakultáció

A kémia fakultáció tehetségfejlesztő és érettségi felkészítő foglalkozások formájában valósul meg.

Célok, feladatok

Napjainkban a kémiai tudományok rohamos fejlődését a mindennapi ember számára is gyakran közismertté váló új anyagok teszik érdekessé és jelentőssé. A tudományos ismeretek és a mérési eljárások fejlődése következtében a leíró ismeretek helyébe egyre inkább az általános összefüggéseket feltáró és a tényeket rendszerbe foglaló szerkezeti ismeretek léptek. A kollégiumi fakultáció az iskolai tananyagra épül, de természetesen kicsit azért más. Más, mert nagyobb hangsúlyt fektetünk az érdekességekre, a mindennapok kémiájára (élelmiszerek, drogok, gyógyszerek, szépségápolás stb.) és a környezetvédelem kémiájára. A kémiai fakultációs foglalkozásokon a diákok aktívan vesznek részt, elsősorban nekik kell dolgozniuk. Szeretnénk segíteni őket, hogy az iskolai órákon minél jobban tudjanak teljesíteni és az előttük álló nagy feladatot, az érettségit sikeresen oldják meg.

Módszerek

Az alkalmazott módszerek alapjai:

1. Valóságon alapuló, cselekvő tapasztalatszerzésből kiinduló tanulás.
2. Eszközök használata
3. Egységes és széles alapozás az elméleti és számolási készségek területén.
4. Életkori, és egyéni sajátosságok figyelembe vétele (folyamatos ismétlés, spirálitás, differenciálás).
5. Tévedés szabadsága, egyéni elképzelések, megoldási módok használata, érvelés, vita.
6. Örömteli tanulás, élményszerűség, belső motiváció.

Alkalmazott módszereink a tanári előadás, magyarázat, megbeszélés, vita, szemléltetés, munkáltatás, egyéni és csoportos munka, házi feladat ellenőrzése, megfigyelés, rendszerezés, feladatlap és komplett érettségi feladatok kitöltése, tanulói kiselőadás, projekt módszer, játék, házi feladat.

Követelmények

A foglalkozásokon való rendszeres, érdeklődő, aktív részvétel. A megfogalmazott célok elérése érdekében való építő együttműködés a diáktársakkal és a foglalkozást vezető, irányító

szaktanárral. A foglalkozáson kiadott feladatok pontos elvégzése, házi feladatok, projekt munkák, kiselőadások elkészítése a megadott határidőkre.

Kémia fakultáció tematikája

9. évfolyam:

1. Atomszerkezeti ismeretek (atommodellek, radioaktivitás, atomenergia, atomok elektronszerkezete, periódusos rendszer)
2. Kémiai kötések (molekulák képződése, molekulák térbeli alakja, elsőrendű és másodrendű kémiai kötések)
3. Anyagi halmazok (gázok, folyadékok, oldatok, szilárd anyagok)
4. Kolloid és heterogén rendszerek
5. Kémiai átalakulások (reakcióhő, reakciósebesség, kémiai egyensúlyok, sav-bázis reakciók, redoxireakciók)
6. Elektrokémiai alapismeretek (galvánelemek, elektrolízis)

10. évfolyam:

1. Bevezetés a szerves kémiába, szénhidrogének (telített-, telítetlen- és aromás szénhidrogének)
2. Egy funkciós csoportot tartalmazó szénvegyületek (halogén- és oxigéntartalmú szénvegyületek, alkoholok, éterek, oxovegyületek)
3. Összetett funkciós csoportot tartalmazó szénvegyületek (karbonsavak, karbonsavészterek)
4. Nitrogéntartalmú szénvegyületek (amidok, aminok, nitrogéntartalmú heterociklusos vegyületek)
5. Legfontosabb természetes vegyületek (szénhidrátok, aminosavak, fehérjék, nukleinsavak)
6. Műanyagok (természetes alapú és szintetikus előállított műanyagok)

Érettségire felkészítő kémia fakultáció tematikája

A fakultáció célja a tanulók kémia érettségire való készülésének segítése mind közép-, mind emelt szinten. A feladatok célzatosan kerülnek összeállításra, egy- egy témakör tematikus feldolgozásával, a hozzá kapcsolódó elmélet áttekintésével. Konkrét érettségi feladatok megoldásával a tanulók képet kapnak a rájuk váró követelményekről és az ismétlés elősegíti a tananyag elmélyítését, illetve számolási készség fejlesztését.

1. Elemi részecskékkel, anyagmennyiséggel kapcsolatos számítások
2. Oldatokkal összetételével kapcsolatos számolások
3. Oldatok ph-jával kapcsolatos számítások
4. Kémiai reakciók hő változásaival kapcsolatos számítások
5. Elektrokémiai számítások
6. Egyensúlyokkal kapcsolatos számítások
7. Gázelegyekkel kapcsolatos számítások
8. Szerves kémiai számítások
9. Anyagismereti feladatok
10. Egyszerű választásos feladatok
11. Négyféle asszociáció
12. Kísérletelemzési feladatok
13. Táblázat kitöltésével kapcsolatos feladatok
14. Esettani feladatok
15. Teljes érettségi sorok megoldása

Biológia fakultáció

Célok, feladatok:

A biológia fakultáció célja és feladata a tehetséggondozás. Azokkal a biológiából tehetséges tanulókkal kell kiemelten foglalkoznunk a fakultáció során, akik olyan pályát akarnak választani, ahol a biológiai ismeretek fontosak.

Az iskolai biológiai tanulmányaikra támaszkodva plusz ismereteket kell kapniuk, amelyek segítségével sikeresen oldják meg a rájuk váró feladataikat (emelt szintű érettségi, egyetemi tanulmányok). Kiemelkedően fontos a biológiai, kémiai fogalmak pontos és biztos ismeretét, hiszen csak úgy tudjuk a folyamatokat megérteni, ha az alapok biztosak és pontosak. A foglalkozás alapvető célkitűzése az is, hogy a biológia legújabb eredményeiről beszámoljunk a tanulóknak.

Módszerek

- Tanári előadás és magyarázat.
- Egyéni illetve kiscsoportos előadások vállalása és megtartása.
- Interaktív megbeszélések, a probléma felvetése: érvek, ellenérvek, vita, végül a probléma megvitatása.
- Munkáltató, ellenőrző foglalkozások, az előző évek közép- és emelt szintű érettségi kérdéseinek szóbeli és írásos megoldása. (tesztek)
- Tudományos filmek, sorozatok megtekintése és megbeszélése.
- Könyv és újságcikkek ismertetése, feldolgozása.

Fejlesztési követelmények

Fontos feladata a fakultációnak az emberi test tulajdonságainak a megismerése, illetve az egészséges élettel kapcsolatos ismeretek átadása. Társadalmunknak ép, egészséges felnőttekre van szüksége. Az egészséges életmód és életvitel személyi igényként egy-egy emberben azonban csak akkor fogalmazódik meg, ha tudja, hogy mit kell ezért tennie, illetve mit nem szabad tenni. A foglalkozások ebben szeretnének segíteni a tanulóknak.

További követelmények:

Alapvető követelmény a foglalkozásokon való rendszeres, érdeklődő, aktív részvétel.

Az igazolatlan hiányzás nem megengedett.

Építő együttműködés a foglalkozásokon a csoporttársakkal és a vezető tanárral.

A kiadott feladatok pontos elvégzése.

Tematika:

9-10. évfolyamos tanulók részére

1. A biológia, mint tudomány helye és szerepe
Kapcsolat más tudományokkal (kémia, orvostudomány, gyógyszerészet).
2. Az élőlények rendszerezése
A rendszerezés alapjai, a faj fogalma; vírusok, prokarióta szervezetek, eukarióta szervezetek (egysejtűek, növények, állatok, gombák).
3. Az élővilág és a környezet
A bioszféra, a környezet és az élőlények kölcsönhatásai. A fény, a hő, a víz és a talaj szerepe. Anyagforgalom és energiaáramlás.
4. A biomok
Trópusi esőerdők, szavannák, sivatagok, füves puszták, lomberdők, tajgák, tundrák, sarkvidékek és hegyvidékek valamint a tenger élővilága.
5. Populációk és társulások
A populációk fogalma, szerkezete, változásai, kölcsönhatásai.
6. Az állatok viselkedése
Az örökölt, a tanult magatartásformák. Az állatok létfenntartási, szaporodási és társas viselkedési formái.

11. évfolyamos tanulók részére

1. A sejt felépítése és működése
A sejtet felépítő anyagok: biogén elemek, víz, szerves vegyületek (lipidek, szénhidrátok, fehérjék, nukleinsavak stb.).
2. Anyagcsere-folyamatok a sejtben
A szénhidrátok szerepe az energia forgalomban. A fehérjeszintézis. A nukleinsavak és az információ-hordozás.
3. A sejtalkotók, szövetek
A sejt fogalma, a sejtplazma, a biológiai membránok, színtestek, sejtmag, magosztódás, állati- és növényi szövetek stb.
4. Az élőlények önfenntartása, a táplálkozás és a légzés szerepe az élőlényeknél. Az ember táplálkozása és légzése.
5. Az anyagszállítás és a kiválasztás
A növények, az állatok és az ember anyagszállítása, kiválasztása. Az emberi vér és az

immunrendszer.

6. A kültakaró és a mozgás

A kültakaró szerepe, jelentősége. A vázrendszer fejlődése. Élőlények mozgásformái.

12. évfolyamos tanulók részére

1. Az élőlények szabályozó működése

Hormonális szabályozás; növényi, állati, emberi hormonok.

2. Az idegi szabályozás

Az idegrendszer felépítése, elemi idegjelenségek. Az állatok idegrendszere. Az ember központi és környéki idegrendszere. Mozgató és érző idegműködések. Az emberi magatartás idegrendszeri alapjai.

3. Az élőlények reprodukciója

A szaporodás és az egyedfejlődés. A sejtosztódás fogalma; mitózis és meiózis. A növények, az állatok és az ember szaporodása és egyedfejlődése.

4. Az öröklődés

A genetika alaptörvényei, az öröklésmenetek néhány példája. A mutáció fogalma. Mennyiségi öröklődés stb.

5. Az élővilág evolúciója

Az evolúció genetikai alapjai, a populációk genetikai egyensúlya. A természetes szelekció, az adaptáció, a fajok kialakulása.

6. A bioszféra evolúciója

A földtörténeti őskor, ókor, középkor, újkor evolúciós folyamatai.

7. Az ember evolúciója

Földrajz fakultáció

Célok, feladatok:

Földünkön már nincsenek fehér foltok. Ezért korunk földrajza a feltárt, megismert világ természeti és gazdasági jelenségeire irányítja a figyelmet. A földrajz fakultáció célja, hogy ráébressze a tanulókat a földrajz szerepére napjaink földrajzi-környezeti jelenségeinek, folyamatainak megértésében, kifejlessze bennük a közösségük, országuk, régiójuk és a világ problémáinak megoldásában való aktív részvétel készségét. A fakultáció további célja, hogy bemutassa a környezet és a társadalom időben és térben változó kapcsolatait és összefüggéseit. Megértesse a termelés és fogyasztás viszonyát, növekedésük korlátait és következményeit, ezzel együtt a Föld globális problémáit.

Módszerek:

A kollégiumi fakultáció az iskolai tananyagra épül, de természetesen kicsit azért más. Más, mert nagyobb hangsúlyt fektetünk az érdekességekre, az aktualitásokra. Újságokat, könyveket, filmeket, tv-műsorokat ismertetünk meg a tanulókkal.

A fakultációs foglalkozásokon a diákok aktív részvétele elvárt. Szeretnénk segíteni őket, hogy az előttük álló nagy feladatokat (pl. érettségi, egyetemi felvételi) sikeresen oldják meg.

Fejlesztési követelmények:

A tanítási-tanulási folyamatban nagy hangsúlyt kap az információszerzés és -feldolgozás képességének fejlesztése, különös tekintettel a digitális világ nyújtotta lehetőségek felhasználására. Az országok természeti és társadalmi-gazdasági sajátosságainak bemutatásával hozzájárul az eltérő kultúrák megismerése iránti igény, a nyitott és befogadó magatartás, illetve szemléletmód kialakulásához. Hozzájárul a felelős és tudatos környezeti magatartás, a jövő generáció érdekeit is szem előtt tartó gondolkodás fejlődéséhez. Napjaink társadalmi-gazdasági folyamatainak megismertetése nagymértékben hozzájárul ahhoz, hogy a tanulók a gazdasági élet eseményeiben eligazodó aktív, kreatív, rugalmas és vállalkozóképes állampolgárrá válhassanak.

A tantárgy komplex ismeretanyaga révén segíti a tanulók pályaválasztását, eligazodását a munka világában, illetve felkészíti őket a szakirányú felsőfokú tanulmányokra.

Tematika:

9. évfolyam:

1. Helyünk a világegyetemben (csillagászati alapismeretek, a Föld, mint égitest, tájékozódás a földi térben és időben, űrkutatás)
2. A kőzetburok (kőzetburok, kőzetlemezek, vulkánosság, földrengések, hegységképződés, földtörténet)
3. A légkör (a légkör anyaga, szerkezete, időjárási és éghajlati elemek, a szél, ciklonok, anticiklonok, csapadéktípusok)
4. A vízburok (óceánok, tengerek, felszíni vizek, felszínalatti vizek)
5. A földfelszín formakincse (belső erők felszínformálása, a folyók, a szél és a jég felszínformálása, felszínformálás a tengerpartokon, karsztosodás)
6. A földrajzi övezetesség
7. A földrészek természetföldrajzi képe

10. évfolyam:

1. Emberfajta és elhelyezkedésük
2. Népeségföldrajz (a világnépeség növekedése és következményei, népvándorlás, népesség összetétele, eloszlása, népsűrűség)
3. Településföldrajz (településtér, falvak, városok, városodás-városiasodás)
4. A világgazdaság a 21. század küszöbén (állam és piacgazdaság, nemzetközi kereskedelem, integrációk, transznacionális vállalatok, pénz, nemzetközi tőkeáramlások, adósságválság, ENSZ, Nemzetközi Valutaalap, Világbank)
5. A gazdasági élet szerkezeti és területi átalakulása (mezőgazdasági termelés, ipari termelés, energiatermelés, infrastruktúra, közlekedés, idegenforgalom)
6. A nemzetgazdaságok világgazdasági szerepkörének változása (fejlett és fejlődő országok, USA, Japán, Európai Unió, arab országok, Izrael, Kína, India, újonnan iparosodó fejlődő országok, adóparadicsomok)
7. Magyarország gazdasága a rendszerváltás után és napjainkban
8. Napjaink globális problémái

Informatika és digitális kultúra fakultáció

Középszintű érettségi felkészítő fakultáció

A fakultáció célja:

A fakultációra jelentkező tanulók informatika iránti szeretetének megerősítése, a tantárgy ismereteinek a kibővítése, legalább középszintű érettségi vizsgákra való felkészítés. A foglalkozások változatos tantárgyi koncentrációval tervezettek.

Az életből merített valós problémák (újra) megoldása segítségével a tanulók és az informatika tudományának közelítése.

Módszerek:

A tanulók órai demonstráció és önálló munka segítségével hajtják végre a feladatokat. Az érettségi témakörökkel magyarázat és önálló munka során ismerkednek meg, és dolgozzák fel. A foglalkozások gépteremben, illetve a kollégium könyvtárában zajlanak, tekintettel az IKT eszközök elhelyezkedésére.

Követelmények:

Értsék az egyszerű problémák megoldásához szükséges tevékenységek lépéseit és kapcsolatukat, ismerjék a következő elemi adattípusok közötti különbségeket: egész, valós szám, karakter, szöveg, logikai. Ismerjék az elemi és összetett adattípusok közötti különbségeket. Értsék egy algoritmusleíró eszköz alapvető építőelemeit. Értsék a típusalgoritmusok felhasználásának lehetőségeit.

Tudják példákban, feladatok megoldásában használni egy formális programozási nyelv fejlesztői környezetének alapszolgáltatásait. Tudjanak szekvencia, elágazás és ciklus segítségével algoritmust létrehozni, és azt egy magas szintű formális programozási nyelven kódolni. Tudjanak programokat tesztelni. Rendelkezzenek tapasztalatokkal hétköznapi jelenségek számítógépes szimulációjáról. Hétköznapi, oktatáshoz készült szimulációs programokat használjanak. Szerezzenek tapasztalatokat a kezdőértékek változtatásának hatásairól a szimulációs programokban.

Legyenek képesek adatokat táblázatba rendezni, táblázatkezelővel adatelemzést és számításokat végezni. A problémamegoldás során függvényeket célszerűen használ, képes az adatokat diagramon szemléltetni, tapasztalatokkal rendelkezik hétköznapi jelenségek táblázatba vezetéséről, és azokkal való számításokat végzéséről.

A tanulók strukturáltan tárolt nagy adathalmazokat kezeljenek, azokból egyedi és összesített adatokat nyerjenek ki. Ismerjék az adatbázis-kezelés alapfogalmait, az adatbázisban interaktív módon keressenek, rendezzenek és szűrjenek.

Ismerjék és tudják használni a célszerűen választott informatikai eszközöket és a működtető szoftvereit, ismerjék a felhasználási lehetőségeket. Kövesék a technológiai változásokat a digitális információforrások használatával, céljaiknak megfelelően használják a mobileszközök és a számítógépek operációs rendszereit.

Ismerjék a HTML formátumú dokumentumok szerkezeti elemeit, értsék a CSS használatának alapelveit. Tudjanak dokumentumokat szerkeszteni és elhelyezni tartalomkezelő rendszerben, valamint több lapból álló webhelyet tudjanak készíteni.

Használják a két- vagy többrésztvevős kommunikációs lehetőségeket és alkalmazásokat; a gyakorlatban alkalmazzák az adatok védelmét biztosító lehetőségeket. Az online kommunikáció során alkalmazzák a kialakult viselkedési kultúrát és szokásokat, a szerepelvárásokat, ismerjék és alkalmazzák az információkeresési stratégiákat és technikákat, a találati listát a problémának megfelelően szűri, ellenőrzi annak hitelességét. Ismerjék és alkalmazzák a fogyatékkal élők közötti kommunikáció eszközeit és formáit.

Tudjanak rögzíteni digitálisan képet, hangot és videót, azokat szerkesszék, alakítsák. Ismerjék egy adott feladat megoldásához szükséges digitális eszközök és szoftverek kiválasztásának szempontjait. Alkalmazzák az információkeresés során gyűjtött multimédiás alapelemeket új dokumentumok készítéséhez. Szerezzenek gyakorlatot a fotó-, hang-, video-, multimédia-szerkesztő, a bemutatókészítő eszközök használatában.

Tisztában vannak az e-Világ, e-szolgáltatások, e-ügyintézés, e-kereskedelem, e-állampolgárság, IT-gazdaság, környezet, kultúra, információvédelem – biztonsági és jogi kérdéseivel. A gyakorlatban alkalmazzák az adatok védelmét biztosító lehetőségeket. Tisztában vannak a digitális személyazonosság és az információhitelesség fogalmával.

Ismerjék és használják a mobiltechnológiát, kezeli a mobileszközök operációs rendszereit és használják mobilalkalmazásokat. Az applikációkat önállóan telepítik. Céljaiknak megfelelően használják a mobileszközök és a számítógépek operációs rendszereit. Az iskolai oktatáshoz kapcsolódó mobileszközökre fejlesztett alkalmazások használata során együttműködik társaival.

A fakultáció tematikája:

Algoritmizálás

- ismerkedés az algoritmizálással, problémák véges számú lépésre bontásával
- Code Blocks-szal való ismerkedés, kiíratás
- függvények és eljárások
- típusok, változók, tömbök
- ciklusok, véletlen szám generálás
- szimulációk véletlen számokkal
- sztringek
- struktúrák
- fájlból olvasás és fájlba írás
- gyakorlás

Mobiltechnológiai ismeretek

Információs társadalom, e-Világ

- IT biztonság
- online
- online ügyintézés

Online kommunikáció

- alapvető médiatudatossági ismeretek, személyes adatok kezelése
- netikett
- kommunikációs eszközök és platformok

Multimédia

- prezentációk, videók készítése
- képek, hangok és videók szerkesztése, vágása
- fotózás

Operációs Rendszer

- operációs rendszer
- fájlműveletek
- rendszerbeállítások
- számítógép (hardver) védelem

Szövegszerkesztés

- MS Word alapismeretek
- alapvető formázások

- tabulátorok, bekezdések, vonalzó használata
- címsorok használata
- szegély és mintázat
- háttér, stílus
- kép beszúrás, szöveg köré illesztése
- élőfej, élőláb, szimbólumok

Táblázatkezelés

- MS Excel alapismeretek, kezelői felület ismerete
- alapvető formázások, oszlop, cella
- képletek használata, a HA() függvény és annak többszörös egymásba ágyazása
- SZUM(), MIN(), MAX(), ÁTLAG() függvények
- INDEX(), HOL.VAN() és egymásba ágyazása
- Egyszerű tömbképletek a DARAB() és SZUMHA() függvények helyett
- diagram készítés
- szűrés, sorba rendezés

Adatbáziskezelés

- a táblázat és adatbázis különbségei, a MS Access felületének ismertetése
- táblák közti kapcsolatok felépítése
- lekérdezések, kimutatások

Képszerkesztés

- a GIMP kezelőfelülete, képek megnyitása, exportálása
- rajzeszközök használata, a rétegkezelés alapjai

Publikálás a világhálón

- Weblapok felépítése
- A Kompozer felülete, használata
- Táblázatok, linkek, HTML stílusok, felsorolások, képek, CSS

Emelt szintű érettségi felkészítő fakultáció

A fakultáció célja:

A fakultációra jelentkező tanulók az informatika iránti szeretetének fenntartása, a tantárgy ismereteinek a kibővítése, emelt szintű érettségi vizsgára való felkészítés programozásból. A foglalkozások változatos tantárgyi koncentrációval tervezettek.

Az életből merített valós problémák (újra) megoldása segítségével a tanulók és az informatika tudományának közelítése.

Módszerek:

Az órán elsajátított ismeretekkel a tanulók közös munkával hétről hétre dinamikusan fejlesztett programokat hoznak létre.

Differenciálás (tehetséggondozás): Azon tanulók, akik már rendelkeznek jelentősebb ismerettel egy másik programnyelvből, egyénre szabott problémamegoldó feladatokat kell megoldaniuk szemantikai támogatás mellett.

Követelmény:

- A tanulók önerőből képesek legyenek a tematikában felsorolt elemek használatára, problémák többféle megoldására.
- Önálló, folyamatos gyakorlás.
- Legyenek képesek önállóan megfelelő programteszteket végrehajtani.
- Legyenek képesek algoritmikusan gondolkodni, a problémákat véges számú lépésekre bontani.

A fakultáció tematikája:

Algoritmizálás, programozás

- ANSI-C nyelv bemutatása, main függvény, kiíratás
- számolási képletek alkalmazása
- változók, típusok, csere
- ciklusok
- tömbök
- alapvető algoritmusok
- sztringek
- fájlműveletek
- struktúrák
- gyakorlás

Jogi és társadalmi ismeretek fakultáció

Célok, feladatok

A szakkollégiumi fakultációs foglalkozás alapvető célja az iskolai tananyag elmélyítése, gazdagítása, az ott szerzett ismeretek más aspektusokból történő megközelítése, valamint háttérismeretek átadása (következtetések levonása, párhuzamok és különbségek megállapítása egy-egy témában). A tanulók önálló tájékozódásra és gondolkodásra történő nevelése, jogi alapelvek, alapjogok, állampolgári kötelességek megismertetése, a felelősségtudat formálása, a megszerzett és feldolgozott ismeretanyag rendszerezése, véleményalkotás előmozdítása, a szóbeli kommunikáció (érvelés, vita) lehetőség szerinti fejlesztése.

Módszerek

A foglalkozások során jelentős szerepet kap a digitális eszközök használata, az adott témákhoz szervesen kapcsolódó multimédiás anyagok feldolgozása, különböző (nyomtatásban megjelent és online felületen elérhető) források bemutatása, azok feldolgozása és következtetések levonása. Az alkalmazott módszertani elemek: a tanári magyarázat, irányított beszélgetés, szemléltetés, érvelés, s a tanulók munkáltatása, projektmunkára történő motiválás és az önálló kutatómunka segítése. Alapvető fontosságú a szakmai tartalmak alakítása az egyes tanulók életkori sajátosságainak és érdeklődési körének megfelelően, illetve a tematika egyes pontjainak igény szerinti részletesebben történő tárgyalása, figyelembe véve a tanulók igényeit és előrehaladását.

Követelmények

A foglalkozásokon való rendszeres részvétel és az ott mutatott aktív szakmai tevékenység a tanulók részéről, ezen kívül együttműködő, asszertivitást tükröző attitűd a diáktársakkal és a pedagógussal. A diákok legyenek képesek felismerni az alapvető társadalmi jellegzetességeket, különbségeket, szerezzenek jártasságot az állampolgári jogok és kötelességek terén. Tudjanak megkeresni alapvető vagy részletekre utaló online felületeket (önálló kutatómunka), illetve vegyenek részt projektmunkában. Ismerjék meg az Alaptörvény főbb pontjait és szellemiségét, a magyar államszervezet működésének alapelemeit, s tudják alkalmazni a megszerzett ismeretanyagot a különféle típusú feladatok (egyéni és csoportmunkában végzett) megoldása során.

Tematika

A jog fogalma, jogforrások és szerepük

- Törvények, törvénykezés a történelemben
- Az Emberi Jogok Egyetemes Nyilatkozata
- Emberi jogok érvényesülése a gyakorlatban
- A gyermekek jogai és azok érvényesülése
- Az Alaptörvény alapelvei és szerkezete
- Az állampolgárság kritériumai
- A hatalommegosztás elve, története
- Törvényhozás a magyar történelem korszakaiban
- A legfontosabb állampolgári jogok és kötelességek
- A választások. A választójog gyakorlása. A kettős állampolgárság.
- Az igazságszolgáltatás működése és elvei a történelemben
- A magyar igazságszolgáltatási rendszer jellemzői napjainkban
- Érdekes bűnesetek, büntetések
- Nemzetiségek, kisebbségek és azok jogai
- Az önkormányzatok feladatai és szervezeti felépítése
- A közrend és a közbiztonság védelme, honvédelem
- Az európaiság gyökerei, története, az Európai Unió létrejötte
- Egyén és társadalom viszonya
- Iskola és művelődés
- Magyarország és a NATO
- Tanulók által készített munkák feldolgozása a választott témákban

Kommunikáció-fejlesztés fakultáció

Célok, feladatok:

A kommunikáció mint témakör nem csupán a középiskolai tananyag részét képezi több tantárgyból. Az iskolai számonkérések (szóbeli és írásbeli) mellett a mindennapi életben való sikerességhez is hozzájárul az, ki mennyire tudja magát választékosan, a szituációnak megfelelően kifejezni. A kommunikáció – fejlesztés fakultáció célja, hogy felkészítse a tanulókat mindezekre, az elméleti ismereteiket a témában képesek legyenek alkalmazni a hétköznapokban. A 9-12. évfolyamos tanulók fakultatív módon vehetnek részt kommunikáció – fejlesztésen közös tematika alapján.

Módszerek:

A foglalkozások során a játékos feladatmegoldásokat, az egyes anyagrészekhez illeszkedő film- és videórészletek megtekintését, a megfigyelést, differenciálást, cselekedtetést, az irányított beszélgetéseket, kiselőadásokat, rövid tanári magyarázatokat részesítjük előnyben, mindezekkel növelve a tanulók aktivitását.

Követelmények:

A tanulók anyanyelvi kompetenciája javuljon, a kommunikációról tanultakat képesek legyenek alkalmazni az iskolai életben és a mindennapokban egyaránt, tudatos, igényes nyelvhasználat jellemezze szóbeli és írott kommunikációjukat egyaránt. Felismerjék a tömegkommunikáció hatását a nyelvre. Az adott szituációnak megfelelően kommunikáljanak, véleményüket kulturált módon legyenek képesek kifejezni.

Tematika:

Kommunikációs alapok:

- A sikeres kommunikáció tényezői, funkciói, típusai
- A kommunikációs zavarok oka

A nonverbális kommunikáció:

- Gesztus, mimika, testtartás, tekintet, térközsabályozás
- Vokális jelek (anyanyelvünk zenéje)

Médiaműfajok:

- A sajtó, a rádió, a televízió és az internet jellemző műfajai
- A tömegkommunikáció hatása a befogadóra (reklámok, internetes műfajok hatása)

Projekt (média): kollégiumi újság, rádió vagy egyéb médium tervezése

Egyes stílusrétegek felismerése és helyes alkalmazása:

- A társalgási és a tudományos stílus
- A szónoki és a hivatalos stílus ismérvei
- A szépirodalmi stílus

Szóbeli kommunikáció: felelet, vizsgahelyzet, állásinterjú dramatikus feldolgozása

Írásbeli kommunikáció: a hivatalos ügyintézés és a munkavállalás dokumentumai

Illemtan: a beszédhelyzet hatása a kommunikációra, csoportnyelvi hatások

Nyelvhelyességi gyakorlatok

Kommunikációs játékok

Környezet- és természetvédelmi fakultáció

Célok és feladatok

A fakultáció célja, hogy felkészítse a diákokat a fenntartható fejlődés fontosságának a felismerésére, a környezettel harmonikus életvezetésre. Feladata, hogy a diákok megismerjék a természet és az emberi környezet értékeit, esztétikumát, az ember és a környezet harmonikus kapcsolatának lehetőségeit. A fakultáció hangsúlyos eleme: környezetünk használata életvezetésünk meghatározó része, a környezetünkkel való kapcsolatunk jelentősen befolyásolja közérzetünket, életünk kilátásait, minőségét. Ezzel összhangban törekvés arra, hogy a fakultáción résztvevő diákok cselekvő környezetvédők legyenek, illetve alakuljon ki a tanulók környezettudatos (környezetért felelős) szemlélete, magatartása, elősegítve ezzel az élő természet fennmaradását és a fenntartható fejlődést.

Módszerek

A fakultáció a közös gondolkodásra, a beszélgetésre, diákok együttműködésére, a játékos feladatokra épít a környezettudatos szemléletformálás jegyében. Előtérbe kerül a projekt módszer és az élménypedagógia eszköztára.

Fejlesztési követelmények

A tanuló váljék érzékenyebbé a környezet állapota iránt. Legyen képes a környezet sajátosságainak megismerésére, vegye észre a környezetben lejátszódó kedvező és kedvezőtlen folyamatokat. Ismerje fel a mindennapi életben előforduló környezetszennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.

Tekintse értéknek a természeti - és az ember alkotta környezet esztétikumát, fenntartható működését. Személyes életterének kialakításában vegye figyelembe a környezetbarát módokat. Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat. Legyen felkészülve arra, hogy érvelni tudjon a környezetvédő megoldások mellett.

Váljék alapelvűvé a természet tisztelete, környezete megbecsülése, utasítsa el a szándékos környezetrombolást. Tekintse kötelességének a környezet védelmét.

Alapelvek a fakultációs foglalkozások során:

- A fenntartható fejlődéssel kapcsolatos tudáselemek bővítése.
- Rendszerszemléletű gondolkodás fejlesztése.
- Holisztikus és globális szemléletmód kialakítása.
- A globális, regionális, nemzeti és helyi környezeti problémák ismerete.

- A környezeti problémák gazdasági, ökológiai és társadalmi következményeinek ismerete.
- Helyzetfelismerés, ok-okozati összefüggések, problémamegoldó gondolkodás, döntésképeség fejlesztése.
- Kritikai gondolkodás fejlesztése.
- Kreatív gondolkodás fejlesztése.
- A környezettudatos magatartás és életvitel segítése, kialakítása.
- Az egészség és a környezet összefüggéseinek vizsgálata.
- A fenntartható fejlődés etikai dimenziójának tudatosítása.
- A létminőség választásához szükséges értékek, viselkedési normák kialakítása.

A környezeti nevelésnek rendszerszemléletűnek kell lennie, azt a gondolkodásmódot kell követnie, hogy minden mindennel összefügg. Törekedni kell a holisztikus látásmódra, arra, hogy a világot oszthatatlan egésznek tekintsük, még akkor is, ha a különálló (klasszikus tudományok az egyszerűsítés érdekében darabokra szedik). A környezeti nevelés feladata, hogy interdiszciplináris módon meghaladja a világot részekre daraboló látásmódot.

Nevelő hatása elsősorban annak van, ami személyesen érint bennünket. Ennek megfelelően a környezeti nevelésnek a helyi, lokális problémákra kell támaszkodnia. A helyi probléma a legalkalmasabb az emberek környezeti tudatosságának felébresztésére, ugyanakkor a környezeti ügyeket csak szélesebb keretek között lehet megérteni vagy kezelni.

A jelenlegi életmódunk fenntarthatatlan. Ahhoz, hogy életmódunkat, civilizációnk berendezkedését és működés módját megváltoztassuk, mindenekelőtt arra van szükség, hogy kritikai elemzésnek vessük alá a jelenlegi helyzetet. Ezért kell a kritikai gondolkodást kiemelten bátorítani a nevelésnek is. A kritika önmagában azonban nem szül új megoldásokat, ehhez kreativitásra van szükség. Senki nem tudja, hogy lehet 6-9 milliárd ember számára fenntartható módon emberhez méltó körülményeket teremteni ezen a bolygón. Létszükséglet, hogy ösztönözzük a felnövekvő generációk kreatív gondolkodását.

A környezeti nevelésnek az (is) a feladata, hogy felkészítse az embereket a felelős állampolgári gondolkodásra, döntésre és cselekvésre. Ezért fontos a környezeti nevelésben az együttműködési képességre nevelés.

Végző soron minden nevelésnek valamiféle értékrendszer kialakítása a célja. A környezeti nevelésnek is megvan a maga jellemző értékrendszere, amelynek az élet tisztelete adja az erkölcsi alapvetését. A környezeti nevelés értéknek tartja a természeti erőforrások kíméletét, a

természet törvényeivel harmonizáló magatartást és a környezetért felelős életvitelt, ennek megfelelően az anyagi javak tekintetében a mértékletességet és a takarékoskosságot.

Az ember része a természetnek, és a többi élőlény közül való kiemelkedése nem előjogokkal jár, hanem éppenséggel a Föld iránti kötelességekkel. Tennünk kell azért, hogy ez az érték meghatározó legyen az egyéneknben, és társadalmi szinten is érvényessé váljon.

Tematika

- Geokémiai ciklusok
- Levegőszennyezés okai és következményei (savas eső, szmog, globális felmelegedés)
- Vízszennyezés okai és következményei (eutrofizáció)
- Környezettudatos vízhasználat
- Talajszennyezés okai és következményei (talajeroszió és elsivatagosodás)
- Túlnépesedés okai és következményei
- Urbanizáció okai és következményei
- Zajszennyezés okai és következményei
- Hőszennyezés okai és következményei
- Fényszennyezés okai és következményei
- Sugárszennyezés okai és következményei
- Környezettudatos közlekedés
- Tudatos fogyasztás
- Megújuló és nem megújuló energiák
- Hulladéktermelés és -kezelés
- Biológiai sokféleség csökkenésének okai és következményei (élőhelyek és élőlények pusztítása)
- Növényvédelem
- Állatvédelem
- GMO-k
- Nemzeti parkok
- Világörökség
- Ökoturizmus
- Környezet- és természetvédelmi katasztrófák
- Környezet- és természetvédelmi jeles napok
- Környezet-egészségtan

Önismeret, személyiségfejlesztés

Az önismeret nem más, mint saját személyiségünk, azaz érzéseink, gondolataink, viselkedésünk és ezek egymással való kölcsönhatásnak felismerése és megértése. Önismertre a hétköznapiak során is szert tehetünk, de az önismereti csoportban mindez intenzívebben zajlik. Megfigyeljük és megértjük saját reakcióinkat és mások ránk adott reakcióit. Ezek alapján felfedezhetjük saját működésünk mozgatórugóit, megérthetjük, miért és hogyan reagálunk bizonyos helyzetekre. Választ kaphatunk azokra az alapvető kérdésekre, amik mindenkit foglalkoztatnak: Ki vagyok én? Mit akarok? Milyennek látnak mások? Szeretnek engem? Elfogadható vagyok?

Ennek a tudásnak a birtokában könnyebben oldhatunk meg konfliktusokat, jobban meg tudjuk találni a sikereinkhez vezető utat, bátrabban nézünk szembe a nehézségeinkkel.

Az önismereti csoport általános személyiségfejlesztő hatású. Nem konkrét tudásanyag, vagy egy készség elsajátítása a cél. Mivel a csoport hosszabb távon, rendszeresen találkozik, a nagyobb biztonság, bizalom, bensőségesebb élmények megosztása válik lehetővé. Ezt a különböző feladatok, önismereti játékok segítik elő, oldott, kellemes hangulatban.

Sakk fakultáció

A sakk fakultációs foglalkozásokat alapozó- illetve versenyző-csoportokban tartjuk.

Célok, feladatok

Az alapozó csoportban célunk, hogy megismerjék a sakkjáték szabályait, alapelveit, fejlődjön a logikus gondolkodásuk, kombinatív készségük, képzelőerőjük, memorizáló, döntéshozó képességük, és mindenekelőtt megszeressék a játékot.

A versenyző csoportban a fenti célok kiegészülnek a változatszámítás készségeinek fejlesztésével. A gyors gondolkodás képességét fejleszteniünk kell a játékosokban, hogy alkalmazkodni tudjanak a különböző idő beosztású versenyekhez. Az általános elvek elsajátítása mellett, a pontos számolás egyre nagyobb szerephez jut illetve a különleges lépések keresésére való ösztönzés.

A legfontosabb feladatunk: az eredeti gondolkodásmód fejlesztése tanítványainknál és hogy megtanítsuk őket az állások tényleges vizsgálatára, nem pedig a jól ismert szabályok követésére.

Módszerek

Általánosságban elmondható hogy a sakkoktatásban tartani kell az egyensúlyt lexikális tudás oktatása és a fiatalok képességeinek a fejlesztése között (változatszámítási képesség; készség a váratlan megoldásokra; terv készítés során logikus gondolkodás; megérzés fejlesztése, ami segít a megfelelő lépés kiválasztásában).

Így nagyon fontos hogy NE a megnyitási sémákra és a trükkös varikra összpontosítsunk az oktatás során, hanem az alapok lefektetésére!

Gondolkodásra készítés kérdésekkel, érdekessé tenni a foglalkozást interaktivitással, játékkal. Gyakran változtatni az előadásmódot, a foglalkozás szerkezetét, késztesen egészséges versengésre, pontozzuk a jó teljesítményt.

Fontos, hogy ne sakkozni tanítsuk őket, hanem arra, hogy önállóan hogyan tanulják a sakkozást.

Módszereink a versenyzés, a kommunikáció, a tapasztalat megosztás, a kombinációk megfejtése során, a következő lépés kitalálásában, vagy amikor a tanulók a csoport előtt beszélnek saját elemzett játszmáikról.

A megnyitási repertoár kialakításáról: Egy fiatal játékosnak követnie kell a sakk történelem fejlődését. Helyes a cseljátékokkal kezdeni, ahol gyalogot áldozunk kezdeményezésért, fejlődési előnyért. Ez fejleszti a támadási képességeinket, érzékünket a kezdeményezés megragadásához.

döntően ne az elméletet magoltassuk be, hanem magyarázzuk el a fő stratégiákat, motívumokat. Fontos, hogy a tábla mellett önálló alkotásra készítsük őket!

A verseny az edzés legmagasabb formája! Biztosítunk számukra versenyzési lehetőségeket. Szükségesek az egyéni feladatok! Ez tanítja meg a gyereket az egyéni munkára, ami nagyon fontos a fejlődéséhez.

Alkalmazott módszereink a tanári előadás, magyarázat, megbeszélés, vita, szemléltetés, munkáltatás, házi feladat ellenőrzése, megfigyelés, rendszerezés, feladatlap kitöltése, tanulói kiselőadás, játék.

Követelmények

A foglalkozásokon való rendszeres, aktív részvétel. A megfogalmazott célok elérése érdekében való építő együttműködés a diáktársakkal és a foglalkozást vezető, irányító szaktanárral. A feladatok pontos elvégzése, odafigyelve a munkák külső esztétikumára is.

Tematika

I. Alapcsoport

Figurák értéke és szerepe.

Fejlődés és centrum.

A tempó fogalma.

Nehéztisztek korai játékba hozatala.

A sakkjáték alapelvei (megnyitás-, középjáték-, végjáték alapelvei).

Egy, két, háromlépéses mattok.

Taktika alapmotívumai.

Alap végjátékok.

Fejben számolás.

II. Versenyző-csoport

A helyes sakk gondolkodás és sakkszemlélet kialakítása a sakktörténet tükrében - Philidortól Kaszparovig.

A stratégiai eszmék változása a játék mindhárom fázisában (megnyitás, középjáték, végjáték).

Állásértékelés és elemei.

A pozíció összetett problémái.

Anyag, idő, tér összefüggései.

Kombinációk, intuitív áldozatok, kompenzáció, rejtett taktikai fenyegetések.

Gyalogszerkezetek. („A gyalog a sakkjáték lelke.” Philidor)

Aktív, dinamikus sakk.

Kezdeményezés

Taktika

Kombinációs közelharc.

Korai támadás és ellentámadás.

Támadás a középben rekedt király ellen.

Végjáték típusok.

2. számú melléklet

**Kollégiumi tematikus csoportfoglalkozások a
Debreceni Deák Ferenc Tehetségfejlesztő
Középiskolai Szakkollégiumban**

Kollégiumi foglalkozások kerettanterve

A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja figyelembevételével intézményünkben a tematikus csoportfoglalkozások évfolyamonkénti elosztása általában az alábbi táblázatban foglaltaknak megfelelően történik. Az intézmény éves foglalkozási tervében kerül minden tanév elején meghatározásra, hogy az egyes tanulócsoporthoz miként bontjuk meg a tematikus órakeretet. Ennek során figyelembe vesszük a tanulócsoporthoz tanuló összetételét. A Kollégiumi Nevelés Országos Alapprogramja lehetőséget biztosít az órakeret tanulócsoporthoz tartozó átcsoportosítására.

Témakörök és kötelező óraszámok évfolyamonként

Témakörök	Évfolyamok					
	1-8.	9.	10.	11.	12.	13-14.
A tanulás tanítása	4	3	2	2	2	1
Erkölcsei nevelés	2	2	2	2	1	1
Nemzeti öntudat, hazafias nevelés	2	2	2	2	1	1
Állampolgárságra, demokráciára nevelés	1	2	2	2	1	2
Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése	1	1	1	1	1	1
Családi életre nevelés	1	1	2	2	3	3
Testi és lelki egészségre nevelés	2	2	2	2	2	2
Felelősségvállalás másokért, önkéntesség	2	2	2	2	1	1
Fenntarthatóság, környezettudatosság	2	2	2	2	2	2
Pályaorientáció	2	2	2	2	2	2
Gazdasági és pénzügyi nevelés	2	2	2	2	3	3
Médiatudatosságra nevelés	1	1	1	1	1	1
	22	22	22	22	20	20

A kollégiumban évi 37 nevelési héttel (a 12-13-14. évfolyamon 33 nevelési héttel) ezen belül minden héten egy kötelező csoportfoglalkozással kell számolni. Ennek 60 %-ra azaz 22, illetve 20 órára a fenti témákkal kell foglalkozni. A további idő a csoport és a kollégium, valamint a tanulók ügyeivel, szervezéssel, közösségi feladatok megszervezésével telik.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása, az ismeretszerzést és hasznosítást elősegítő beállítódások kialakításával támogatást nyújt abban, hogy a tanulók eredményesen fejezzék be a választott iskolájukat. A jól megtalált tanulási típus és stílus hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nagyon fontos a tanulók tanulási stílusának megismerésére, mellyel egyénre szabott tanulási módszereket alakíthatunk ki, ezzel segítve az iskolai órákra való felkészülést, a jó eredmények elérését, a hátránnyal küzdők felzárkóztatását, a gyermekek tehetségének kibontakoztatását.

Célok és feladatok

A diák ismerje meg saját tanulási stílusát, szokását, ezt alkalmazza mindennapi felkészülése során. Továbbá sajátítsa el a kollégiumi tanulás folyamatában használatos, az életkori sajátosságokat figyelembe vevő, egyénre, csoportra szabott hatékony tanulási eljárásokat, módszereket. Tudjon a tanulnivalók között fontossági sorrendet felállítani. Tudja szervezni az idejét, a tevékenységeit. Gyakorolja az iskolai követelmények teljesítésére felkészítő tanulási technikákat. Használja rendszeresen a tanulást segítő hagyományos és modern eszközöket. Legyen képes elemezni, értelmezni, rendszerezni a megszerzett információkat.

Gyakorolja a szakmatanulásra, a továbbtanulásra, a való életre felkészítő technikákat, módszereket, tudjon szelektálni az információk rendszerében.

9. évfolyam: 3 óra

Tervezett témakörök:

1. a kollégiumi tanulás jellemzői, tanulási módszerek és lehetőségek a kollégiumban, a diákok saját tanulási stílusának, szokásának megismerése
2. a megfelelő tanulási módszer megválasztása, koncentráció és emlékezetfejlesztés
3. a tantárgyak fontossági sorrendje, priorizálás, a helyes időbeosztás kialakítása, a megismert módszerek alkalmazása tantárgy és helyzet specifikusan

A 9. évfolyamon azért nagyon fontos ezeknek a témaköröknek az átbeszélése, mert mindenki érkezik valamilyen tanulási technikával, ami jó, de a középiskolában nem biztos, hogy elegendő vagy megfelelő. A cél az, hogy a 9-es tanuló megismerje a számára optimális tanulási módszereket, technikákat és ezeket a későbbiek során is tudatosan tudja alkalmazni és használni. Ezáltal jobb eredményeket érhessen el az iskolában.

10. évfolyam: 2 óra

Tervezett témakörök:

1. az önművelés igényének kialakítása
2. kiselőadások, prezentációk készítésének technikai és azok használata, gyakorlatok a könyvtárhasználatban, a könyvek megismerése, használata

A 10. évfolyamon már könnyebb dolgunk van, hiszen az alapvető módszereket, technikákat megtanultuk 9. osztályban, így építhetjük rá ezeket a témákat. A gyakorlati módszerek

alkalmazásával foglalkozhatunk. A prezentációk az iskolai munka szerves részét képezik, ezért nem mindegy az, hogyan vannak elkészítve, milyen a felépítésük.

A könyvek használata, megismerése az internet világában a műveltség szélesítését jelenti.

11. évfolyam: 2 óra

Tervezett témakörök:

1. a tanulást segítő tudatos internethasználat
 2. valamely megszerzett ismeret számonkérésével vizsgáljuk meg az alkalmazott tanulási technikát és annak megfelelőségét
11. évfolyamon a tudatos és hatékony internethasználat mellett az eddigi foglalkozások eredményességét ellenőrizzük. A diákok a megfelelő módszert választják-e és azt jól tudják-e alkalmazni a megfelelő eredmény elérése érdekében.

12. évfolyam: 2 óra

Tervezett témakörök:

1. az érettségi vizsgákra felkészülés módszerei, azok begyakorlása
 2. szóbeli vizsgahelyzet, felkészülés, vázlat, jegyzetelés
12. évfolyamon teljes mértékben az érettségivel foglalkozunk. A tantárgy specifikus felkészüléssel, a jól használható vázlat elkészítésével.

A foglalkozásokon feladatok megoldására, szituációk szemléltetésére is sor kerül, amelyek a gyakorlást, új módszerek megismerését és elsajátítását teszik lehetővé. A csoportmunkának és az önálló munkavégzésnek egyaránt nagy szerepe van. A foglalkozások során lehetőség nyílik arra, hogy bárki önállóan véleményt nyilvánítson, bemutassa munkáját, mert ezzel is fejlődik tanulási tevékenysége, megtanulja ez által kifejezni magát.

Az erkölcsi nevelés tematikus csoportfoglalkozás

Célok, feladatok

A foglalkozások célja, feladatai között szerepel az erkölcsi normák megismertetése, elfogadtatása és beépítése a tanulók mindennapi életébe, értékrendszerébe. A tanulók képesek legyenek az értékkülönbségek, konfliktusok, életvezetési problémák kezelésére, megoldására. Ezenkívül kötelességtudatuk, mértéktartásuk, együttérzésük, segítőkészségük fejlődjön, a munka mint érték jelenjen meg mindennapjaikban. Tanúsítsanak tiszteletet embertársaik felé, legyenek empátikusak, szociálisan érzékenyek, elfogadóak, megértőek, türelmesek másokkal szemben. Személyes és társas kapcsolati kompetenciájuk fejlődjön. A foglalkozásokon a mindennapi életből merítünk példákat, ezzel is felkészítve a diákokat a konfliktushelyzetek, a kamaszkori erkölcsi kérdések kezelésére.

Módszerek

A módszerek közül előnyt élveznek a szituációs gyakorlatok, drámajátékok, a kulturált viták, az irányított beszélgetések, valamint a megfigyelés, a rövid tanári közlés és magyarázat. Mindezek közül az adott tanulócsoport számára legmegfelelőbb módszereket alkalmazzuk, szükség esetén kiegészítve továbbiakkal, figyelembe véve a diákok igényeit, a téma iránti érdeklődésüket, érintettségüket.

Követelmények

A tanulók képesek legyenek erkölcsi felelősséget vállalni, belássák annak fontosságát. Iskolai és hétköznapi tapasztalataikat felhasználva felismerjék a morális felelősségvállalás jelentőségét. Képessé váljanak erkölcsi választásokra.

Tematika

9. évfolyam (2 óra)

Az ember mint erkölcsös lény: kifejlődése, szerepe

10. évfolyam (2 óra)

Felelőség- és kötelességtudat

11. évfolyam (2 óra)

A munka mint érték

12. évfolyam (1 óra)

Mértéktartás, együttérzés, segítőkészség

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Célok, feladatok

Az ebben a témakörben megtartott kollégiumi foglalkozások során a tanulók lehetőséget kapnak arra, hogy elsajátítsanak olyan ismereteket, amelyek hozzájárulnak a szülőföld, a haza és népei megismeréséhez, megbecsüléséhez, a hazaszeretet érzésének fejlődéséhez, s nagy hangsúlyt kap a nemzeti identitás megerősítése és a nemzeti kultúra megismertetése.

Módszerek

Az alkalmazott módszereket tekintve alapvető fontosságú a digitális eszközök rendszeres használata, valamint az életkori sajátosságok figyelembe. Nagy szerepet kap a reflektív gondolkodás, s az élményszerű ismeretszerzés lehetőségének megteremtése. Mindezeket figyelembe véve a foglalkozások során leginkább alkalmazott módszerek a megbeszélés, tanári magyarázat, szemléltetés, s a tanulók munkáltatása kisebb csoportokban. Esetenként érvelésre és vitára is sor kerülhet, tekintetbe véve a diákok érdeklődését és motivációját.

Követelmények

A tanulók rendszeresen vegyenek részt a foglalkozásokon, s ott legyenek konstruktívak és nyitottak. A bemutatott prezentációk, multimédiás anyagok segítségével elsajátított ismereteket is felhasználva gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését. Legyenek tisztában a település, Debrecen város hírességeivel, hagyományaival. Ismerjék a magyar tudomány, kultúra és sport kiemelkedő személyiségeit, azok munkásságának főbb elemeit. Alakuljon ki és formálódjon bennük a nemzeti identitástudat érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. A tanulók magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg Európa történelmének főbb vonásait, érdekességeit, sokszínű kultúráját, valamint legyenek nyitottak az önálló kutatómunka iránt.

Tematika

9. évf. (2 óra)	Közösséghez tartozás, hazaszeretet.	1. A közösségi összetartozást megalapozó közös értékek bemutatása. Nemzeti jelképeink. 2. Pozitív attitűd kialakítása az országhoz, a nemzethez (történelmi példák). Debrecen város hírességei.
10. évf. (2 óra)	Nemzeti, népi kultúránk értékei és hagyományai.	1. A magyar nemzeti, népi kultúra értékeinek, hagyományainak rövid áttekintése. 2. Jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, művészek, sportolók munkássága.
11. évf. (2 óra)	Nemzetünk kapcsolódása Európához.	1. Az Európához, az EU-hoz való tartozásunk történeti alapjai, jelentősége. 2. A nemzeti és az európai identitás kapcsolata. A határon kívüli magyarság szerepe.
12. évf. (1 óra)	Magyarországon élő nemzetiségek.	1. A hazai nemzetiségek kulturális és nyelvi sokféleségének példákkal és jellegzetességekkel történő bemutatása.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A kollégiumi nevelés elősegíti a demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének megértését, az abban való állampolgári részvétel jelentőségét. Ezzel is erősíti a diákokban a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremtve az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. A kollégium megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket. A közügyekben való aktív részvétel megkívánja a kreatív, önálló mérlegelő gondolkodás, az elemzőképesség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátításának folyamatában kiemelt szerepet és megfelelő teret kap a kollégiumi diákönkormányzati rendszer.

Fejlesztési követelmények

- Értse meg az állampolgár és a társadalom együttműködésének fontosságát az egyéni és társadalmi célok elérése érdekében.
- Legyen tisztában a jog szerepével a társadalmi életben.
- Képes legyen belátni a kollégiumi diák-önkormányzat jelentőségét a kötelezettségek és a jogok gyakorlása során.
- Ismerje a demokratikus állam működésének főbb elemeit (választási rendszer, helyi önkormányzatok, törvényhozás, kormány, igazságszolgáltatás, fegyveres testületek stb.).

Alkalmazott módszerek:

A tanulókkal csoportos foglalkozás keretében foglalkozunk. Hatékony tanulásszervezési módokat alkalmazunk:

- Hagyományos (frontális osztálymunka) mellett egyénre szabott, valamint páros és csoportos munkaformát alkalmazunk a foglalkozásokon a tanulók beszéd- és vitakészségének javítására,
- Konstruktivista tanulásszervezést valósítunk meg a kollégiumi foglalkozásokon a tanulócsoport tevékenységének szervezésekor, különösen a kiemelt figyelmet igénylő tanulók számára.
- Törekszünk differenciált tanulás biztosítására és a differenciálást érdeklődés szerint valósítjuk meg a tananyag mennyiségének és nehézségi szintjének egyénre szabásával, a feladatok választási lehetőségének biztosításával.
- A kollégiumon kívül megrendezésre kerülő állandó vagy időszakos városi rendezvények (kiállítások, előadások, intézményi tájékoztatók) látogatásával is megvalósítjuk a témakörhöz kapcsolódó nevelési célt.

A foglalkozásokon törekszünk a konstruktív oktatási mód (kooperatív vita, drámamódszer, számítógépes programok, tesztek, videók, hangfelvételek) alkalmazására.

Tematika:

9. évfolyam

1. foglalkozás: A házirend és a diákönkormányzat
2. foglalkozás: Konfliktuskezelési technikák (viták és helyzetgyakorlatok).

10. évfolyam

1. foglalkozás: Az egyén jogai és kötelezettségei. Diákjogok és kötelezettségek. A szabadságjogok ismerete és történelmi előzményei.
2. foglalkozás: A magyar választási rendszer fejlődése, a magyar állam működésének főbb elemei

11. évfolyam

1. foglalkozás: A történelmi és társadalomismereti tanulmányok során tanultak rendszerezése: az európai demokrácia kialakulása. Magyarország és az Európai Unió
2. foglalkozás: A demokratikus állam működésének főbb elemei; Az Alaptörvény

12. évfolyam

1. foglalkozás: Állampolgári jogok érvényesítése; a választójogi törvény

13-14. évfolyam

1. foglalkozás: Aktuális belpolitikai hírek feldolgozása
2. foglalkozás: Aktuális külpolitikai hírek feldolgozása

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A kollégiumi nevelés elősegíti, hogy kialakuljanak az önismeret gazdag és szilárd elméleti és tapasztalati alapjai.

A közösségi lét, a csoporthoz tartozás, az egymás közötti interakciók elősegítik a reális énkép és az önértékelés kialakulását, melyek a személyiségfejlődés meghatározó elemei.

Mód van a mások helyzetébe történő beleélés képességének kialakítására, mások elfogadására.

Ezek a képességek elősegítik, hogy kulturált közösségi élet alakuljon ki a kollégiumban.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje meg az emberi kapcsolatok létrejöttét elősegítő, illetve gátló személyiségvonásokat.
- Legyen tudatában, hogy a gondosan kiválasztott és mély emberi kapcsolatok mennyire értékesek az emberi együttélésben.
- Életkorának megfelelő választékosággal legyen képes a társas kommunikációra.
- Alakuljon ki a tanulóban a választási lehetőségek felismerésének képessége, és döntési helyzetekben legyen képes e lehetőségeket mérlegelni.
- Válgják természetessé benne a másik ember személyiségének tisztelete és megértése, a helyes önismeret kialakítása, önmaga felvállalása.

9. évfolyam (időkeret: 1 óra)

Ismertetjük, hogy mit jelent az önismeret, melyek a meghatározó jellemzői, hogyan épül fel. Tárgyalunk az önismeret fontosságáról az élet meghatározó területein.

Számba vesszük az emberi tulajdonságokat: testi-, motorikus tulajdonságok, értelmi képességek, érzelemvilág, akarati tulajdonságok, szociális képességek, művészi képességek, esztétikai érzék.

10. évfolyam (időkeret: 1 óra)

A csoport aktív közreműködésével elősegítjük a megalapozott önismeret kialakítását. Ismertetjük az önismeret fontosságát a társas kapcsolati kultúra területén. A kulturált társas kapcsolatok, a helyes egyéni és közösségi élet szabályainak bemutatása. Empátia, mások elfogadása.

11. évfolyam (időkeret: 1 óra)

Szerepjátékok segítségével fejlesztjük a mások megértéséhez és tiszteletéhez szükséges képességeket. Társas kommunikáció.

12. évfolyam (időkeret: 1 óra)

Ismertetjük az önismeret fontosságát a pályaválasztásban, és a párválasztásban. Elősegítjük a pozitív énkép kialakítását az eddig elsajátított készségekre és tudásra alapozva annak érdekében, hogy a diákok sorsukat és életpályájukat maguk alakítsák. A tudás és tapasztalat jelentőségének bemutatása.

A családi életre nevelés

A család, mint a társadalom alapvető közösségi építőköve különös jelentőséggel bír a fiatalok kiegyensúlyozott személyiségfejlődésében.

A kollégiumnak éppen ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek, értékek megbecsülése.

A kamaszkorban kiépülő párkapcsolatoknak is fontos szerepe van a későbbi családi közösség kialakításában.

Egymás tisztelete, a másik iránt érzett felelősség, a helyes szexuális kultúra és az erkölcsi értékek kialakítása döntő jelentőségű, melyben a kollégiumi nevelésnek fontos szerepe van.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Ismerje a különféle szerepeket és szabályokat a családban.
- Tudatosuljon a családalapítás, családtervezés, a helyes párkapcsolat és felelősségvállalás fontossága.
- Ismerje meg a helyes szexuális kultúra jellemzőit és kialakításának jelentőségét a párkapcsolatokban.

9. évfolyam (időkeret: 1 óra)

A család szerepe, jelentősége az egyén életében

A családi élet színtere a családi otthon

A család szerepét, jelentőségét az egészséges testi és lelki fejlődés kialakulásában

10. évfolyam (időkeret: 2 óra)

Együtműködés és felelősségvállalás a családban

Kapcsolattartás, együtműködés a családban; A család támogató szerepe

A családi munkamegosztás, ennek helye és szerepe a hagyományos családi közösségben

11. évfolyam (időkeret: 2 óra)

Szexuális kultúra

A helyes szexuális kultúra jellemzőinek és jelentőségének ismertetése a férfi-nő kapcsolatban

A helyes, felelősségteljes párkapcsolat jelentősége és kialakításának folyamata

12. évfolyam (időkeret: 3 óra)

Családtervezés

Az önismeret szerepe a párválasztásban

Konfliktusok a családban. A családban előforduló konfliktusok és kezelési módok bemutatása szerepjátékokon keresztül.

Testi és lelki egészségre nevelés

A tanulók testi és mentális képességeinek folyamatos megőrzéséhez és fejlesztéséhez szükséges a megfelelő életritmus kialakítása, az egészséges táplálkozás. A rendszeret belső igényyé válása, s az ehhez kapcsolódó szokásrendszer megalapozása. A kollégiumban lehetőségük van olyan ismereteket, gyakorlati képességeket elsajátítani, melyek segítik őket testi és lelki egészségük megőrzésében, s az egészséget károsító szokások kialakulásának megelőzésében.

A foglalkozások célja tehát az, hogy felkészítse a kollégistákat az egészséges életmód, életviteli szokások tudatos felépítésére, rendszeres gyakorlására, s az ezekhez szükséges ismeretek megszerzésére.

Fejlesztési követelmények

A tanuló legyen tisztában az emberi szervezet működésével, a testi és lelki fejlődés és változás természetével.

Legyen képes felismerni az egészségkárosító tényezőket, s tudjon a baleset megelőzés módjairól, valamint az egészséget fenyegető káros szenvedélyek megelőzéséről.

A tanuló legyen tisztában azzal, hogyan befolyásolja az ember magatartását a különböző élethelyzetekben szocializációja, társas környezete; fejlődjön önismerete, ítéloképessége, erkölcsi tudata.

A tanuló rendelkezzen a harmonikus társas kapcsolatok kialakításához megfelelő ismeretekkel, készségekkel, empátiával, s minél tudatosabban készüljön a párkapcsolatra, családi életre.

A tanuló legyen képes önálló életvitelét, életét a kollégiumban tudatosan megszervezni, munka- és szabadidejét a leghatékonyabban kihasználni.

Tartalmak, tevékenységek évfolyamonként

9. évf. (2 óra időkeret)

- Harmonikus kapcsolatok, barátságok kialakítására történő nevelés
- A szabadidő tudatos tervezése, szervezése

10. évf. (2 óra időkeret)

- Érzelem- és feszültség szabályozás – különböző élethelyzetek megbeszélése, dramatizálása
- Egészséges életmód és életvitel (korszerű táplálkozás és rendszeres testmozgás), egészségtudatosság

11. évf. (2 óra időkeret)

- Káros szenvedélyek és szokások, függőségek; Teljesítménynövelő szerek használatának veszélyei
- Rekreáció, séták, kirándulás. A kondíció fontossága (sport, torna, tánc)

12. évf. (2 óra időkeret)

- Mentális egészség, önismeret
- Érdeklődztetés módjai, emberi játszmák elemzés

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A hátránnyal élők iránt érzett felelősség, és az értük végzett önkéntes feladatvállalás megfelelő módon segíti a szociális érzékenység kialakulását a tanulóknál.

A szűkebb és tágabb környezetünkben ilyen helyzetben élőkért végzett önkéntes feladatvállalás fontos személyiségfejlesztő hatással bír.

Az önkéntes feladatvállalási hajlandóság beépülése, megszilárdítása fontos nevelési feladat: a tudatos, felelősségteljes állampolgári lét alapvető velejárója.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Alakuljon ki segítő magatartás a fogyatékkal élők iránt.
- Tudatosuljon az együttműködés és az egymásra figyelés fontossága.
- Legyen motivált önkéntes feladatvállalásra a hátrányos helyzetű és halmozottan hátrányos helyzetű társak iránt.

Tematika

9. évfolyam (2 óra):

- Az önkéntesség és a felelősségvállalás fogalmával való megismerkedés.
A társadalmi felelősségvállalás fontosságának bemutatása, a másokért érzett szolidaritás jelentőségének példákön történő bemutatása.
- Az érettségi vizsga előfeltétele a közösségi szolgálat.
A segítő magatartás kifejlődésének elősegítése szituációs játékok révén.

10. évfolyam (2 óra):

- Az önkéntesség története, típusai.
- Az önkéntes szervezetek (Magyar Vöröskereszt, Magyar Máltai Szeretetszolgálat és egyéb szervezetek) bemutatása.
A tágabb közösségért (kollégium, település) végzett önkéntes munka lehetőségeinek és jelentőségének ismertetése.

11. évfolyam (2 óra):

- Lakossági adományok (pénz-és természetbeni) és társadalmi szolidaritás.
Az adományozási hajlandóság alakulása, az adományozás társadalmi háttere.
- Az együttműködés, egymásra figyelés képességének kialakítása érdekében élethelyzeteken keresztül mutatjuk be az egyéni felelősség és a közös felelősségvállalás egymásra hatását.

12. évfolyam (1 óra):

- A hátrányos helyzet és a fogyatékkal élők fogalmának ismertetése. Bemutatni, mit jelent fogyatékkal élni.
A fogyatékkal élők jogai.

Fenntarthatóság, környezettudatosság

A mai társadalmi, gazdasági helyzetben kitüntetett szerepe van a természeti környezet megóvásának. A környezettudatosságra való nevelés a hosszú távú környezetvédelmi gondolkodás alapköve.

A kollégiumban folyó környezeti nevelés célja, hogy felkészítse a diákokat a fenntartható fejlődés fontosságának a felismerésére, a környezettel harmonikus életvezetésre. A kollégiumi diáknak meg kell tanulnia, hogy az erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen, megújulási képességükre tekintettel használja.

Képessé kell tennünk a tanítványainkat a környezetet terhelő tevékenységek felismerésére, lehetőség szerinti megoldására. Ehhez ökológiai alapokon nyugvó, tényszerű és alkalmazható ismeretekre van szükség. Ösztönözzük a tanulókat a környezet védelmére, arra, hogy tartózkodjanak környezetük káros terhelésétől, utasítsák el mindazt, ami környezetük állapotát rontja. Fel kell készíteni őket a környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására, a környezet védelmét elősegítő tevékenységekre, közös cselekvésekre.

Törekedjünk arra, hogy a kollégisták cselekvő környezetvédők legyenek, és segítsük elő a tanulók környezettudatos (környezetért felelős) szemléletének, magatartásának kialakulását.

Fejlesztési követelmények

- A tanuló vegye észre a környezetben lejátszódó kedvező és kedvezőtlen folyamatokat, ismerje fel a mindennapi életben előforduló, a környezetet szennyező anyagokat, a környezetre káros tevékenységeket, és kerülje is el ezeket.
- Legyen képes társaival együttműködésben tudatosan, a környezeti szempontokat is figyelembe véve alakítani a kollégium belső és külső környezetét. Személyes élettereinek kialakításában vegye figyelembe a környezetbarát módokat. Részesítse előnyben a természetes, újrahasznosítható anyagokat.
- Legyen felkészülve a környezettudatos döntések meghozatalára, melyekben hasznosítsa a különböző tantárgyakban tanultakat, tudjon érvelni a környezetvédő megoldások mellett.
- Válgják erkölcsi alapulvává a természet tisztelete, környezete megbecsülése, utasítsa el a szándékos környezetrombolást.

Tematika

Feldolgozásra kerülő témák, tartalmak évfolyamonként

<i>9. évfolyam</i>	<i>A természet és az emberi környezet egymásra hatása</i>
1. óra	A környezet fogalma A természeti-, az épített és a társadalmi környezet alkotóelemei Az ember és a környezet kapcsolata történeti megközelítésben
2. óra	A települési környezet Környezetszennyező anyagok és tevékenységek
<i>10. évfolyam</i>	<i>Természeti erőforrásaink védelme</i>
1. óra	Hogyan változik környezetünk élővilága? A biológiai sokféleség védelme

2. óra Az ember és a természet harmonikus, egészséges együttműködésének lehetőségei

11. évfolyam Az ipari termelés és a környezet védelme

1. óra Hulladékgazdálkodás
(A hulladék fogalma, típusai, káros hatásai; A tudatos vásárlás szerepe a hulladék mennyiségének csökkentése érdekében; A termékek életútjának követése; Az újrahasznosítható anyagok sokszínű felhasználhatósága)
2. óra Megújuló és nem megújuló energiaforrások vizsgálata

12. évfolyam Természeti és kulturális örökségünk

1. óra Hazai természeti értékeink és a tárgyi környezet értékeinek megóvása Magyarország nemzeti parkjai
2. óra Ismerkedés a magyar (és az európai) világörökség értékeivel

13-14. évfolyam Lehetőség és cselekvés

„Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan!”

1. óra Környezeti problémák, megoldási lehetőségek
Környezetünk megóvásának lehetőségei, a természeti környezetet védő tevékenységek, akciók
2. óra A környezetkímélő életmód előnyei az egyénre és a közösségre gyakorolt hatása alapján

Pályaorientáció

A kollégium olyan feltételekkel rendelkezik, melyek az öntevékeny tanulói cselekvések révén biztosítják a képességeik kibontakoztatását, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják későbbi hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát.

A különféle szakkörökön, önképző körökön képessé válhatnak arra, hogy a számukra megfelelő pályaválasztásuk érdekében megtegyék a szükséges erőfeszítéseket.

A pályaválasztáson túl egyben felkészülhetnek a választott életpályára is.

Fejlesztési követelmények, 9-12. évfolyam

- Legyen képes felismerni az önismeret szerepét a helyes pályaválasztásban, ismerje saját képességeit.
- Legyen képes mérlegelni saját pályaválasztási lehetőségeit.
- Tudjon önállóan tájékozódni a pályaválasztási dokumentumokban.
- Legyen képes megérteni a munkahelyi feladatokat és elvárásokat.
- Tudja alkalmazni az álláskeresés különböző technikáit, alakítsa ki a megfelelő kommunikációs stílust.
- Tudatosuljon benne, hogy élete során többször pályamódosításra kényszerülhet, ezért is van jelentősége a folyamatos tanulásnak, önképzésnek.
- Rendelkezzen megfelelő ismeretekkel választott szakmájával, hivatásával kapcsolatban, munkaerő-piaci lehetőségeiről, munkavállalói szerepéről.

Témák, tartalmak, tevékenységek

9. évfolyam (2 óra): Megismerkedünk a tevékenységek és szakmák jellemzőivel. A foglalkozások során bemutatásra kerülnek a különféle szakmák és a betöltésükhöz szükséges képességek, adottságok, ergonómiai elvárások.

10. évfolyam (2 óra): Megismerkedünk a különféle életpályák jellemzőivel. Önismereti teszt kitöltése. Az eredmények segítségével a személyiségjellemzők, érdeklődési körök felmérése és az ehhez kapcsolódó pályaválasztási lehetőségek. Bemutatásra kerülnek a pályaválasztási dokumentumok használatát.

11. évfolyam (2 óra): Megismerkedünk a munka világával és annak jellemzőivel. Az álláskeresés különböző technikáinak ismertetése és gyakoroltatása. Önéletrajz és motivációs levél készítése, az állásinterjú szituációjának gyakorlása.

12. évfolyam (2 óra): A továbbtanulási lehetőségek felmérése az utolsó középiskolai év elején. A folyamatos tanulás és az újabb képzettség megszerzésének szerepe a pályamódosításban. Az esetleges munkanélkülivé válás és az újbóli elhelyezkedés kihívásai.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A kollégiumnak - a bentlakásos köznevelési intézmény sajátos adottságaiból adódóan - segíteni kell, hogy a tanulók felismerjék saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Fontos, hogy tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaik, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. A kollégium a diák-önkormányzati tevékenység működtetésén keresztül segíti az autonóm, felelős, a közösség érdekeit is figyelembe vevő magatartás és a körültekintő döntéshozás képességének kialakulását.

A pénz világának, a helyes gazdálkodás alapvető szabályainak megismerésére a kollégium megfelelő helyet és lehetőséget biztosít a tanulók számára.

Működése egyben megfelelő példát mutat arra, hogy miként kell és szabad a javakkal ésszerűen gazdálkodni, a fogyasztás szerkezetét a lehetőségekhez viszonyítva megfontolt módon kialakítani.

Az egyéni és közösségi érdekek jól összehangolhatók a diák-önkormányzati munka révén. Gyakorolhatók a döntés és a felelősség egymásra hatásából adódó helyzetek.

Fejlesztési követelmények, 9-14. évfolyam

- Ismerje a társadalmi, gazdasági problémák kialakulásának okait.
- Tanulja meg az ésszerű családi gazdálkodás kialakításának módszereit.
- Tudja alkalmazni a pénzkezelés különböző technikáit.
- Tudatosuljon benne a munka jelentősége, mint a javak létrehozásának, illetve megszerzésének eszköze.
- Legyen tisztában a vállalkozások szerepével, a kockázatvállalás fontosságával és veszélyeivel.

Időkeret

- 9. évfolyam: 2 óra
- 10. évfolyam: 2 óra
- 11. évfolyam: 2 óra
- 12. évfolyam: 3 óra

Témák

- A gazdaság működésének alapjai
- A családi gazdálkodás
- Munka, fogyasztás és gazdálkodás
- Pénzkezelési technikák
- Vállalkozás és kockázat

Tartalmak

1. Mennyit ér a pénzünk? A modern kor pénze.
2. Infláció. Árstabilitás. Jegybanki alapkamat.
3. Bankrendszer Magyarországon. A Magyar Nemzeti Bank.
4. A megfontolt pénzügyekhez készítsünk költségvetést. A háztartások alapvető gazdasági funkciói.
5. Miért érdemes megtakarítanunk? Megtakarítási lehetőségek.

6. Az emberek alapszükségleteit meghatározó tényezők. Erőforrások és szükségletek kapcsolata.
7. A munkával szerzett jövedelem és az ebből finanszírozható javak, szolgáltatások kapcsolata.
8. Bankjegyek és érmék. Készpénzhasználat a mindennapokban.
9. A láthatatlan pénz. Bankszámla előnyei. Bankválasztás és számlanyitás. Bankszámla használat. Fizetés bankkártyával, bankolás a neten, mobilon, bankszámla használat külföldön.
10. A vállalkozások alapvető szerepe a gazdaságban.
11. Vállalkozások formái és működési módjuk.

Médiatudatosságra nevelés

A társadalmi élet szinte minden mozzanatát áthatják a különféle médiumok. A diákok kollégiumi nevelésének szempontjából tehát fontos, hogy értsék az új és hagyományos médiumok nyelvét, a társadalom és a média kölcsönös kapcsolatát. A médiatudatosságra nevelés során a megfelelő értelmező, kritikai beállítódás kialakításának és fejlesztésének meghatározó jelentősége van valamennyi korosztály számára.

A foglalkozások során alapvető célom, hogy a diákok megtanuljanak különbséget tenni a médiatartalmak között, kritikai szemmel tekintsék a média produktumait, s így tudatosan kezeljék a médiatartalmakról nyert beyomásokat, hatásokat. Továbbá fontos feladat, hogy tanulják meg hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket.

Programterv

Évfolyam	9.	10.	11.	12.
Időkeret (óra)	1	1	1	1

Témák, tartalmak, tevékenységek

9. évfolyam:

A foglalkozás során megismerkedünk a média társadalmi szerepével. Reklámok megfigyelésével és részletes elemzésével megfigyeljük és összefoglaljuk, hogy készítők milyen stratégiákkal élnek, s a reklámnak milyen szerepe van a fogyasztói társadalom szokásaiban.

10. évfolyam:

A foglalkozáson megvizsgáljuk a médiatartalmak és a valóság összefüggéseit. Az elemzés tárgyául a diákok által választott, népszerű médiatartalmak válnak, s ezek elemzése után célom, hogy a média produktumok megválasztásában kritikai érzéküket fejlesszék ki.

11. évfolyam:

A foglalkozás során az internet használatának szabályaival ismerkedünk meg. A diákok megtanulják hatékony módon és megfelelő mértékben felhasználni a számítógép és egyéb online média nyújtotta lehetőségeket akár iskolai feladat, prezentáció elkészítésében.

12. évfolyam:

A foglalkozáson tudatosítom a diákokban a helyes etikai magatartást és felelősségérzetet a média használatában. Megismerjük a közösségi tartalmak jogszabályok szerinti használatának és felhasználásának szabályait. Továbbá fontos, hogy tudatosuljanak az adatbiztonsággal, jogtudatossággal, a függőséggel (internet, számítógépes játékok) és egyéb veszélyekkel, az azok elkerülésével kapcsolatos ismeretek.

Függelék

A nevelési-oktatási intézmények kötelező (minimális) eszközeiről és felszereléséről.

Helyiség:	Meglévő:	Hiányzó:
Tanulószoza:	4	0
Diákköri szoba	1	0
Számítástechnikai terem	3	0
Testedző szoba	2	0
Könyvtár	1	0
Hálószoza	63	0
Stúdió	1	0
Sportudvar	1	0
Igazgatói iroda	1	0
Nevelőtestületi szoba	1	0
Gazdaságvezetői iroda	1	0
Ügyviteli helyiség	1	0
Rendezvényterem	1	0
Orvosi szoba	0	1
Társalgó	3	1
Ügyeletes nevelői szoba	2	0
Nővérszoza	0	1
Betegszoba	1	0
Vendégszoza	1	0
Ebédlő	1	0
Melegítő konyha	1	-
Tálaló-mosogató	1	0
Teakonyha	0	1
Tanulói vizesblokk	4	0
Személyzeti wc	1	1
Tanulói wc	5	0
Karbantartó műhely	1	0
Tisztítószertároló	1	0
Ágynemű raktár	1	0
Szárító helyiség	0	1
Vasaló helyiség	0	1
Szeméttároló	0	1

Helyiségek bútorzatai és berendezési tárgyai a 20/2012. (VIII. 31) EMMI rendelet 2. számú melléklete szerint:

Tanuló szoba:	Meglévő	Hiány
Tanuló asztal	65	-
Tanulói szék	144	-
Tanári asztal	4	-
Tanári szék	4	-
Könyvszekrény	3	5
Számítástechnika terem:		
Számítógép	39	0
Nyomtató	3	0
Számítógépasztal	39	0
Számítógépasztalhoz szék	39	0
Programok	2	0
Zárható szekrény	0	3
Tábla + flippchart	2	1
Projektor	3	-
Nyelvilabor	1	-
Testedző szoba:		
Kislabda	0	5
Labda	10	0
Tornaszőnyeg	0	2
Torna pad	0	2
Zsámoly	0	2
Bordásfal	2	-
Mászókötel	2	-
Gumikötél	0	5
Ugrókötel	10	-
Medicinlabda	1	-
Stopper óra	-	1
Stúdió:		
Stúdió asztal	0	1
Szék	3	-
Hangtechnikai hálózat	1	-
Hi-fi torony	1	-
Mikrofon	1	-
Erősítő	1	-
Hangszóró + fejhallgató	2-0	0-1
Video felvevőkamera	2	-
Video felvevő és lejátszó	1	-
Tároló szekrény	1	-
Stúdió	4	-
Digitális fényképezőgép	2	-

Az intézmény udvarán kosárlabda palánkok, az épületben jól felszerelt konditerem biztosítja a mindennapos testmozgáshoz szükséges feltételeket.

Könyvtár:

Tanulói asztal	10	0
Szék	27	0
Könyvtárosi asztal	1	0
Szék	1	0
Szekrény	12	0
Polcok	2	0
Létra	0	1
Telefon	0	1
Fénymásoló	0	1
Számítógép, nyomtató	1-0	0-1
Video, televízió	1-1	0-0
Cd- lejátszó	0	1
Írásvetítő	1	0
Egyedi világítás	-	10

Hálószoba

Ágyneműtartós ágy	258	0
Szekrény	258	0
Éjjeli szekrény	258	-
Polc	258	0
Tükör	64	0
Cipőtároló	42	21
Szék	258	0
Asztal	129	0
Ágynemű garnitúra	258	0
Ágynemű huzat garnitúra	756	0
Éjjeli lámpa	129	129

Függelék
A nevelőtestület szakos összetétele 2024. szeptember 1-től

Névsor	Végzettség	Munkakör, egyéb jellemzők
Posta László	történelem-népművelés szak; közoktatási vezető, pedagógus szakvizsga; Mesterpedagógus; szaktanácsadó (kollégiumi szakterület) köznevelési szakértő (mérés-értékelés, intézményfejlesztés)	Igazgató; Kollégium Igazgatók Munkaközösségének vezetője; Tanácsos; Debrecen Megyei Jogú Város Kiváló pedagógusa; DMJV Közgyűlésétől tanácsosi cím; DMJV Kiváló pedagógus díj; Magyar Tehetséggondozó Társaság „Tehetségekért” díja; Nemzeti Pedagógus Kar Hajdú- Bihar vármegyei területi elnök
Czuper Edit	matematika-informatikus könyvtáros szak, mozgókép és média szak; közoktatási vezető, pedagógus szakvizsga; Mesterpedagógus; köznevelési szakértő (pedagógiai-szakmai ellenőrzés és pedagógus minősítés terület)	Igazgatóhelyettes; Nemzeti Pedagógus Kar tagozati elnök (kollégium);
Csibi Gabriella Rita	földrajz-környezettan és kémia szak; környezetvédelmi ökológus; közoktatási vezető, pedagógus szakvizsga; Mesterpedagógus; köznevelési szakértő (pedagógiai-szakmai ellenőrzés és pedagógus minősítés terület)	Igazgatóhelyettes
Hajdó Attila Károly	matematika szak; tehetségfejlesztő szakértő, pedagógus szakvizsga; Pedagógus II. fokozat	csoportvezető tanár; munkaközösség-vezető; Bonis Bona díjas kiváló verseny-felkészítő pedagógus
Nyakóné Antal Ágnes	történelem-néprajz szak; közoktatási vezető, pedagógus szakvizsga; Pedagógus II. fokozat	csoportvezető tanár; munkaközösség-vezető;
Antal Tibor Richárd	történelem és közösségi művelődés szak; Pedagógus I. fokozat	csoportvezető tanár

Névsor	Végzettség	Munkakör, egyéb jellemzők
Farkas Anikó Lúcia	biológia-kémia szak; Gyakornok	csoportvezető tanár
Kiss Róbert Adrián	informatikus könyvtáros, informatikatanár, könyvtárpedagógia-tanár szak; Pedagógus I. fokozat	könyvtárosi feladatok ellátása
Orosz Réka Boglárka	magyar és etika szak; Pedagógus I. fokozat	csoportvezető tanár
Posta Lászlóné Tegze Edit	történelem-népművelés szak; kollégiumi nevelő szak; Pedagógus II. fokozat	csoportvezető tanár; a Diákönkormányzat munkáját segítő tanár
Szálkai Csaba József	történelem szak; közoktatási vezető, pedagógus szakvizsga; Pedagógus II. fokozat	csoportvezető tanár
Szalontai Veronika Katalin	angol-biológia szak; Gyakornok	csoportvezető tanár
Szegedi Erika Erzsébet	matematika-kémia szak; Pedagógus II. fokozat	csoportvezető tanár
Dr. Tóth Csaba Albert	biológia-földrajz szak; habilitált doktor földtudományok területén; Pedagógus II. fokozat	csoportvezető tanár

DEBRECENI TANKERÜLETI KÖZPONT

Posta László

igazgató

részére

Iktatószám: TK/082/03875-2/2024

Ügyintéző: Molnár Eszter

Debreceni Deák Ferenc Tehetségfejlesztő Középiskolai Szakkollégium

Debrecen
Tímár utca 1.
4024

Tárgy: jóváhagyás

Tisztelt Igazgató Úr!

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 26. § (1) bekezdése szerint a nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

Az Nkt. 83. § (2) bekezdés g) pontja a fenntartó kötelezettségeként határozza meg a köznevelési intézmény pedagógiai programjának jóváhagyását.

A fenti rendelkezésekből fakadó kötelezettségnek eleget téve a Debreceni Deák Ferenc Tehetségfejlesztő Középiskolai Szakkollégium (OM azonosítója: 040556) klik040556001/00688-1/2024 iktatószámú, a Debreceni Tankerületi Központhoz benyújtott pedagógiai programját jóváhagyom.

Felhívom figyelmét, hogy az Nkt. 26. § (5) bekezdése értelmében az iskola pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetheti be.

Debrecen, 2024. augusztus 30.

Tisztelettel:

Türk László
tankerületi igazgató

Székhely: 4026 Debrecen, Kálvin tér 11.

Telefon: 52/550-205

E-mail: debrecen@kk.gov.hu